

Raport o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa świętokrzyskiego w 2018 r.

Report on the socio-economic situation of świętokrzyskie voivodship in 2018

Opracowanie merytoryczne

Content-related works

Urząd Statystyczny w Kielcach. Świętokrzyski Ośrodek Badań Regionalnych
Statistical Office in Kielce. Świętokrzyskie Centre for Regional Surveys

Zespół autorski

Editorial team

Anna Drecka, Dominik Górski, Rafał Młynik, Ewa Morąg, Mateusz Orzechowski, Olga Szymocha, Sylwia Świtoń

Kierujący

Supervised

Agnieszka Piotrowska-Piątek

Skład i opracowanie graficzne

Typesetting and graphics

Aneta Łyżwa

ISSN 2084-7092

Publikacja dostępna na:

Publication available on website:

<http://kielce.stat.gov.pl/>

Przy publikowaniu danych Urzędu Statystycznego prosimy o podanie źródła.

When publishing Statistical Office data please indicate the source.

Przedmowa

Urząd Statystyczny w Kielcach przekazuje Państwu kolejną edycję publikacji „Raport o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa świętokrzyskiego”. Zawiera ona kompleksową charakterystykę województwa, z uwzględnieniem dynamicznego ujęcia prezentowanych kategorii, w tym także relacji do przeciętnych wielkości dla kraju i pozostałych województw.

Opracowanie składa się głównie z komentarzy analitycznych, ilustrowanych graficznie za pomocą map i wykresów przedstawiających tendencje na przestrzeni ostatnich ośmiu lat. Opatrzono je tablicami przekrojowymi obrazującymi poziom danego zjawiska w kraju i województwie oraz szczegółowymi dla województwa. Zakres tematyczny obejmuje problematykę ludnościową, rynku pracy, wynagrodzeń, emerytur i rent, cen, budownictwa mieszkaniowego, produkcji sprzedanej przemysłu i budownictwa, wyników finansowych przedsiębiorstw, nakładów inwestycyjnych oraz rolnictwa. W tekście analitycznym, oprócz tablic, wykresów i kartogramów, znajdują się podstawowe wyjaśnienia metodyczne.

W celu zminimalizowania różnic metodologicznych oraz dla lepszej porównywalności danych – rok 2010 przyjęto za rok bazowy. Wyjątek stanowi temat „Przemysł”, dla którego rokiem bazowym jest 2015 r. Wybrane dane zaprezentowano w przekrojach według sektorów i form własności, sekcji i wybranych działów w układzie Polskiej Klasyfikacji Działalności 2007 oraz podregionów i powiatów.

Mam nadzieję, że pozycja ta stanie się użytecznym źródłem informacji dla wszystkich zainteresowanych rozwojem województwa świętokrzyskiego. Jednocześnie proszę o przekazywanie wszelkich uwag i propozycji, które przyczynią się do kształtowania treści kolejnych edycji Raportu.

Dyrektor
Urzędu Statystycznego
w Kielcach

dr hab. Agnieszka Piotrowska-Piątek

Kielce, maj 2019 r.

Preface

Statistical Office in Kielce presents You the next edition of publication "Report on the socio-economic situation of Świętokrzyskie voivodship". It covers complex characteristics of the voivodship taking into account dynamic depiction of the presented categories, including relations to the average magnitudes in Poland and other voivodships.

The elaboration mainly consists of analytical comments graphically illustrated by maps and graphs showing trends lasting for the last eight years. It includes cross-sectional tables illustrating the level of the specific phenomenon in Poland and voivodship as well as detailed tables for voivodship. The thematic range covers demographic issues, labour market, wages and salaries, retirement pays and pensions, prices, residential construction, sold production of industry and construction, financial results of enterprises, investment outlays and agriculture. In the analytical text, except for tables, graphs and cartograms, there are basic methodological explanations.

In order to minimize methodological differences, as well to achieve better data comparability, the year 2010 was adopted as the basis. The exception is the topic „Industry” for which the base year is 2015. Selected data were presented in cross-sections by sectors and ownership forms, sections and selected divisions in accordance with Polish Classification of Activities – PKD 2007 as well as subregions and powiats.

I hope that this position will become the useful source of information for everyone interested in the development of Świętokrzyskie voivodship. Furthermore, I would like to ask for any remarks or propositions which could improve the following editions of the Report.

Director
of the Statistical Office
in Kielce

Agnieszka Piotrowska-Piątek, Ph.D.

Kielce, May 2019

Spis treści

Contents

	Str. Page
Przedmowa	3
<i>Preface</i>	<i>4</i>
Objaśnienia znaków umownych	12
<i>Symbols</i>	<i>12</i>
Ważniejsze skróty	12
<i>Major abbreviations</i>	<i>12</i>
Synteza	14
<i>Executive summary</i>	<i>17</i>
Województwo na tle kraju	20
<i>Voivodship against the background of the country</i>	<i>20</i>
Województwo na tle pozostałych województw	22
<i>Voivodship against the background of other voivodships</i>	<i>22</i>
Podział i powierzchnia województwa	25
<i>Division and area of voivodship</i>	<i>25</i>
Ludność	26
<i>Population</i>	<i>26</i>
Rynek pracy	35
<i>Labour market</i>	<i>35</i>
Przeciętne zatrudnienie	35
<i>Average paid employment</i>	<i>35</i>
Bezrobocie rejestrowane	38
<i>Registered unemployment</i>	<i>38</i>
Badanie aktywności ekonomicznej ludności	46
<i>Labour force survey</i>	<i>46</i>
Wynagrodzenia	54
<i>Wages and salaries</i>	<i>54</i>
Świadczenia społeczne	58
<i>Social benefits</i>	<i>58</i>
Ceny	63
<i>Prices</i>	<i>63</i>
Rolnictwo	70
<i>Agriculture</i>	<i>70</i>
Warunki agrometeorologiczne	70
<i>Agrometeorological conditions</i>	<i>70</i>
Produkcja roślinna	74
<i>Crop production</i>	<i>74</i>
Pogłowie zwierząt gospodarskich	75
<i>Farm animal stock</i>	<i>75</i>
Skup produktów rolnych	77
<i>Procurement of agricultural products</i>	<i>77</i>

Ceny produktów rolnych w skupie i na targowiskach	79
<i>Procurement and market place prices of agricultural products</i>	<i>79</i>
Globalna, końcowa i towarowa produkcja rolnicza	81
<i>Gross, final and market agricultural output</i>	<i>81</i>
Przemysł	82
<i>Industry</i>	<i>82</i>
Budownictwo	87
<i>Construction</i>	<i>87</i>
Budownictwo mieszkaniowe	92
<i>Housing construction</i>	<i>92</i>
Rynek wewnętrzny	99
<i>Domestic market</i>	<i>99</i>
Wyniki finansowe przedsiębiorstw niefinansowych.	103
<i>Financial results of non-financial enterprises</i>	<i>103</i>
Nakłady inwestycyjne.	108
<i>Investment outlays</i>	<i>108</i>
Uwagi ogólne.	111
<i>General notes</i>	<i>111</i>

Spis tablic

List of tables

	Str. Page
Tablica 1. Wybrane dane ogólnopolskie i wojewódzkie w 2018 r.	20
<i>Table 1. Selected data for voivodship and Poland in 2018</i>	<i>20</i>
Tablica 2. Ludność na podstawie bilansów	27
<i>Table 2. Population on the basis of balances</i>	<i>27</i>
Tablica 3. Ludność według województw	28
<i>Table 3. Population by voivodships</i>	<i>28</i>
Tablica 4. Wskaźniki obciążenia demograficznego w województwie świętokrzyskim	29
<i>Table 4. Indices of demographic burden in Świętokrzyskie voivodship</i>	<i>29</i>
Tablica 5. Relacja osób w wieku 65 lat i więcej do 100 osób w wieku 14 lat i mniej w województwie świętokrzyskim	30
<i>Table 5. Population at the age of 65 and more per 100 persons at the age of 14 years and below in Świętokrzyskie voivodship</i>	<i>30</i>
Tablica 6. Ruch naturalny ludności i saldo migracji na 1000 ludności	32
<i>Table 6. Vital statistics and net migration per 1000 population</i>	<i>32</i>
Tablica 7. Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw.	36
<i>Table 7. Average paid employment in enterprise sector</i>	<i>36</i>
Tablica 8. Przeciętne miesięczne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w województwie świętokrzyskim.	37
<i>Table 8. Average paid employment in enterprise sector in Świętokrzyskie voivodship</i>	<i>37</i>
Tablica 9. Bezrobotni zarejestrowani oraz stopa bezrobocia	39
<i>Table 9. Registered unemployed persons and unemployment rate</i>	<i>39</i>

	Str. Page
Tablica 10. Bezrobotni zarejestrowani oraz stopa bezrobocia w województwie świętokrzyskim	43
<i>Table 10. Registered unemployed persons and unemployment rate in Świętokrzyskie voivodship</i>	<i>43</i>
Tablica 11. Aktywność ekonomiczna ludności w wieku 15 lat i więcej w IV kwartale	46
<i>Table 11. Economic activity of population aged 15 and more in the 4th quarter</i>	<i>46</i>
Tablica 12. Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw	54
<i>Table 12. Average monthly gross wages and salaries in enterprise sector</i>	<i>54</i>
Tablica 13. Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw w województwie świętokrzyskim.	55
<i>Table 13. Average monthly gross wages and salaries in enterprise sector in Świętokrzyskie voivodship.</i>	<i>55</i>
Tablica 14. Świadczenia społeczne.	58
<i>Table 14. Social benefits.</i>	<i>58</i>
Tablica 15. Świadczenia społeczne w województwie świętokrzyskim.	60
<i>Table 15. Social benefits in Świętokrzyskie voivodship</i>	<i>60</i>
Tablica 16. Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych	63
<i>Table 16. Price indices of consumer goods and services</i>	<i>63</i>
Tablica 17. Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych w województwie świętokrzyskim	66
<i>Table 17. Price indices of consumer goods and services in Świętokrzyskie voivodship</i>	<i>66</i>
Tablica 18. Przeciętne ceny detaliczne wybranych towarów i usług konsumpcyjnych w grudniu	67
<i>Table 18. Average retail prices of selected consumer goods and services in December</i>	<i>67</i>
Tablica 19. Wybrane dane dotyczące rolnictwa.	71
<i>Table 19. Selected data on agriculture</i>	<i>71</i>
Tablica 20. Przemysł	82
<i>Table 20. Industry</i>	<i>82</i>
Tablica 21. Dynamika produkcji sprzedanej przemysłu w województwie świętokrzyskim (ceny stałe)	84
<i>Table 21. Dynamics of sold production of industry in Świętokrzyskie voivodship (constant prices)</i>	<i>84</i>
Tablica 22. Budownictwo.	87
<i>Table 22. Construction</i>	<i>87</i>
Tablica 23. Dynamika produkcji budowlano-montażowej w województwie świętokrzyskim (ceny bieżące)	89
<i>Table 23. Dynamics of construction and assembly production in Świętokrzyskie voivodship (current prices)</i>	<i>89</i>
Tablica 24. Budownictwo mieszkaniowe	92
<i>Table 24. Housing construction</i>	<i>92</i>
Tablica 25. Mieszkania oddane do użytkowania w województwie świętokrzyskim	95
<i>Table 25. Dwellings completed in Świętokrzyskie voivodship.</i>	<i>95</i>
Tablica 26. Mieszkania, na realizację których wydano pozwolenia lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym w województwie świętokrzyskim	97
<i>Table 26. Dwellings for which permits have been granted or which have been registered with a construction project in Świętokrzyskie voivodship</i>	<i>97</i>
Tablica 27. Dynamika sprzedaży detalicznej (ceny bieżące)	99
<i>Table 27. Indices of retail sales (current prices)</i>	<i>99</i>
Tablica 28. Dynamika sprzedaży detalicznej w województwie świętokrzyskim (ceny bieżące).	101
<i>Table 28. Indices of retail sales in Świętokrzyskie voivodship (current prices).</i>	<i>101</i>

	Str. Page
Tablica 29. Wybrane wskaźniki ekonomiczno-finansowe w badanych przedsiębiorstwach niefinansowych	106
<i>Table 29. Selected economic and financial indicators in the surveyed non-financial enterprises.</i>	<i>106</i>
Tablica 30. Nakłady inwestycyjne (ceny bieżące).	109
<i>Table 30. Investment outlays (current prices).</i>	<i>109</i>
I. Wybrane dane o województwie świętokrzyskim	116
<i>Selected data on Świętokrzyskie voivodship</i>	<i>116</i>
II. Wybrane dane o województwie świętokrzyskim według miesięcy	120
<i>Selected data on Świętokrzyskie voivodship in months.</i>	<i>120</i>

Spis wykresów

List of charts

	Str. Page
Wykres 1. Przyrost naturalny na 1000 ludności w 2018 r.	22
<i>Chart 1. Natural increase per 1000 population in 2018</i>	<i>22</i>
Wykres 2. Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały na 1000 ludności w 2018 r.	22
<i>Chart 2. Internal and international net migration for permanent residence per 1000 population in 2018.</i>	<i>22</i>
Wykres 3. Wskaźnik zatrudnienia według płci na podstawie BAEL w 2018 r.	22
<i>Chart 3. Employment rate by sex on the LFS basic in 2018 r.</i>	<i>22</i>
Wykres 4. Stopa bezrobocia według BAEL w 2018 r.	23
<i>Chart 4. Unemployment rate by LFS in 2018</i>	<i>23</i>
Wykres 5. Wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych w 2018 r.	23
<i>Chart 5. Price indices of consumer goods and services in 2018</i>	<i>23</i>
Wykres 6. Wartość skupu produktów rolnych na 1 ha użytków rolnych w 2018 r.	23
<i>Chart 6. Value of agricultural products procurement per 1 ha agricultural land in 2018</i>	<i>23</i>
Wykres 7. Wskaźnik rentowności obrotu netto w przedsiębiorstwach niefinansowych w 2018 r.	24
<i>Chart 7. Net turnover profitability rate in non-profit enterprises in 2018</i>	<i>24</i>
Wykres 8. Podmioty nowo zarejestrowane i wyrejestrowane w rejestrze REGON w 2018 r.	24
<i>Chart 8. Newly registered and liquidated entities in the REGON register in 2018.</i>	<i>24</i>
Wykres 9. Przyrost naturalny na 1000 ludności	30
<i>Chart 9. Natural increase per 1000 population</i>	<i>30</i>
Wykres 10. Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały na 1000 ludności	33
<i>Chart 10. Internal and international net migration for permanent residence per 1000 population</i>	<i>33</i>
Wykres 11. Dynamika przeciętnego zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw	36
<i>Chart 11. Indices of average paid employment in the enterprise sector.</i>	<i>36</i>
Wykres 12. Struktura przeciętnego zatrudnienia według sekcji PKD 2007.	37
<i>Chart 12. Structure of average paid employment by PKD 2007 sections</i>	<i>37</i>
Wykres 13. Struktura bezrobotnych zarejestrowanych według wieku	41
<i>Chart 13. Structure of registered unemployed persons by age</i>	<i>41</i>

	Str. Page
Wykres 14. Struktura bezrobotnych zarejestrowanych według poziomu wykształcenia.	41
<i>Chart 14. Structure of registered unemployed persons by educational level</i>	<i>41</i>
Wykres 15. Struktura bezrobotnych zarejestrowanych według czasu pozostawania bez pracy	42
<i>Chart 15. Structure of registered unemployed persons by duration of unemployment</i>	<i>42</i>
Wykres 16. Stopa bezrobocia rejestrowanego	44
<i>Chart 16. Unemployment rate</i>	<i>44</i>
Wykres 17. Struktura ludności w wieku 15 lat i więcej wg statusu na rynku pracy w IV kwartale	47
<i>Chart 17. Structure of population aged 15 and more by employment status in the 4th quarter</i>	<i>47</i>
Wykres 18. Współczynnik aktywności zawodowej	48
<i>Chart 18. Activity rate</i>	<i>48</i>
Wykres 19. Dynamika liczby pracujących.	49
<i>Chart 19. Indices of employed persons</i>	<i>49</i>
Wykres 20. Struktura pracujących według wieku w województwie świętokrzyskim w IV kwartale	49
<i>Chart 20. Structure of employed persons by age in Świętokrzyskie voivodship in the 4th quarter.</i>	<i>49</i>
Wykres 21. Wskaźnik zatrudnienia	50
<i>Chart 21. Employment rate</i>	<i>50</i>
Wykres 22. Dynamika liczby bezrobotnych	50
<i>Chart 22. Indices of unemployed persons</i>	<i>50</i>
Wykres 23. Struktura bezrobotnych według wieku w województwie świętokrzyskim w IV kwartale	51
<i>Chart 23. Structure of unemployed persons by age in Świętokrzyskie voivodship in the 4th quarter.</i>	<i>51</i>
Wykres 24. Struktura bezrobotnych według czasu pozostawania bez pracy w IV kwartale 2018 r.	51
<i>Chart 24. Structure of unemployed persons by duration of unemployment in the 4th quarter of 2018 r.</i>	<i>51</i>
Wykres 25. Stopa bezrobocia	52
<i>Chart 25. Unemployment rate</i>	<i>52</i>
Wykres 26. Liczba osób niepracujących na 1000 osób pracujących	53
<i>Chart 26. Number of unemployed persons per 1000 employed persons</i>	<i>53</i>
Wykres 27. Dynamika przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw	55
<i>Chart 27. Indices of average monthly gross wages and salaries in enterprise sector.</i>	<i>55</i>
Wykres 28. Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw ogółem i wybranych sekcjach w 2018 r.	57
<i>Chart 28. Average monthly gross wages and salaries in enterprise sector total and selected sections in 2018</i>	<i>57</i>
Wykres 29. Dynamika przeciętnej miesięcznej liczby emerytów i rencistów	61
<i>Chart 29. Indices of average monthly number of retirees and pensioners</i>	<i>61</i>
Wykres 30. Dynamika przeciętnej miesięcznej emerytury i renty brutto	62
<i>Chart 30. Indices of average monthly gross retirement and other pension</i>	<i>62</i>
Wykres 31. Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych	65
<i>Chart 31. Price indices of consumer goods and services</i>	<i>65</i>
Wykres 32. Zmiany cen wybranych towarów i usług konsumpcyjnych w skali roku w województwie świętokrzyskim w 2018 r.	67
<i>Chart 32. Annual changes in prices of selected consumer goods and services in Świętokrzyskie voivodship in 2018</i>	<i>67</i>

	Str. Page
Wykres 33. Plony zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi z 1 ha	74
<i>Chart 33. Basic cereals and mixed cereals yields per 1 ha</i>	<i>74</i>
Wykres 34. Plony ziemniaków z 1 ha	75
<i>Chart 34. Potatoes yields per 1 ha</i>	<i>75</i>
Wykres 35. Obsada bydła na 100 ha użytków rolnych.	76
<i>Chart 35. Cattle density per 100 ha agricultural land</i>	<i>76</i>
Wykres 36. Obsada trzody chlewnej na 100 ha użytków rolnych.	76
<i>Chart 36. Pigs density per 100 ha agricultural land</i>	<i>76</i>
Wykres 37. Dynamika skupu zbóż podstawowych konsumpcyjnych i paszowych (łącznie z mieszankami zbożowymi, bez ziarna siewnego)	77
<i>Chart 37. Indices of procurement of basic consumer and fodder cereals (including mixed cereals, excluding sowing)</i>	<i>77</i>
Wykres 38. Dynamika skupu żywca rzeźnego ogółem (w przeliczeniu na mięso, łącznie z tłuszczami)	78
<i>Chart 38. Indices of procurement of total animals for slaughter (in terms of meat, including fats)</i>	<i>78</i>
Wykres 39. Dynamika skupu mleka krowiego.	78
<i>Chart 39. Indices of procurement of cows' milk</i>	<i>78</i>
Wykres 40. Ceny produktów rolnych w skupie i na targowiskach	79
<i>Chart 40. Procurement and market place prices of agricultural products</i>	<i>79</i>
Wykres 41. Relacja cen skupu żywca wieprzowego do cen targowiskowych żyta i jęczmienia.	80
<i>Chart 41. Procurement price of pigs for slaughter to market place price of rye and barley</i>	<i>80</i>
Wykres 42. Dynamika produkcji sprzedanej przemysłu (ceny stałe).	83
<i>Chart 42. Dynamics of sold production of industry (constant prices)</i>	<i>83</i>
Wykres 43. Dynamika przeciętnego zatrudnienia w przemyśle	85
<i>Chart 43. Dynamics of average paid employment in industry</i>	<i>85</i>
Wykres 44. Dynamika produkcji sprzedanej budownictwa (ceny bieżące).	88
<i>Chart 44. Dynamics of sold production of construction (current prices)</i>	<i>88</i>
Wykres 45. Dynamika produkcji budowlano-montażowej (ceny bieżące)	89
<i>Chart 45. Dynamics of construction and assembly production (current prices)</i>	<i>89</i>
Wykres 46. Struktura produkcji budowlano-montażowej według działów PKD (ceny bieżące)	90
<i>Chart 46. Structure of construction and assembly production by PKD divisions (current prices)</i>	<i>90</i>
Wykres 47. Dynamika przeciętnego zatrudnienia w budownictwie.	90
<i>Chart 47. Dynamics of average paid employment</i>	<i>90</i>
Wykres 48. Dynamika liczby mieszkań oddanych do użytkowania	93
<i>Chart 48. Indices of dwellings completed</i>	<i>93</i>
Wykres 49. Struktura liczby mieszkań oddanych do użytkowania według form budownictwa	94
<i>Chart 49. Structure of dwellings completed by forms of construction</i>	<i>94</i>
Wykres 50. Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania oddanego do użytkowania	96
<i>Chart 50. Average useful floor area per dwelling completed</i>	<i>96</i>
Wykres 51. Dynamika liczby mieszkań, na realizację których wydano pozwolenia lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym	96
<i>Chart 51. Indices of dwellings for which permits have been granted or which have been registered with a construction project</i>	<i>96</i>
Wykres 52. Dynamika liczby mieszkań, których budowę rozpoczęto	98
<i>Chart 52. Indices of dwellings in which construction has begun</i>	<i>98</i>

	Str. Page
Wykres 53. Dynamika sprzedaży detalicznej (ceny bieżące)	100
<i>Chart 53. Indices of retail sales (current prices)</i>	<i>100</i>
Wykres 54. Udział liczby przedsiębiorstw wykazujących zysk netto w ogólnej liczbie badanych podmiotów.	103
<i>Chart 54. Share of companies showing net profit in the total number of surveyed entities.</i>	<i>103</i>
Wykres 55. Udział przychodów przedsiębiorstw wykazujących zysk netto w przychodach z całokształtu działalności	104
<i>Chart 55. Share of revenues of companies showing net profit in the revenues from total activity</i>	<i>104</i>
Wykres 56. Wskaźnik poziomu kosztów	105
<i>Chart 56. Cost level indicator</i>	<i>105</i>
Wykres 57. Wskaźnik rentowności obrotu netto	105
<i>Chart 57. Net turnover profitability rate</i>	<i>105</i>
Wykres 58. Dynamika nakładów inwestycyjnych ogółem (ceny bieżące)	108
<i>Chart 58. Dynamics of total investment outlays (current prices)</i>	<i>108</i>
Wykres 59. Struktura nakładów inwestycyjnych na środki trwałe (ceny bieżące).	110
<i>Chart 59. Structure of investment outlays for fixed assets (current prices)</i>	<i>110</i>

Spis map

List of maps

	Str. Page
Mapa 1. Wskaźnik zatrudnienia według BAEL w 2018 r.	22
<i>Map 1. Employment rate by LFS in 2018</i>	<i>22</i>
Mapa 2. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw w 2018 r.	23
<i>Map 2. Average monthly gross wages and salaries in the enterprise sector in 2018</i>	<i>23</i>
Mapa 3. Mieszkania oddane do użytkowania w 2018 r.	24
<i>Map 3. Dwellings completed in 2018</i>	<i>24</i>
Mapa 4. Podmioty gospodarki narodowej w rejestrze REGON w 2018 r.	24
<i>Map 4. Entities of the national economy in the REGON register in 2018.</i>	<i>24</i>
Mapa 5. Podział województwa świętokrzyskiego według Klasyfikacji Jednostek Terytorialnych do Celów Statystycznych (NUTS) w 2018 r.	25
<i>Map 5. Division of the świętokrzyskie voivodship according to the Classification of Territorial Units for Statistics (NUTS) in 2018</i>	<i>25</i>
Mapa 6. Przyrost naturalny na 1000 ludności w województwie świętokrzyskim według podregionów i powiatów w 2018 r.	31
<i>Map 6. Natural increase per 1000 population in Świętokrzyskie voivodship by subregions and powiats in 2018.</i>	<i>31</i>
Mapa 7. Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały na 1000 ludności w województwie świętokrzyskim według podregionów i powiatów w 2018 r.	34
<i>Map 7. Internal and international net migration for permanent residence per 1000 population in Świętokrzyskie voivodship by subregions and powiats in 2018.</i>	<i>34</i>
Mapa 8. Stopa bezrobocia rejestrowanego w województwie świętokrzyskim według podregionów i powiatów w 2018 r.	45
<i>Map 8. Unemployment rate in świętokrzyskie voivodship by subregions and powiats in 2018</i>	<i>45</i>
Mapa 9. Mieszkania oddane do użytkowania w województwie świętokrzyskim według podregionów i powiatów w 2018 r.	94
<i>Map 9. Dwellings completed in świętokrzyskie voivodship by subregions and powiats in 2018</i>	<i>94</i>

Objaśnienia znaków umownych

Symbols

Symbol <i>Symbol</i>	Opis <i>Description</i>
Kreska (–)	zjawisko nie wystąpiło. <i>magnitude zero.</i>
Zero: (0)	zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,5. <i>magnitude not zero, but less than 0.5 of a unit.</i>
(0,0)	zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,05. <i>magnitude not zero, but less than 0.05 of a unit.</i>
Kropka (.)	zupełny brak informacji albo brak informacji wiarygodnych. <i>data not available or not reliable.</i>
Znak x	wypełnienie pozycji jest niemożliwe lub niecelowe. <i>not applicable.</i>
Znak Δ	oznacza, że nazwy zostały skrócone w stosunku do obowiązującej klasyfikacji; ich pełne nazwy podano w uwagach ogólnych do publikacji, ust. 17 na s. 104. <i>categories of applied classification are presented in abbreviated form; their full names are given in the general notes to the publication, item 17 on page 104.</i>
„W tym” “Of which”	oznacza, że nie podaje się wszystkich składników sumy. <i>indicates that not all elements of the sum are given.</i>
Znak *	dane zostały zmienione w stosunku do już opublikowanych. <i>data revised.</i>
Comma (,)	used in figures represents the decimal point.

Ważniejsze skróty

Major abbreviations

Skrót <i>Abbreviation</i>	Znaczenie <i>Meaning</i>
zł <i>zł</i>	złoty <i>zloty</i>
tys. <i>thous.</i>	tysiąc <i>thousand</i>
mln <i>mln</i>	milion <i>million</i>
mld <i>bn</i>	miliard <i>billion</i>
g	gram <i>gram</i>
kg	kilogram <i>kilogram</i>
t	tona <i>tonne</i>
dt	decytona <i>deciton</i>

Skrót (dok.) <i>Abbreviation (cont.)</i>	Znaczenie (dok.) <i>Meaning (cont.)</i>
l	litr <i>litre</i>
ha	hektar <i>hectare</i>
m ²	metr kwadratowy <i>square metre</i>
m ³	metr sześcienny <i>cubic metre</i>
km ²	kilometr kwadratowy <i>square kilometre</i>
kpl.	komplet <i>set</i>
szt. <i>pcs</i>	sztuka <i>piece</i>
p.proc.	punkt procentowy <i>percentage point</i>
ww.	wyżej wymienione <i>above mentioned</i>
PKD	Polska Klasyfikacja Działalności <i>NACE classification</i>

Synteza

Ludność w 2018 r.

liczba ludności na koniec grudnia –
1241,5 tys.

przyrost naturalny na 1000 ludności –
minus 3,1

saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na 1000 ludności –
minus 2,0

Przeciętne zatrudnienie w 2018 r.

przeciętne zatrudnienie
123,1 tys.

Bezrobocie rejestrowane w 2018 r.

liczba bezrobotnych
minus 5,3% r/r

stopa bezrobocia rejestrowanego
8,3%

Badanie Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL) w IV kw. 2018 r.

współczynnik aktywności zawodowej
52,7%

wskaźnik zatrudnienia
50,2%

stopa bezrobocia
4,7%

Wynagrodzenia w 2018 r.

przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw
4088,80 zł

Ostatnie lata cechował stały ubytek ludności. W roku ostatnim jego skala była najwyższa w kraju, w wyniku przyspieszenia tempa zarówno strat naturalnych, jak i migracyjnych. Pogłębił się proces demograficznego starzenia się społeczeństwa poprzez utrzymanie się niskiego udziału osób młodych.

Przeciętne zatrudnienie ukształtowało się na poziomie wyższym niż przed rokiem. Zwiększyło się w sferze produkcji przemysłowej, podczas gdy w budownictwie nieznacznie spadło. Wzrost liczby miejsc pracy odnotowano w większości sekcji sektora usług, w tym w największym stopniu w działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej oraz administracji i działalności wspierającej.

Wskaźniki charakteryzujące zmiany bezrobocia w skali roku kształtowały się korzystniej niż przed rokiem – zmalała zarówno stopa bezrobocia, jak i liczba zarejestrowanych bezrobotnych. Niemniej jednak sytuacja na rynku pracy pozostała trudna.

W 2018 r. nadal główną przyczyną wyrejestrowania z ewidencji bezrobotnych było podejmowanie pracy.

Największe udziały w strukturze bezrobotnych zarejestrowanych nadal dotyczyły: osób poprzednio pracujących, mieszkańców wsi, kobiet, osób długotrwale bezrobotnych, osób bez kwalifikacji zawodowych, młodych bezrobotnych których wiek nie przekroczył 35 lat, osób które ukończyły 50 rok życia, osób bez doświadczenia zawodowego.

Wyniki BAEL wskazują na spadek aktywności zawodowej badanej subpopulacji w skali roku.

Niezależnie od płci i miejsca zamieszkania zmniejszyła się liczebność osób bezrobotnych, a zwiększyła biernych zawodowo. Liczebność pracujących wzrosła jedynie w przypadku mieszkańców miast. W efekcie odnotowano wzrost obciążenia pracujących osobami niepracującymi. Pomimo spadku, stopa bezrobocia odnotowana w województwie świętokrzyskim nadal należała do wyższych w Polsce (po województwach: podkarpackim, lubelskim i warmińsko-mazurskim). Nadal także większą aktywnością cechowali się mężczyźni i mieszkańcy wsi.

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw w ujęciu rocznym wzrosło o 7,0%, a skala wzrostu była wyższa od obserwowanej w poprzednich latach. Wzrost wynagrodzeń zanotowano we wszystkich analizowanych sekcjach PKD. W skali roku wzrosło przeciętne wynagrodzenie brutto za godzinę pracy, przy jednoczesnym wydłużeniu przepracowanego czasu.

Emerytury i renty z ZUS i KRUS w 2018 r.

przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto:

wypłacona przez ZUS
1943,25 zł

wypłacona przez KRUS
1210,85 zł

W 2018 r. po raz kolejny wzrosła liczba emerytów i rencistów. Na kierunek zmian zachodzących w całej populacji emerytów i rencistów wpływ miała zwiększająca się zbiorowość osób pobierających świadczenia wypłacane przez ZUS. Z kolei zmniejszeniu uległa populacja emerytów i rencistów, będących świadczeniobiorcami KRUS.

Przeciętne emerytury i renty wypłacane w 2018 r. były wyższe niż w roku poprzednim, przy czym świadczenia wypłacane przez ZUS rosły szybciej niż świadczenia rolników indywidualnych.

Ceny w 2018 r.

wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych (rok poprzedni = 100)
101,9

Wzrost cen towarów i usług konsumpcyjnych w ujęciu rocznym dotyczył większości badanych grup. W największym stopniu wzrosły ceny związane z transportem, użytkowaniem mieszkania oraz ceny żywności i napojów bezalkoholowych. Przyspieszył (obserwowany od kilku lat) spadek cen odzieży i obuwia.

Rolnictwo w 2018 r.

zbiory zbóż podstawowych z mieszankami
minus 12,3% r/r

W 2018 r. w wyniku zmniejszenia powierzchni upraw i gorszego plonowania zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi uzyskano mniejsze zbiory niż przed rokiem. Spadek produkcji odnotowano także w przypadku ziemniaków. Wzrosła produkcja rzepaku i rzepiku.

pogłowie bydła
minus 6,4% r/r

Odnotowano pogłębienie tendencji spadkowej pogłowia bydła w skali roku.

pogłowie trzody chlewnej
+3,5% r/r

Stado trzody chlewnej po wzroście w 2017 r. ponownie zwiększyło się w porównaniu do czerwca 2017 r.

relacja cen skupu żywca wieprzowego do cen targowiskowych żyta
7,3

W 2018 r. wzrosły ceny skupu oraz na targowiskach większości analizowanych produktów rolnych (za wyjątkiem cen żywca wieprzowego, mleka i ziemniaków w skupie). Pogorszyła się relacja cen skupu żywca wieprzowego do cen targowiskowych żyta.

Produkcja sprzedana przemysłu w 2018 r.

produkcja sprzedana przemysłu
+6,0% r/r

Tempo wzrostu produkcji sprzedanej przemysłu w skali roku było wolniejsze niż przed rokiem. Zwiększyła się sprzedaż w przetwórstwie przemysłowym, natomiast w dostawie gospodarowaniu ściekami i odpadami; rekultywacji utrzymał się głęboki spadek.

W porównaniu z rokiem poprzednim odnotowano zwiększenie wydajności pracy.

Produkcja sprzedana budownictwa w 2018 r.

produkcja sprzedana budownictwa
+15,3 r/r

W 2018 r. w województwie świętokrzyskim drugi rok z rzędu wystąpił wzrost produkcji sprzedanej budownictwa. Był on przy tym zdecydowanie wyższy niż przed rokiem. Znacznie przyspieszył także wzrost w produkcji budowlano-montażowej w skali roku. Było to rezultatem wyższej produkcji w przedsiębiorstwach specjalizujących się w budowie budynków oraz w budowie obiektów inżynierii lądowej i wodnej. W podmiotach prowadzących działalność przede wszystkim w zakresie robót budowlanych specjalistycznych odnotowano natomiast niewielki spadek.

produkcja budowlano-montażowa
+12,8% r/r

Budownictwo mieszkaniowe w 2018 r.

liczba mieszkań oddanych do użytkowania
+3,4% r/r

W 2018 r. w województwie świętokrzyskim przekazano do użytkowania więcej mieszkań niż przed rokiem. Był to drugi rok – po dwóch latach spadku – w którym wzrosła liczba mieszkań oddanych do użytkowania w stosunku do poprzedniego roku.

Liczba mieszkań, których budowę rozpoczęto
+28,3% r/r

Wzrosła także liczba rozpoczętych budów mieszkań. I był to trzeci rok – po czterech latach spadku – w którym odnotowano wzrost liczby mieszkań, których budowę rozpoczęto w stosunku do poprzedniego roku.

Sprzedaż w 2018 r.

sprzedaż detaliczna
+11,7% r/r

Zanotowany w 2018 r. wzrost sprzedaży detalicznej (w cenach bieżących) był znacznie wyższy niż w 2017 r. Wśród grup o znaczącym udziale w sprzedaży detalicznej ogółem najbardziej wzrosła sprzedaż w grupie przedsiębiorstw handlujących pojazdami samochodowymi, motocyklami i częściami.

sprzedaż hurtowa
+16,5% r/r

Po zeszłorocznym spadku zaobserwowano wzrost wartości sprzedaży hurtowej (w cenach bieżących).

Wyniki finansowe przedsiębiorstw niefinansowych w 2018 r.

wynik finansowy netto
- 23,0% r/r

Wyniki finansowe uzyskane w 2018 r. przez badane przedsiębiorstwa niefinansowe w województwie świętokrzyskim były słabsze niż uzyskane w roku poprzednim.

wskaźnik rentowności obrotu:
brutto 4,8%
netto 4,0%

Pogorszeniu uległy podstawowe wskaźniki finansowe (poza rentownością ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów oraz płynnością).

Zwiększył się odsetek przedsiębiorstw wykazujących zysk netto.

Nakłady inwestycyjne przedsiębiorstw niefinansowych w 2018 r.

Nakłady inwestycyjne
+18,8% r/r

Nakłady badanych przedsiębiorstw drugi rok z rzędu były wyższe niż rok wcześniej. Znacznie zwiększyły się środki na zakupy inwestycyjne. Wolniejszy wzrost dotyczył natomiast nakładów na budynki i budowle. Pomimo spadku liczby nowych inwestycji ich wartość kosztorysowa zwiększyła się znacznie w porównaniu z 2017 r.

Executive summary

Population in 2018

population as of end of December – 1241.5 thous.

natural increase – minus 3.1‰

net internal and international migration – minus 2.0‰

Average paid employment in 2018

average paid employment

– 123.1 thous.

Registered unemployment in 2018

number of unemployed persons –5.3% y/y

registered unemployment rate 8.3%

Labour Force Survey (LFS) in 4th quarter 2018

activity rate 52.7%

employment rate 50.2%

unemployment rate 4.7%

Wages and salaries in 2018

average monthly gross wages and salaries in enterprise sector – 4088.80 zł

Recent years have been characterized by the stable decrease in population. Last year its scale was one of the biggest in Poland as a result of acceleration of both natural and migration losses. The process of population ageing deepened due to remaining low share of young people.

Average paid employment was higher than the year before. It increased in the sphere of industry whereas in construction dropped slightly. Growth in number of job places was noted in most sections of the sphere of services, including the highest one in professional, scientific and technical activities as well as administrative and support service activities.

Indices characterizing changes of unemployment in annual terms were more favourable than the year before – both unemployment rate and number of unemployed persons decreased. However, the situation on labour market remained difficult.

In 2018 the main reason of removal from unemployment rolls was still taking up job.

The highest shares in the structure of unemployed persons still concerned: persons previously employed, inhabitants of rural areas, women, long-term unemployed, persons without professional qualifications, young unemployed persons whose age was 35 and less, persons after the age of 50, persons without work experience.

The results of LFS indicate for the drop of economic activity of the surveyed subpopulation in annual terms.

Regardless of sex and residence the number of unemployed persons decreased whereas number of inactive persons – increased. The number of employed persons increased only in case of inhabitants of urban areas. As a result the rise of the burden of employed persons by non-employed persons was noted. Despite decrease of unemployment rate in Świętokrzyskie voivodship, it was still one of the highest in Poland (after Podkarpackie, Lubelskie and Warmińsko-mazurskie voivodships).

Average monthly gross wages and salaries in enterprise sector increased by 7.0% in annual terms and the scale of the growth was higher than the one observed in the previous years. The growth of wages and salaries in all analyzed PKD sections was noted. In annual terms the average gross wages and salaries per hour worked grew with the simultaneous rise in length of time worked.

Retirement and other pension form ZUS and KRUS in 2018

average monthly gross retirement and other pension:
 paid by ZUS 1943.25 zł
 paid by KRUS 1210.85 zł

In 2018 the number of retirees and pensioners grew once again. The direction of changes in their total population was influenced by the rising number of persons receiving retirement pay and pension paid by ZUS. However, the population of retirees and pensioners receiving benefits from KRUS decreased.

Average retirement and pension paid in 2018 were higher than the year before. Benefits paid by ZUS rose faster than benefits of farmers.

Prices in 2018

consumer goods and services index
 (previous year = 100) – 101.9

The growth of prices of consumer goods and services in annual terms concerned all of the surveyed groups. The prices of transport, food and non-alcoholic beverages as well as expenditure connected with usage of dwelling grew at the fastest rate. The drop of prices of clothing and footwear (observed in the last few years) deepened.

Agriculture in 2018

basic cereals with cereal mixed production

minus 12.3% y/y

cattle livestock

minus 6.4% y/y

pigs livestock

+3.5% y/y

relation of procurement prices of pigs for slaughter to market-place prices of rye

7.3

In 2018 as a result of crop area contraction as well as worse yields of basic cereals with cereals mixed the lower production than the year before was obtained. The drop of production was also noted in case of potatoes whereas production of rape and agrimony grew.

In annual terms the deepening decreasing tendency in cattle livestock was noted.

The herd of pigs after increase in 2017 rose again in comparison to June 2017.

In 2018 the procurement and market-place prices of majority of analyzed agricultural products increased (except for pigs for slaughter, milk and potatoes procurement prices). The relation of procurement prices of pigs for slaughter to market-place prices of rye worsened.

Sold production of industry in 2018

sold production of industry

+6.0% y/y

The annual growth rate of sold production of industry was slower than the year before. The sales in manufacturing increased whereas in water supply; sewerage, waste management and remediation activities the deep decrease remained.

In comparison to the previous year the growth of work efficiency was noted.

Sold production of construction in 2018

sold production of construction

+15.3% y/y

construction and assembly production

+12.8 y/y

In 2018 in Świętokrzyskie voivodship second year in a row there was growth of sold production of construction. It was much higher than the year before. The annual growth of construction and assembly production also accelerated. It was the result of higher production of enterprises specializing in construction of buildings as well as civil engineering works. In entities conducting mainly specialised construction activities the small decrease was noted.

Housing construction in 2018

number of dwellings completed
+3.4 y/y

dwellings in which construction has
begun

+28.3 y/y

In 2018 more dwellings was completed than the year before. It was the second consecutive year – after two years of decrease in which the number of dwellings completed grew in comparison to the year before.

The number of dwellings in which construction has begun also grew. It was the third year – after four years of decrease – in which the increase in number of dwellings in which construction has begun was noted.

Sales in 2018

retail sales
+11.7% y/y

The growth of retail sales (in current prices) noted in 2018 was much higher than in 2017. Among groups of significant share in total retail sales the highest growth was noted in the group of enterprises dealing with motor vehicles, motorcycles and parts.

wholesale
+16.5% y/y

After decrease in the previous year the rise of the wholesale value (in current prices) was noted.

Financial results of non-financial enterprises in 2018

net financial result
- 23.0% y/y

Financial results obtained in 2018 by surveyed non-financial enterprises in Świętokrzyskie voivodship were weaker than the ones obtained in the previous year.

profitability rate of turnover:
gross 4.8%
net 4.0%

The basic financial indicators (except for profitability rate from the sale of products, goods and services as well as liquidity) worsened.

The percentage of enterprises showing net profit increased.

Investment outlays of non-financial enterprises in 2018

investment outlays
+18.8% y/y

Investment outlays of surveyed enterprises were higher than the year before second year in a row. The value of investment purchases increased significantly. The slower growth concerned outlays on buildings and structures. Despite the decrease in number of new investments their estimated value grew significantly in comparison to 2017.

Województwo na tle kraju

Voivodship against the background of the country

Tablica 1. Wybrane dane ogólnopolskie i wojewódzkie w 2018 r.
Table 1. Selected data for voivodship and Poland in 2018

Wyszczególnienie Specification	Polska Poland	Świętokrzyskie
Ludność na 1 km ² powierzchni ogólnej (stan w dniu 31 XII) Population per 1 km ² of total area (as of 31 XII)	123	106
Przyrost naturalny na 1000 ludności Natural increase per 1000 population	-0,7	-3,1
Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały na 1000 ludności Internal and international net migration for permanent residence per 1000 population	0,1	-2,0
Współczynnik aktywności zawodowej według BAEL ^a w % Activity rate by LFS ^a in %	56,3	53,5
Wskaźnik zatrudnienia według BAEL ^a w % Employment rate by LFS ^a in %	54,2	50,3
Stopa bezrobocia według BAEL ^a w % Unemployment rate by LFS ^a in %	3,8	5,8
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw w zł Average monthly gross wages and salaries in enterprise sector	4852,29	4088,80
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto wypłacana przez ZUS w zł Average monthly gross retirement and other pension paid by SII in zł	2161,65	1943,25
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto rolników indywidualnych w zł Average monthly gross retirement and other pension of farmers in zł	1226,85	1210,85
Wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych (rok poprzedni = 100) Price indices of consumer goods and services (previous year = 100)	101,6	101,9
Przeciętna powierzchnia użytków rolnych w gospodarstwie rolnym w 2016 r. ^b w ha Average area of agricultural land of agricultural holding in 2016 ^b in ha	10,31	5,75
Obsada bydła ^c na 100 ha użytków rolnych w szt. Cattle density ^c per 100 ha agricultural land in pcs.	42,3	32,7
Obsada trzody chlewnej ^c na 100 ha użytków rolnych w szt. Pigs density ^c per 100 ha agricultural land in pcs.	80,6	49,0
Produkcja sprzedana przemysłu (ceny bieżące) na 1 przeciętnie zatrudnionego w przemyśle w zł Sold production of industry (current prices) per employee in industry in zł	536772	443384
Produkcja sprzedana budownictwa (ceny bieżące) na 1 przeciętnie zatrudnionego w budownictwie w zł Sold production of construction (current prices) per employee in construction in zł	587695	441126

a Przeciętne w roku; wyniki BAEL nie są w pełni porównywalne z wynikami badań z lat poprzedzających 2010 r. b Dane na podstawie reprezentacyjnego badania struktury gospodarstw rolnych, przeprowadzanego co 3 lata; dane nieostateczne. c Stan w czerwcu; dane nieostateczne.

a Annual averages; the LFS results are not fully comparable with the results of the surveys carried out in the years prior to 2010. b Data on the basis of the Farm Structure Survey (FSS), conducted every 3 years, preliminary data. c As of June, preliminary data.

Tablica 1. Wybrane dane ogólnopolskie i wojewódzkie w 2018 r. (dok.)
 Table 1. Selected data for voivodship and Poland in 2018 (cont.)

Wyszczególnienie <i>Specification</i>	Polska <i>Poland</i>	Świętokrzyskie
Mieszkania oddane do użytkowania na 1000 ludności <i>Dwellings completed per 1000 population</i>	4,8	2,6
Podmioty gospodarki narodowej w rejestrze REGON na 10 tys. ludności (stan w dniu 31 XII) <i>Entities of the national economy in the Regon register per 10 thous. population (as of 31 XII)</i>	1136	916
Spółki handlowe z udziałem kapitału zagranicznego na 10 tys. ludności (stan w dniu 31 XII) <i>Commercial companies with foreign capital participation per 10 thous. population (as of 31 XII)</i>	19	4
Udział liczby przedsiębiorstw rentownych w ogólnej liczbie badanych podmiotów w % <i>Share of profitable enterprises in the total number of surveyed entities (in %)</i>	80,8	84,5
Wskaźnik poziomu kosztów w przedsiębiorstwach niefinansowych w % <i>Cost level indicator of non-financial enterprises (in %)</i>	95,5	95,2
Dynamika nakładów inwestycyjnych w przedsiębiorstwach (rok poprzedni = 100, ceny bieżące) <i>Dynamics of investment outlays in enterprises (previous year = 100, current prices)</i>	112,5	118,8
Produkt krajowy brutto (ceny bieżące) na 1 mieszkańca w 2016 r. w zł <i>Gross domestic product (current prices) per employed person in 2016 in zł</i>	48432	34633

a Przeciętne w roku; wyniki BAEL nie są w pełni porównywalne z wynikami badań z lat poprzedzających 2010 r. b Dane na podstawie reprezentacyjnego badania struktury gospodarstw rolnych, przeprowadzanego co 3 lata; dane nieostateczne. c Stan w czerwcu; dane nieostateczne.

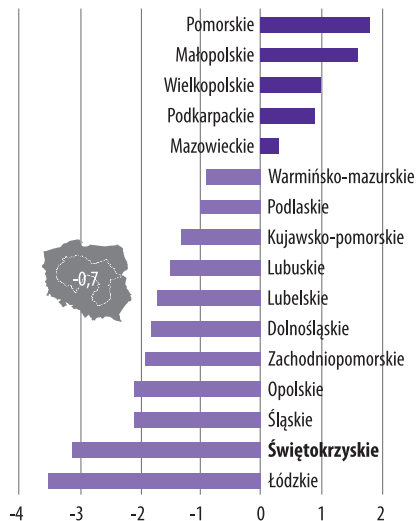
a Annual averages; the LFS results are not fully comparable with the results of the surveys carried out in the years prior to 2010. b Data on the basis of the Farm Structure Survey (FSS), conducted every 3 years, preliminary data. c As of June, preliminary data.

Województwo na tle pozostałych województw

Voivodship against the background of other voivodships

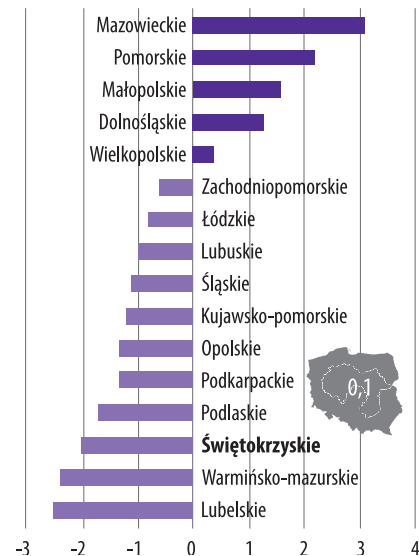
Wykres 1. Przyrost naturalny na 1000 ludności w 2018 r.

Chart 1. Natural increase per 1000 population in 2018

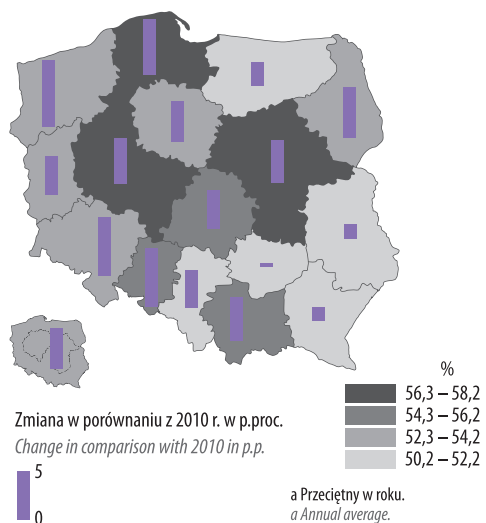
Wykres 2. Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały na 1000 ludności w 2018 r.

Chart 2. Internal and international net migration for permanent residence per 1000 population in 2018

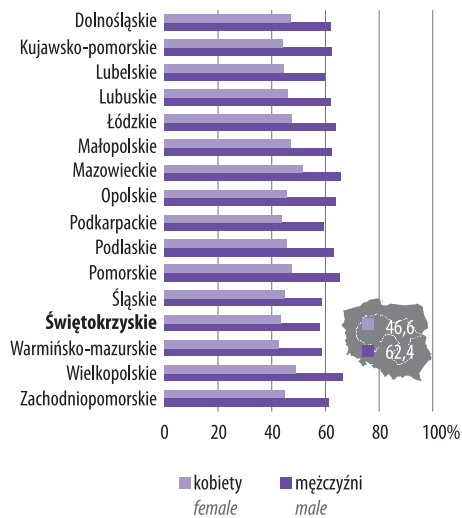
Mapa 1. Wskaźnik zatrudnienia według BAEL^a w 2018 r.

Map 1. Employment rate by LFS^a in 2018

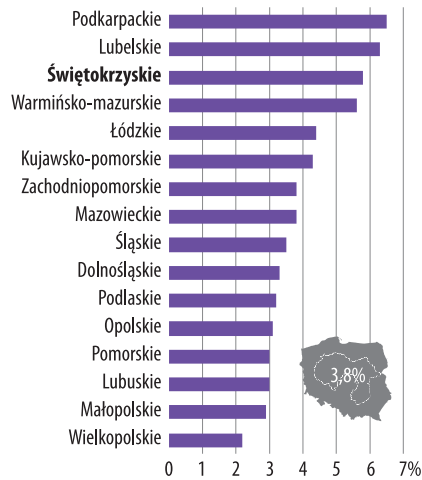
Wykres 3. Wskaźnik zatrudnienia według płci na podstawie BAEL^a w 2018 r.

Chart 3. Employment rate by sex on the LFS^a basis in 2018 r.

Wykres 4. Stopa bezrobocia według BAEL^a w 2018 r.

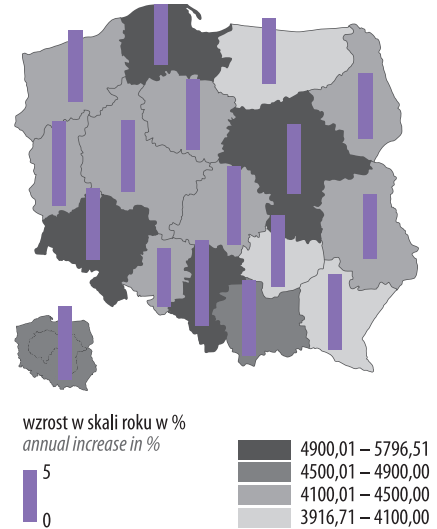
Chart 4. Unemployment rate by LFS^a in 2018

a Przeciętna w roku.
a Annual average.

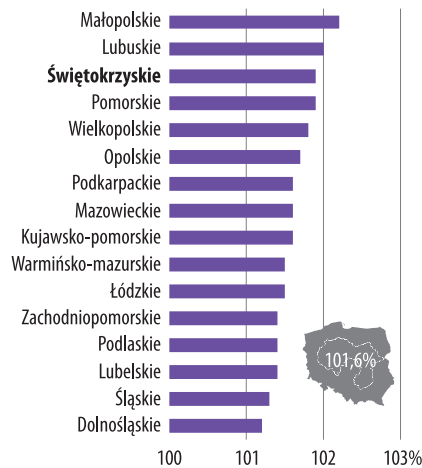
Mapa 2. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw w 2018 r.

Map 2. Average monthly gross wages and salaries in the enterprise sector in 2018

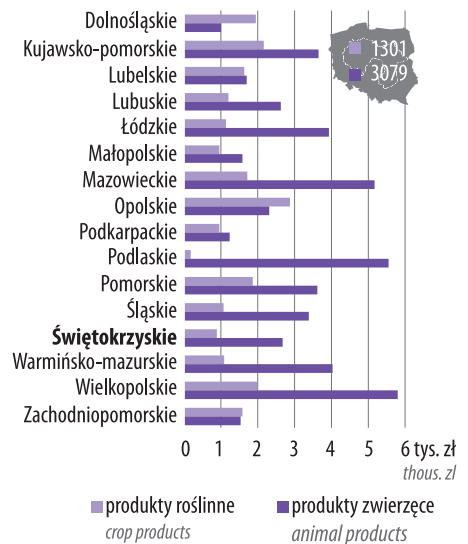
Wykres 5. Wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych w 2018 r.

Chart 5. Price indices of consumer goods and services in 2018
Previous year = 100

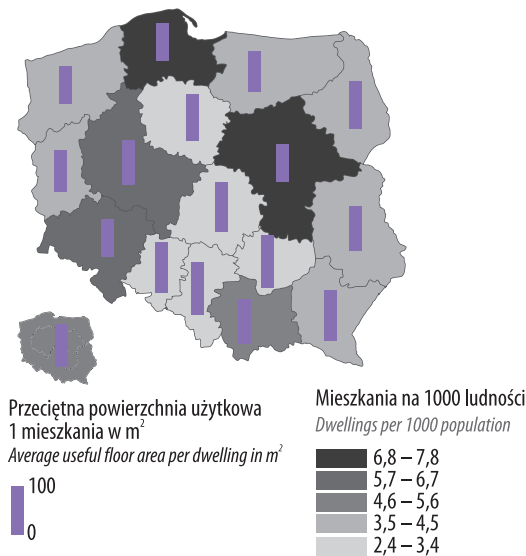
Wykres 6. Wartość skupu produktów rolnych na 1 ha użytków rolnych w 2018 r.

Chart 6. Value of agricultural products procurement per 1 ha agricultural land in 2018

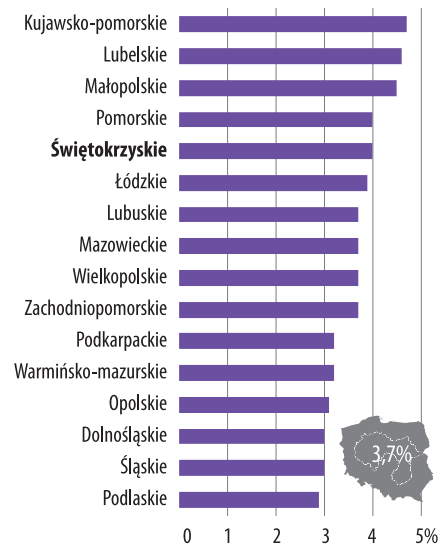
Mapa 3. Mieszkania oddane do użytkowania w 2018 r.

Map 3. Dwellings completed in 2018

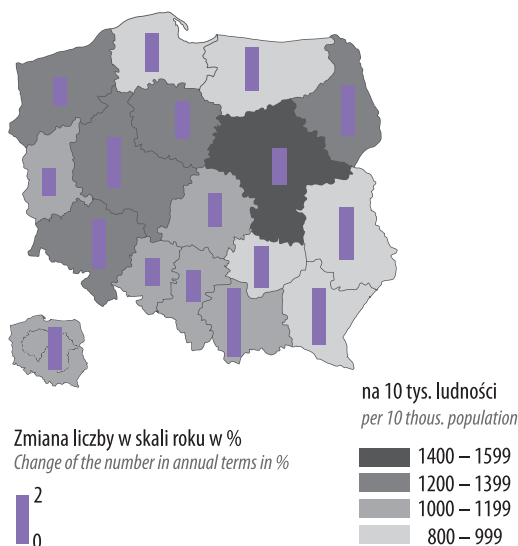
Wykres 7. Wskaźnik rentowności obrotu netto w przedsiębiorstwach niefinansowych w 2018 r.

Chart 7. Net turnover profitability rate in non-profit enterprises in 2018

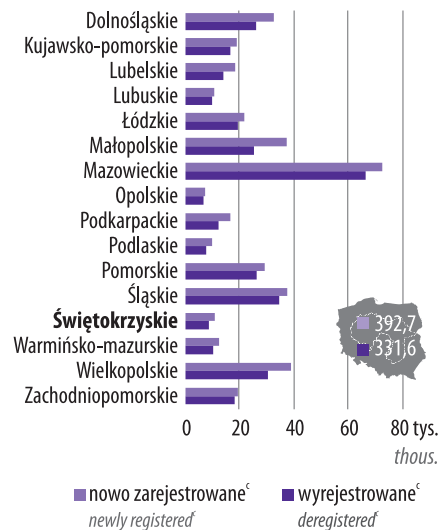
Mapa 4. Podmioty gospodarki narodowej w rejestrze REGON^{ab} w 2018 r.

Map 4. Entities of the national economy in the REGON^{ab} register in 2018. Stan w dniu 31 XII
Map 4. Entities of the national economy in the REGON^{ab} register in 2018. As of 31 XII

Wykres 8. Podmioty nowo zarejestrowane i wyrejestrowane w rejestrze REGON^{ab} w 2018 r.

Chart 8. Newly registered and deregistered entities in the REGON register^{ab} in 2018. Stan w dniu 31 XII
Chart 8. Newly registered and deregistered entities in the REGON register^{ab} in 2018. As of 31 XII

a Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie. b W podziale według województw bez podmiotów, dla których informacja o adresie siedziby lub miejscu zamieszkania nie występuje w rejestrze REGON. c W ciągu roku.
a Excluding persons tending private farms in agriculture. b In division by voivodships excluding entities for which the information about business address does not exist in the REGON register. c During the year.

Podział i powierzchnia województwa

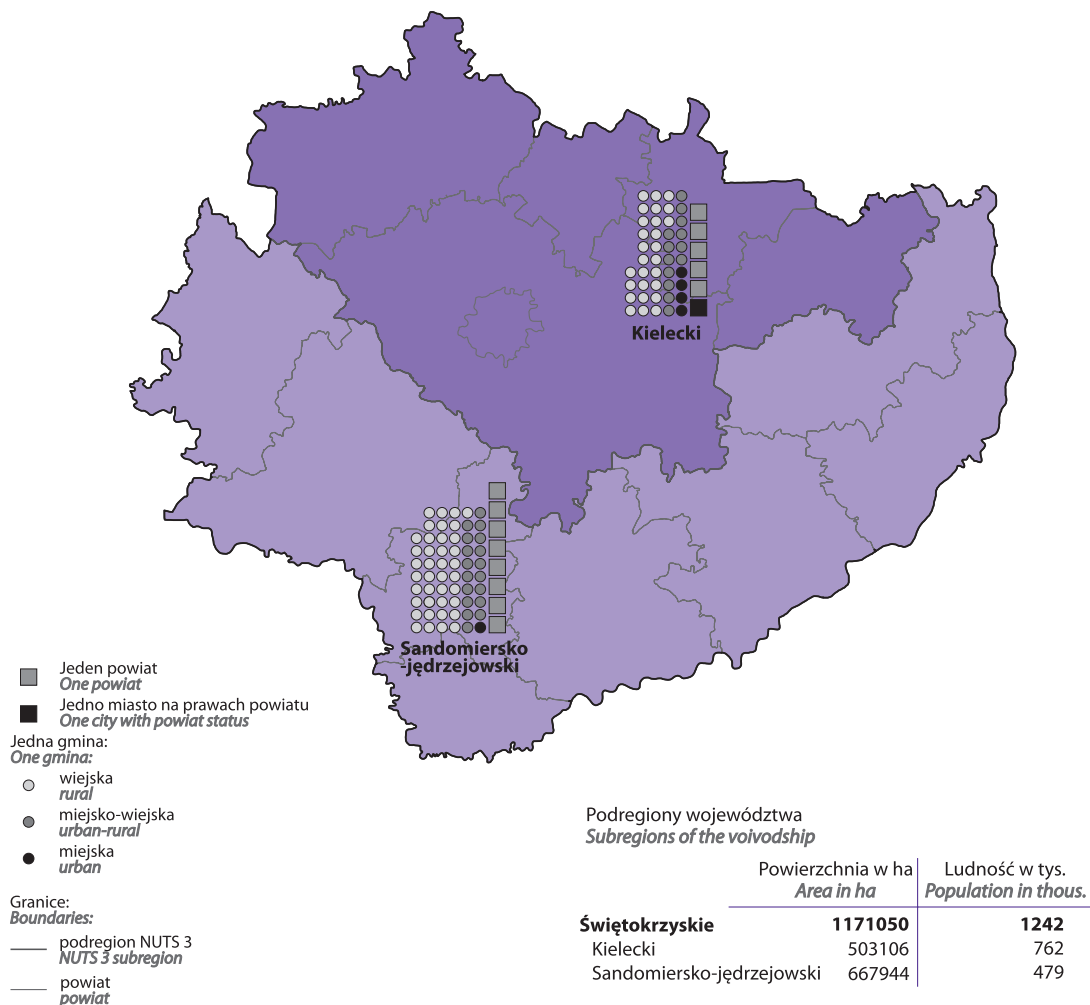
Division and area of voivodship

Mapa 5. Podział województwa świętokrzyskiego według Klasyfikacji Jednostek Terytorialnych do Celów Statystycznych (NUTS) w 2018 r.

Stan w dniu 31 XII

Map 5. Division of the Świętokrzyskie voivodship according to the Classification of Territorial Units for Statistics (NUTS) in 2018

As of 31 XII

Według stanu na 31 XII 2018 r. województwo świętokrzyskie zajmowało powierzchnię 11711 km², co stanowi 3,7% powierzchni kraju. Liczba ludności zamieszkującej jego obszar wyniosła 1242 tys. mieszkańców, tj. 3,2% ogółu ludności Polski. Gęstość zaludnienia na 1 km² wyniosła 106 osób wobec 123 w kraju. W miastach mieszkało 44,9% ludności województwa.

Ludność Population

Liczba ludności województwa świętokrzyskiego zmniejsza się corocznie, przy czym natężenie ubytków miast pozostaje większe niż terenów wiejskich. Rok 2018 przyniósł kolejne, o największej skali w kraju, pogorszenie sytuacji demograficznej. Na obniżenie przyrostu rzeczywistego wpłynęły zarówno ruch naturalny, jak i ruch wędrownkowy, tj. przewaga osób emigrujących z województwa nad przybywającymi na jego teren. W ostatnim roku przyspieszyło, i tak wysokie, tempo strat naturalnych oraz migracyjnych. Jednocześnie pogłębił się proces demograficznego starzenia się społeczeństwa poprzez utrzymanie niskiego poziomu udziału osób młodych.

Województwo świętokrzyskie jest jednym z najmniejszych województw, zarówno pod względem terytorialnym, jak i populacyjnym. Powierzchnia 11711 km² sytuuje je na 15. miejscu w kraju. Populacja województwa, niezmiennie od wielu lat, stanowi niewiele ponad 3% ogółu ludności Polski. Mniej osób zamieszkuje jedynie województwa: lubuskie, opolskie i podlaskie.

Ludność województwa na koniec 2018 r. liczyła 1 241 546 osób, tj. mniej o 3,2% niż w 2010 r., a skala tego ubytku była najwyższa w kraju. Procesy depopulacyjne przebiegały sukcesywnie w kolejnych latach (przy pewnym nasileniu w okresie 2013-2015 oraz w 2018 r.). Spadki w większym stopniu dotknęły tereny miejskie niż wiejskie (3,8% wobec 2,7%).

Szacunki liczby i struktury ludności dla lat międzypisowych sporządza się **metodą bilansową**, przyjmując wyniki ostatniego spisu powszechnego jako bazę wyjściową do obliczenia danych dla danej gminy z uwzględnieniem liczby urodzeń, zgonów, salda migracji wewnętrznych i zagranicznych oraz zmian administracyjnych, jakie miały miejsce w bilansowym okresie.

Prezentowane dane dotyczą ludności zamieszkałej w danej gminie, tj. liczby ludności zameldowanej na pobyt stały skorygowanej o saldo osób zameldowanych na pobyt czasowy ponad 3 miesiące. Jako bazę wyjściową bilansów przyjęto wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011, z tym że dla 2010 r. – według podziału administracyjnego obowiązującego w dniu 31 XII 2011 r.

Ludność na terenie województwa nie jest rozmieszczona równomiernie, o czym przesądzają zarówno warunki przyrodniczo-geograficzne, jak i społeczno-ekonomiczne. Świętokrzyskie jest jednym ze słabiej zaludnionych województw w kraju, znacznie poniżej średniej krajowej. W końcu 2018 r. średnia gęstość zaludnienia wyniosła 106 osób na km² wobec 123 w kraju i kształtowała się na poziomie niższym niż w 2010 r. (110 osób na km²). Wskaźnik ten charakteryzował się jednak znacznym zróżnicowaniem terytorialnym. Podregion kielecki, grupujący centralne i północne obszary uprzemysłowione, był ponad dwukrotnie gęściej zaludniony niż podregion sandomiersko-jędrzejowski, który obejmuje rolnicze południe województwa (odpowiednio 152 osoby/km² wobec 72). Obszarami podregionu kieleckiego najgęściej zaludnionymi pozostały: miasto stołeczne Kielce, w którym wskaźnik wyniósł 1785 osób/km² oraz dawne powiaty przemysłowe, tj. skarżyski (189 osób), ostrowiecki (179) oraz starachowicki (173). Z kolei najmniejsze zagęszczenie wystąpiło w powiatach o charakterze rolniczym: włoszczowskim (50 osób/km²), opatowskim (58) i pińczowskim (64).

Tablica 2. Ludność na podstawie bilansów
Table 2. Population on the basis of balances

Wyszczególnienie Specification	2010	2017	2018
POLSKA POLAND			
Stan w dniu 30 VI w tys. <i>As of 30 VI in thous.</i>	38517	38422	38413
w tym kobiety <i>of which females</i>	19869	19834	19830
Miasta <i>Urban areas</i>	23449	23126	23095
Wieś <i>Rural areas</i>	15068	15297	15318
Stan w dniu 31 XII <i>As of 31 XII</i>			
w tys. <i>in thous.</i>	38530	38434	38411
na 1 km ² <i>per 1 km²</i>	123	123	123
w tym kobiety <i>of which females</i>			
w tys. <i>in thous.</i>	19877	19840	19829
na 100 mężczyzn <i>per 100 males</i>	107	107	107
Miasta w tys. <i>Urban areas in thous.</i>	23429	23109	23067
w % <i>in %</i>	60,8	60,1	60,1
Wieś w tys. <i>Rural areas in thous.</i>	15101	15324	15344
w % <i>in %</i>	39,2	39,9	39,9
ŚWIĘTOKRZYSKIE			
Stan w dniu 30 VI w tys. <i>As of 30 VI in thous.</i>	1285	1250	1244
w tym kobiety <i>of which females</i>	657	640	638
Miasta <i>Urban areas</i>	581	558	559
Wieś <i>Rural areas</i>	704	692	685
Stan w dniu 31 XII <i>As of 31 XII</i>			
w tys. <i>in thous.</i>	1283	1248	1242
na 1 km ² <i>per 1 km²</i>	110	107	106
w tym kobiety <i>of which females</i>			
w tys. <i>in thous.</i>	656	639	636
na 100 mężczyzn <i>per 100 males</i>	105	105	105

Tablica 2. Ludność na podstawie bilansów (dok.)
Table 2. Population on the basis of balances (cont.)

Wyszczególnienie <i>Specification</i>	2010	2017	2018
ŚWIĘTOKRZYSKIE dok. <i>cont.</i>			
Miasta w tys. <i>Urban areas in thous.</i>	579	556	557
w % <i>in %</i>	45,1	44,6	44,9
Wieś w tys. <i>Rural areas in thous.</i>	704	692	685
w % <i>in %</i>	54,9	55,4	55,1

Struktura ludności według płci w województwie świętokrzyskim nie ulega zmianom. W ogólnej liczbie mieszkańców nieznacznie przeważają kobiety, których odsetek od ośmiu lat utrzymywał się na poziomie 51,2%. Niezmienność proporcji płci notowano również w kraju, przy czym nieco wyższa niż w naszym regionie umieralność mężczyzn podniosła udział kobiet do 51,6%. Współczynnik feminizacji (liczba kobiet na 100 mężczyzn) przyjmował w województwie wartość 105 wobec 107 w Polsce. Przewaga liczby kobiet nad liczbą mężczyzn wyraźnie widoczna była w miastach, w których wskaźnik osiągnął wartość 111, podczas gdy na wsi występowała prawie równowaga płci – 101.

Tablica 3. Ludność według województw

Stan w dniu 31 XII
Population by voivodships
As of 31 XII

Województwa <i>Voivodships</i>	Ludność w tys. <i>Population in thous.</i>			Roczne tempo przyrostu/ ubytku liczby ludności w % <i>Annual increase/ decrease of population in %</i>		
	2010	2017	2018	2011	2017	2018
Polska <i>Poland</i>	38530	38434	38411	0,0	0,0	-0,1
Dolnośląskie	2917	2903	2901	0,0	0,0	0,0
Kujawsko-pomorskie	2099	2083	2078	0,0	0,0	-0,2
Lubelskie	2179	2126	2118	-0,3	-0,3	-0,4
Lubuskie	1023	1017	1015	0,0	-0,1	-0,2
Łódzkie	2542	2476	2466	-0,3	-0,4	-0,4
Małopolskie	3337	3391	3401	0,3	0,3	0,3
Mazowieckie	5267	5385	5403	0,4	0,3	0,3
Opolskie	1017	990	987	-0,3	-0,3	-0,4
Podkarpackie	2128	2129	2129	0,0	0,1	0,0
Podlaskie	1203	1185	1182	-0,2	-0,2	-0,3
Pomorskie	2275	2324	2334	0,4	0,4	0,4
Śląskie	4635	4548	4534	-0,2	-0,2	-0,3
Świętokrzyskie	1283	1248	1242	-0,3	-0,4	-0,5
Warmińsko-mazurskie	1454	1434	1429	-0,1	-0,2	-0,3
Wielkopolskie	3447	3489	3494	0,3	0,2	0,1
Zachodniopomorskie	1724	1706	1701	-0,1	-0,2	-0,3

Narastające w ostatnich latach niekorzystne zmiany struktury wiekowej ludności miały w świętokrzyskim większe natężenie niż w kraju. Na przestrzeni lat 2010-2018 ubyło 12,2% dzieci i młodzieży w wieku 0-17 lat (w kraju 4,2%), a ich udział w populacji spadł z 18,3% do 16,6% (w kraju do 18,1%). Liczebność grupy w wieku produkcyjnym zmniejszyła się o 8,0% (w kraju o 6,3%), a jej udział – z 63,6% do 60,5% (w kraju do 60,6%). Jednocześnie szybko rosła populacja osób w wieku poprodukcyjnym (mężczyźni w wieku 65 lat i więcej, kobiety w wieku 60 lat i więcej). Przybyło ich 22,7% (w kraju 27,1%), ale pomimo wolniejszego przyrostu odsetek najstarszych w społeczeństwie pozostawał wyższy niż w kraju – 23,0% wobec 21,4%. Zmiany struktury pokoleniowej wpłynęły na relacje między poszczególnymi grupami wieku ekonomicznego ludności. Kierunek tych zmian obrazują współczynniki obciążenia demograficznego.

Tablica 4. Wskaźniki obciążenia demograficznego w województwie świętokrzyskim

Stan w dniu 31 XII

Table 4. *Indices of demographic burden in Świętokrzyskie voivodship*
As of 31 XII

Wyszczególnienie <i>Specification</i>	2010	2017	2018
Ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym <i>Non-working age population per 100 persons of working age</i>	57	64	65
Miasta <i>Urban areas</i>	53	67	70
Wieś <i>Rural areas</i>	61	61	62
Ludność w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku przedprodukcyjnym <i>Post-working age population per 100 persons of pre-working age</i>	99	134	139
Miasta <i>Urban areas</i>	114	163	169
Wieś <i>Rural areas</i>	90	115	118
Ludność w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym <i>Post-working age population per 100 persons of working age</i>	29	37	38
Miasta <i>Urban areas</i>	28	42	44
Wieś <i>Rural areas</i>	29	32	33

Poziom zaawansowania procesu starzenia się społeczeństwa prześledzić można również w biologicznych grupach wieku, poprzez stosunek populacji w wieku 65 lat i więcej do liczby dzieci i młodzieży poniżej 15 roku życia. Tempo wzrostu mocno różnicowało miejsce zamieszkania i płeć. Wskaźniki te kształtowały się szczególnie niekorzystnie dla mieszkańców miast, a wśród nich dla populacji kobiet.

Tablica 5. Relacja osób w wieku 65 lat i więcej do 100 osób w wieku 14 lat i mniej w województwie świętokrzyskim

Stan w dniu 31 XII

*Table 5. Population at the age of 65 and more per 100 persons at the age of 14 years and below in Świętokrzyskie voivodship
As of 31 XII*

Lata Years	Ogółem Total	Męż- czyźni Males	Kobiety Females	Miasta Urban areas			Wieś Rural areas		
				razem total	mężczyź- ni males	kobiety females	razem total	mężczyź- ni males	kobiety females
2010	102	76	130	112	83	141	96	70	122
2017	134	104	166	159	121	199	116	91	143
2018	138	108	171	165	126	206	119	95	146

Dane o urodzeniach i zgonach (w tym zgonach niemowląt) zostały obliczone zgodnie z kryteriami definicji urodzenia i zgonu noworodka – rekomendowanej przez Światową Organizację Zdrowia (WHO).

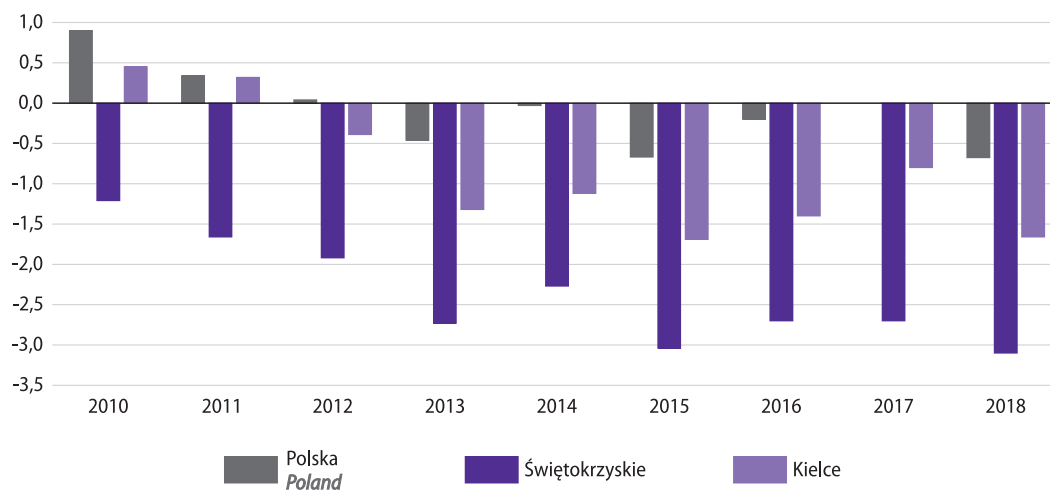
W 2018 r. w skali roku zanotowano 1,8% spadek liczby urodzeń. Tym samym pogłębiła się różnica poziomów – 10721 zarejestrowanych urodzeń żywych stanowiło mniej o 1724 niż przed ośmiu laty. **Współczynnik urodzeń żywych** wyniósł 8,6‰ wobec 9,7‰ w 2010 r.

Współczynniki dotyczące ruchu naturalnego w podziale terytorialnym obliczono jako iloraz liczby faktów określonego rodzaju i liczby ludności (według stanu w dniu 30 VI).

Liczba zgonów na przestrzeni dziewięciu lat była zmienna. W 2018 r. w województwie zmarło 14619 osób, a ogólny współczynnik zgonów osiągnął 11,7‰ wobec 10,9‰ w 2010 r. Skalę umieralności dzieci poniżej jednego roku życia również cechowała zmienność, jednak w ostatnich latach pozostawała stosunkowo niska, co obrazował współczynnik zgonów niemowląt, który zmalał z 6,3‰ do 3,8‰.

Wykres 9. Przyrost naturalny na 1000 ludności

Chart 9. Natural increase per 1000 population

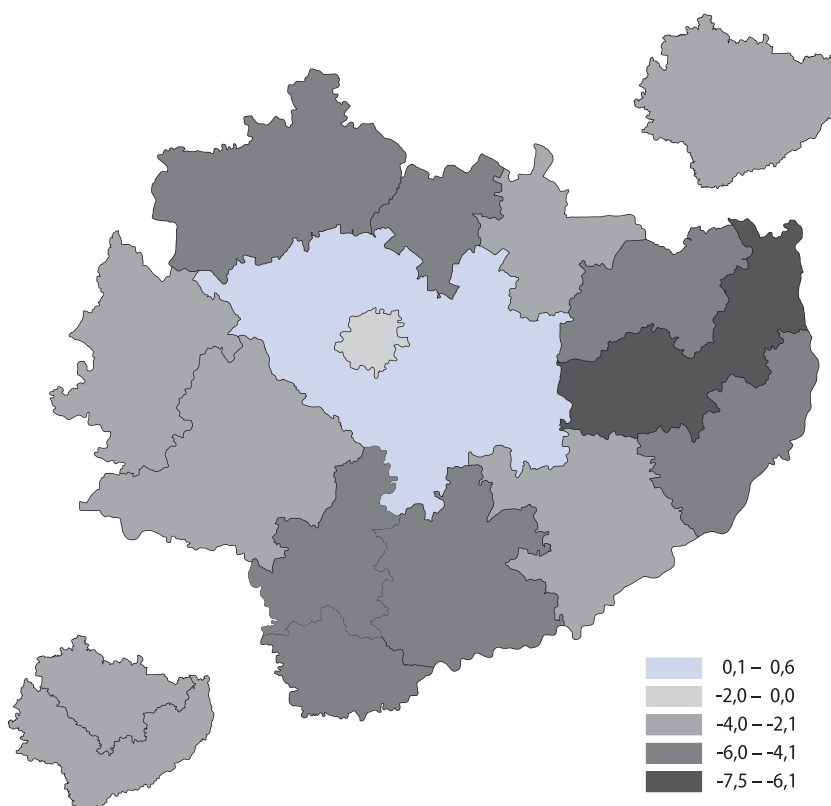

Efektom spadku liczby urodzeń przy jednoczesnym, o podobnej skali, zwiększeniu liczby zgonów było zwiększenie tempa średniorocznego ubytku naturalnego (w badanym okresie z 1561 do 3898). Współczynnik osiągnął wartość minus 3,1‰, podczas gdy osiem lat wcześniej - minus 1,2‰. W Polsce straty naturalne ludności, obserwowane dopiero od 2013 r., także wzrosły i bieżący wskaźnik ukształtował się na poziomie minus 0,7‰.

W województwie współczynnik przyrostu naturalnego przyjmował dodatnie wartości w powiecie kieleckim (od 1,8‰ w 2010 r. do 0,6‰ w 2018 r.). W mieście na prawach powiatu Kielce od siedmiu lat postępował ubytek ludności (do minus 1,7‰). W pozostałych powiatach również notowano straty naturalne, przy czym największe w powiatach: opatowskim (minus 7,5‰), skarżyskim (minus 6,0‰) oraz ostrowieckim (minus 5,7‰).

Mapa 6. Przyrost naturalny na 1000 ludności w województwie świętokrzyskim według podregionów i powiatów w 2018 r.

Map 6. *Natural increase per 1000 population in Świętokrzyskie voivodship by subregions and powiats in 2018*

Liczba małżeństw zawieranych w świętokrzyskich urządach stanu cywilnego sukcesywnie malała do 2013 r. W następnych latach, pomimo wahań, sytuacja ustabilizowała się na poziomie nieco wyższym, a w 2018 r. lekko wzrosła. Zarejestrowano ich 5902, tj. mniej o 1931 niż w 2010 r. Współczynnik małżeństw w powiatach oscylował między 4,0‰ – 6,0‰ i po raz kolejny ukształtował się niżej od przeciętnego w Polsce (4,7‰ wobec 5,0‰).

Tablica 6. Ruch naturalny ludności i saldo migracji na 1000 ludności
 Table 6. Vital statistics and net migration per 1000 population

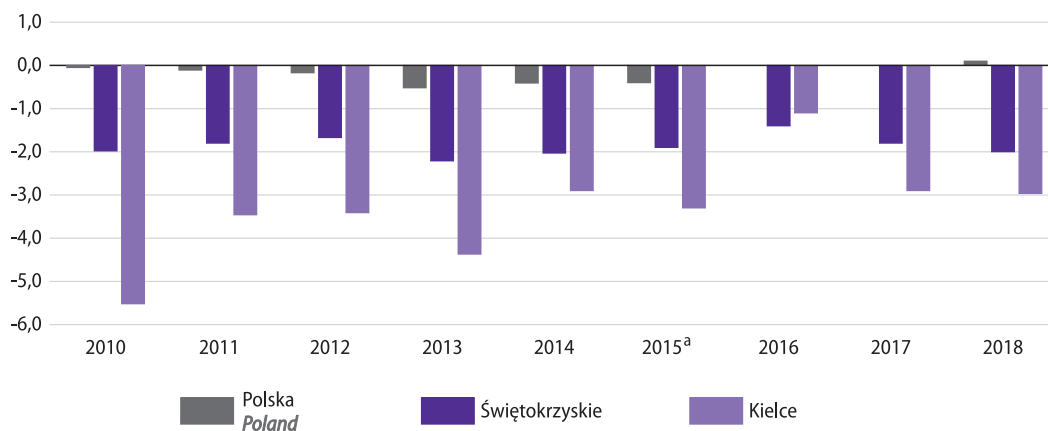
Wyszczególnienie <i>Specification</i>	2010	2017	2018
POLSKA <i>POLAND</i>			
Małżeństwa <i>Marriages</i>	5,9	5,0	5,0
Urodzenia żywe <i>Live births</i>	10,7	10,5	10,1
Zgony <i>Deaths</i>	9,8	10,5	10,8
w tym niemowląt ^a <i>of which infants^a</i>	5,0	4,0	3,8
Przyrost naturalny ^b <i>Natural increase^b</i>	0,9	0,0	-0,7
Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych <i>Internal and international net migration</i>			
na pobyt stały <i>for permanent residence</i>	-0,1	0,0	0,1
w tym zagranicznych <i>of which international</i>	-0,1	0,0	0,1
ŚWIĘTOKRZYSKIE			
Małżeństwa <i>Marriages</i>	6,1	4,7	4,7
Urodzenia żywe <i>Live births</i>	9,7	8,7	8,6
Zgony <i>Deaths</i>	10,9	11,5	11,7
w tym niemowląt ^a <i>of which infants^a</i>	6,3	2,8	3,8
Przyrost naturalny ^b <i>Natural increase^b</i>	-1,2	-2,7	-3,1
Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych <i>Internal and international net migration</i>			
na pobyt stały <i>for permanent residence</i>	-2,0	-1,8	-2,0
w tym zagranicznych <i>of which international</i>	0,0	0,2	0,1
KIELCE			
Małżeństwa <i>Marriages</i>	6,1	4,5	4,6
Urodzenia żywe <i>Live births</i>	9,6	9,4	9,2
Zgony <i>Deaths</i>	9,2	10,2	10,9
w tym niemowląt ^a <i>of which infants^a</i>	3,6	2,7	3,9
Przyrost naturalny ^b <i>Natural increase^b</i>	0,4	-0,8	-1,7
Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych <i>Internal and international net migration</i>			
na pobyt stały <i>for permanent residence</i>	-5,5	2,9	-3,0
w tym zagranicznych <i>of which international</i>	-0,3	0,4	0,1

a Dzieci w wieku poniżej 1 roku na 1000 urodzeń żywych. b Różnica między liczbą urodzeń żywych a liczbą zgonów w danym okresie.
 a Children less than 1 year of age per 1000 live births. b Difference between the number of live births and deaths in the given period.

W przekroju dziewięciu lat **saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych** ludności na pobyt stały pozostało ujemne, przy czym przewaga emigracji malała do 2012 r., w 2013 r. silnie wzrosła, po czym powtórnie zaczęła spadać, z jednostkowym nasileniem w 2016 r. W okresie ostatnich lat ponownie rosła. Pomimo okresowych wahań w całym badanym okresie skala deficytu była wysoka. Ubytek migracyjny zmniejszył się niewiele - z 2545 w 2010 r. do 2452 w 2018 r., a współczynnik obrazujący straty w przeliczeniu na 1000 ludności pozostał bez zmian - na poziomie minus 2,0. Odmienny trend obserwowano w kraju, w którym wskaźnik wykazywał do 2012 r. niewielki, ale ciągły wzrost ubytków. Dalszy przebieg procesu był analogiczny jak w województwie, ale o mniejszym natężeniu i od 2016 r. nastąpiło całkowite ograniczenie strat, a w 2018 r. odnotowano przewagę imigracji – do 0,1‰.

Wykres 10. Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały na 1000 ludności

Chart 10. Internal and international net migration for permanent residence per 1000 population

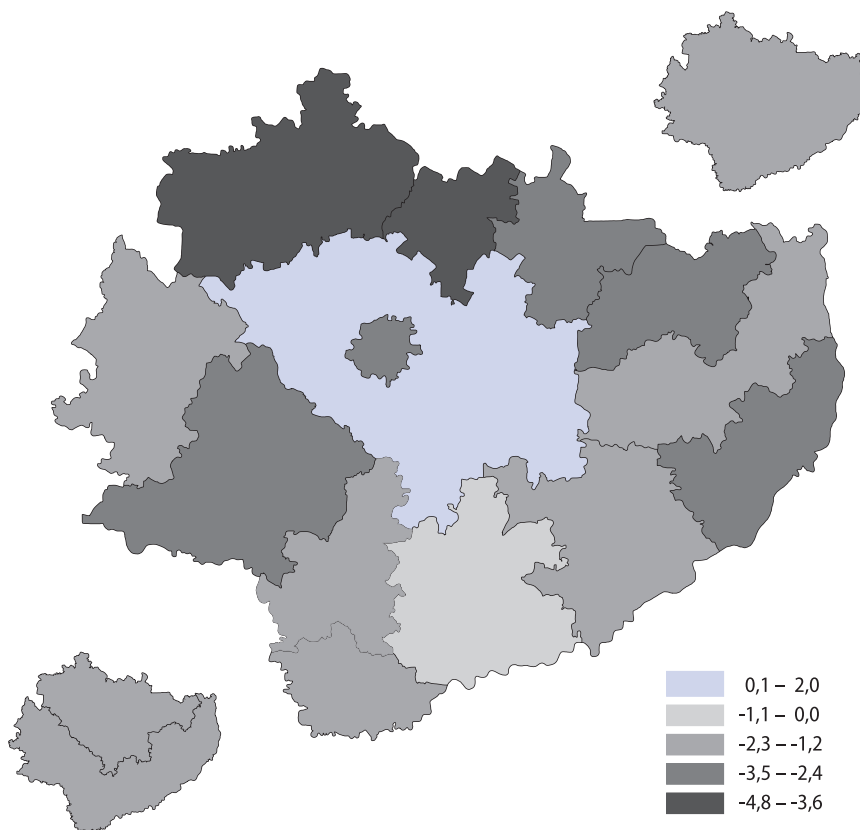
a W przypadku migracji zagranicznych – dane dotyczą 2014 r.
a In case of international migration – data concern 2014.

Po raz kolejny od 2012 r. korzystnie ukształtowało się saldo migracji zagranicznych. Liczba osób powracających z zagranicy i meldujących się na pobyt stały w województwie była w 2018 r. o 176 większa od liczby emigrujących (w 2012 r. przekraczała ją o 52). Współczynnik w przeliczeniu na 1000 ludności wyniósł 0,1. W Polsce zanotowano wzrost dodatniego salda, a wskaźnik wyniósł również 0,1‰.

Świętokrzyskie pozostaje w grupie województw o najwyższym zagrożeniu migracyjnym. Poważną sytuację utrwała fakt, że jedynym powiatem, w którym utrzymywało się dodatnie saldo migracji wewnętrznej był kielecki (1,9‰ w 2018 r.). W pozostałych powiatach przeważały emigracje - w stopniu najmniejszym w buskim (minus 0,9‰), a największym w skarżyskim (minus 4,7‰).

Mapa 7. Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały na 1000 ludności w województwie świętokrzyskim według podregionów i powiatów w 2018 r.

Map 7. *Internal and international net migration for permanent residence per 1000 population in Świętokrzyskie voivodship by subregions and powiats in 2018*

Dane prezentujące ludność w województwie świętokrzyskim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach udostępnionych na stronie internetowej Urzędu:

- „Biuletyn statystyczny województwa świętokrzyskiego” – publikacja dostępna co kwartał w wersji elektronicznej na stronie internetowej Urzędu,
- „Ludność, ruch naturalny i migracje w województwie świętokrzyskim” – od 2011 r. publikacja dostępna co roku w wersji książkowej oraz elektronicznej na stronie internetowej Urzędu,

jak również w Banku Danych Lokalnych i Bazie Demografia.

Rynek pracy

Labour market

W 2018 r., po raz kolejny, obserwowano poprawę kondycji rynku pracy w województwie świętokrzyskim. Podobnie, jak w kraju odnotowano wzrost **przeciętnego zatrudnienia**, a jego skala uplasowała Świętokrzyskie na szóstym miejscu wśród województw.

Przeciętne zatrudnienie w przeliczeniu na 1000 mieszkańców w wieku produkcyjnym w województwie świętokrzyskim wyniosło w 2018 r. 163 osoby, tj. o 8 więcej niż przed rokiem, podczas gdy w kraju – 266 osób, tj. o 12 więcej. Niższe wskaźniki odnotowano jedynie w województwach lubelskim (151) i podlaskim (154 osób). Wyniki powyżej średniej krajowej odnotowano w województwach: mazowieckim (465 osób), wielkopolskim (359), śląskim (282) i dolnośląskim (276). Wskaźnik ten zwiększył się na przestrzeni roku we wszystkich województwach, przy czym najbardziej w mazowieckim i wielkopolskim (po 19 osób), a najmniej w warmińsko-mazurskim (o 4 osoby).

W 2018 r. wskaźniki charakteryzujące zmiany **bezrobocia** w skali roku, kształtowały się korzystniej niż przed rokiem – zmniejszyła się stopa bezrobocia i liczba bezrobotnych zarejestrowanych w urzędach pracy. Niemniej jednak sytuacja na rynku pracy pozostała trudna.

Województwo świętokrzyskie należy do grupy województw o wysokiej stopie bezrobocia. W końcu 2018 r. najniższą wartość wskaźnika odnotowano w województwie wielkopolskim (3,1%), natomiast w jeszcze trudniejszej sytuacji niż świętokrzyskie pozostawały województwa: podkarpackie (8,8%), kujawsko-pomorskie (8,8%) oraz warmińsko-mazurskie (10,4%).

W 2018 r. nadal główną przyczyną wyrejestrowania z ewidencji było podejmowanie pracy, a odsetek osób wyrejestrowanych z tego powodu zwiększył się o 4,0 p.proc. do 51,1%. Jednocześnie odnotowano wzrost udziału osób, które utraciły status bezrobotnego w wyniku nie potwierdzenia gotowości do podjęcia pracy (o 1,3 p.proc. do 13,9%).

Na przestrzeni lat 2017-2018 ewoluowała struktura bezrobotnych. Zwiększyły się w kategorii ogółem odsetki: osób poprzednio pracujących, kobiet, osób posiadających co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia. Zaznaczył się natomiast spadek udziałów: osób długotrwale bezrobotnych, osób do 30 roku życia, w tym osób do 25 roku życia, osób bez kwalifikacji zawodowych, osób które ukończyły 50 rok życia, osób bez doświadczenia zawodowego, osób niepełnosprawnych, absolwentów, osób zwolnionych z przyczyn zakładów pracy. Nie zmieniły się natomiast odsetki mieszkańców wsi, a także osób korzystających ze świadczeń z opieki społecznej.

Wyniki **Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności** (BAEL) przeprowadzonego w IV kwartale 2018 r. w województwie świętokrzyskim wskazują, że w porównaniu z analogicznym okresem poprzedniego roku zmalała aktywność zawodowa badanej subpopulacji, choć nadal wyższą aktywnością zawodową charakteryzowali się mężczyźni i mieszkańcy wsi. Liczba bezrobotnych zmniejszyła się niezależnie od płci i miejsca zamieszkania. Liczba pracujących wzrosła jedynie w przypadku mieszkańców miast. Odnotowano spadek wskaźnika zatrudnienia (z wyjątkiem miast) i spadek stopy bezrobocia. We wszystkich analizowanych kategoriach zwiększyła się liczebność subpopulacji biernych zawodowo. W efekcie odnotowano wzrost obciążenia pracujących osobami niepracującymi.

Przeciętne zatrudnienie

Average paid employment

Dane o przeciętnym zatrudnieniu obejmują osoby zatrudnione na podstawie stosunku pracy w pełnym wymiarze czasu pracy oraz niepełnym, w przeliczeniu na pełnozatrudnionych.

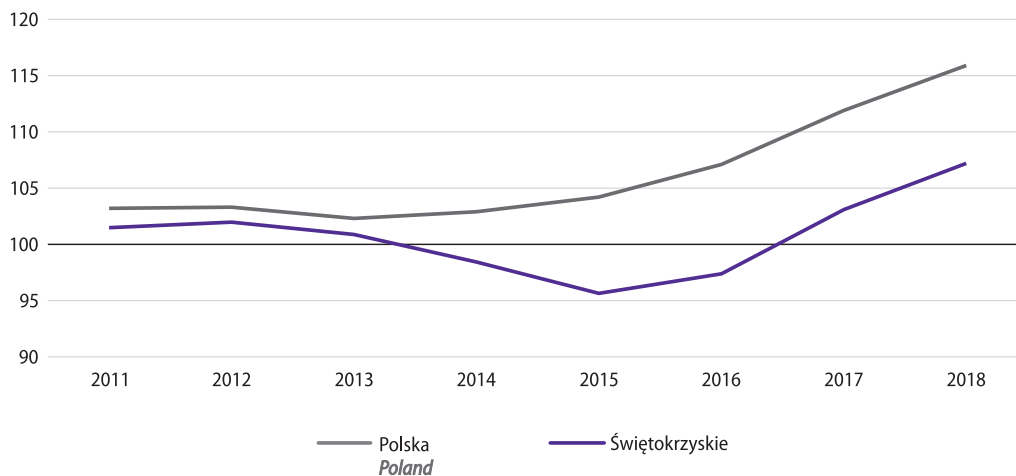
Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w województwie świętokrzyskim w 2018 r. ukształtowało się na poziomie 123,1 tys. osób, tj. o 4,0% wyższym w stosunku do poprzedniego roku (wobec wzrostu o 5,9% odpowiednio w 2017 r.). W skali kraju zwiększenie zatrudnienia w porównaniu z rokiem poprzednim wyniosło 3,5% (4,5% w 2017 r.).

Tablica 7. Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw
Table 7. Average paid employment in enterprise sector

Wyszczególnienie Specification	2010	2015	2017	2018		
	w tysiącach in thousand				2010=100	2017=100
Polska Poland	5372,6	5601,6	6017,1	6229,6	116,0	103,5
Świętokrzyskie	114,9	109,8	118,4	123,1	107,2	104,0
m. Kielce	.	34,1*	35,4	36,0	.	101,1

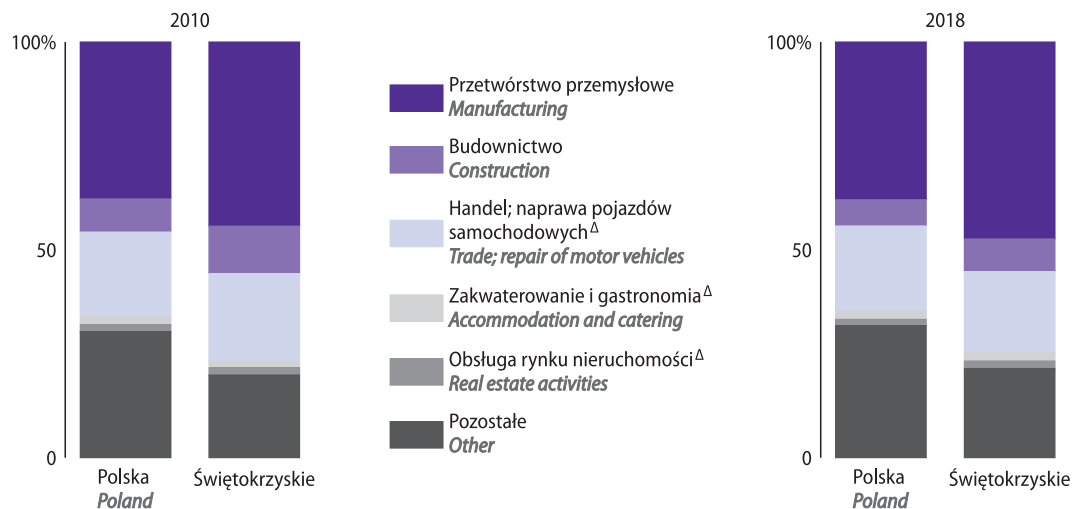
Wykres 11. Dynamika przeciętnego zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw
Chart 11. Indices of average paid employment in the enterprise sector

Przeciętne miesięczne 2010 = 100
Average monthly 2010=100

Wykres 12. Struktura przeciętnego zatrudnienia według sekcji PKD 2007

Chart 12. Structure of average paid employment by PKD 2007 sections

Liczba zatrudnionych w przetwórstwie przemysłowym wyniosła 58,3 tys. osób, tj. 47,4% ich ogółu w sektorze przedsiębiorstw, natomiast najmniejszą grupę stanowili zatrudnieni w działalności związanej z informacją i komunikacją (1,4 tys. osób, tj. 1,1% ogólnej liczby zatrudnionych).

Tablica 8.**Przeciętne miesięczne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w województwie świętokrzyskim**

Table 8.

Average paid employment in enterprise sector in Świętokrzyskie voivodship

Wyszczególnienie Specification	2017				2018				w tys. osób in thous. of per- sons
	I-III	I-VI	I-IX	I-XII	I-III	I-VI	I-IX	I-XII	
	analogiczny okres roku poprzedniego = 100 corresponding period of previous year=100								
Ogółem Total	105,2	105,1	105,6	105,9	103,6	103,6	103,8	104,0	123,1
w tym: of which:									
Przemysł Industry	109,3	109,3	109,3	109,5	103,1	103,3	103,2	103,2	66,2
w tym: of which:									
przetwórstwo przemy- słowe manufacturing	110,3	110,3	110,5	110,8	103,6	103,9	103,4	103,1	58,3
dostawa wody; gospodar- owanie ściekami i od- padami; rekultywacja ^Δ water supply; sewerage, waste management and remediation activities	105,9	105,3	102,6	101,0	97,0	96,3	103,8	105,4	3,8
Budownictwo Construction	91,6	92,3	93,4	94,8	100,5	99,3	100,4	99,9	9,7

Tablica 8. Przeciętne miesięczne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w województwie świętokrzyskim (dok.)

Table 8. Average paid employment in enterprise sector in Świętokrzyskie voivodship (cont.)

Wyszczególnienie Specification	2017				2018				w tys. osób in thous. of per- sons
	I-III	I-VI	I-IX	I-XII	I-III	I-VI	I-IX	I-XII	
	analogiczny okres roku poprzedniego = 100 corresponding period of previous year=100								
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^A Trade; repair of motor vehicles ^A	102,6	101,4	104,4	104,0	103,4	104,3	104,4	105,4	24,0
Transport i gospodarka magazynowa Transportation and storage	107,1	105,3	98,2	97,4	104,6	103,8	107,9	107,1	6,8
Zakwaterowanie i gastronomia ^A Accommodation and catering ^A	95,5	98,2	98,9	101,8	102,8	101,8	102,1	105,6	2,4
Informacja i komunikacja Information and communication	103,0	99,6	99,4	100,3	101,4	101,9	101,0	99,4	1,4
Obsługa rynku nieruchomości ^A Real estate activities	116,8	118,1	119,5	118,2	102,2	102,2	100,7	102,1	2,2
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna Professional, scientific and technical activities	100,2	107,2	105,9	109,7	103,8	99,7	106,5	113,1	1,9
Administrowanie i działalność wspierająca ^A Administrative and support service activities	99,2	99,9	104,8	104,6	118,6	117,1	110,4	109,8	5,2

W porównaniu z rokiem 2017 przeciętne zatrudnienie zwiększyło się w większości sekcji przedsiębiorstw. W sferze produkcyjnej liczba pracowników przemysłu przekraczała poziom ubiegłoroczny o 3,2% (w tym w przetwórstwie przemysłowym o 3,1%), natomiast w budownictwie nastąpiło nieznaczne ograniczenie zatrudnienia o 0,1%. W sferze usługowej przeciętne zatrudnienie w najwyższym stopniu wzrosło w działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej (o 13,1%) oraz administrowaniu i działalności wspierającej (o 9,8%), a w nieco mniejszej skali w transporcie i gospodarce magazynowej (o 7,1%). Większa była także liczba miejsc pracy w: zakwaterowaniu i gastronomii (o 5,6%), handlu; naprawie pojazdów samochodowych (o 5,4%) oraz obsłudze rynku nieruchomości (o 2,1%). Spadek przeciętnego zatrudnienia w sektorze usług odnotowano tylko w informacji i komunikacji (o 0,6%).

Bezrobocie rejestrowane

Registered unemployment

Dane o **bezrobociu rejestrowanym** dotyczące osób zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy prezentuje się zgodnie z ustawą z dnia 20 IV 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (jednolity tekst Dz. U. 2017, poz. 1065, ze zmianami).

W końcu grudnia 2018 r. liczba bezrobotnych zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy województwa świętokrzyskiego wyniosła 44,1 tys. osób. Liczba osób pozostających w ewidencji urzędów pracy na koniec 2018 r. była niższa o 2,5 tys. osób, tj. o 5,3% niż przed rokiem. W 2017 r. odnotowano natomiast na koniec okresu spadek o 18,5%. Populacja bezrobotnych była również mniej liczna niż w 2010 r. (o 38,0 tys. osób, tj. o 46,3%).

W skali kraju, na koniec 2018 r. liczba bezrobotnych była o 10,4% niższa niż rok wcześniej (wobec spadku o 19,0% w 2017 r.), natomiast w stosunku do 2010 r. spadek wyniósł 50,4% i był o 4,1 p.proc. większy niż w skali województwa.

Tablica 9. Bezrobotni zarejestrowani oraz stopa bezrobocia
Stan w dniu 31 XII

Table 9. Registered unemployed persons and unemployment rate
As of 31 XII

Wyszczególnienie Specification	2010	2015	2017	2018
POLSKA POLAND				
Bezrobotni zarejestrowani w tys. Registered unemployed persons in thous.	1954,7	1563,3	1081,7	968,9
Bezrobotni nowo zarejestrowani ^a w tys. Newly registered unemployed persons ^a in thous.	3042,0	2368,8	1914,8	1662,1
Bezrobotni wyrejestrowani ^a w tys. Persons removed from unemployment rolls ^a in thous.	2979,8	2630,6	2168,3	1774,9
Bezrobotni zarejestrowani na 1 ofertę pracy Registered unemployed persons per 1 job offer	83	31	16	15
Stopa bezrobocia rejestrowanego ^b w % Registered unemployment rate ^b in %	12,4	9,7	6,6	5,8
ŚWIĘTOKRZYSKIE				
Bezrobotni zarejestrowani w tys. Registered unemployed persons in thous.	82,1	66,1	46,6	44,1
Bezrobotni nowo zarejestrowani ^a w tys. Newly registered unemployed persons ^a in thous.	125,0	99,5	87,2	75,0
Bezrobotni wyrejestrowani ^a w tys. Persons removed from unemployment rolls ^a in thous.	126,7	108,8	97,8	77,5
Bezrobotni zarejestrowani na 1 ofertę pracy Registered unemployed persons per 1 job offer	190	87	38	38
Stopa bezrobocia rejestrowanego ^b w % Registered unemployment rate ^b in %	15,2	12,5	8,8	8,3

a W ciągu roku. b Stopę bezrobocia podaje się z uwzględnieniem pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie (będących składową cywilnej ludności aktywnej zawodowo) wyszacowanych w latach 2010-2018 r. na podstawie wyników Powszechnego Spisu Rolnego 2010.

a During the year. b The unemployment rate is given considering employed persons on private farms in agriculture (as part of the economically active civilian population) estimated for years 2010 – 2018 on the basis of the results of the Agricultural Census 2010.

Tablica 9. Bezrobotni zarejestrowani oraz stopa bezrobocia (dok.)

Stan w dniu 31 XII

Table 9. Registered unemployed persons and unemployment rate (cont.)

As of 31 XII

Wyszczególnienie Specification	2010	2015	2017	2018
KIELCE				
Bezrobotni zarejestrowani w tys. Registered unemployed persons in thous.	11,4	9,4	6,3	6,0
Bezrobotni nowo zarejestrowani ^a w tys. Newly registered unemployed persons ^a in thous.	16,7	12,7	10,7	9,6
Bezrobotni wyrejestrowani ^a w tys. Persons removed from unemployment rolls ^a in thous.	16,5	13,9	12,6	9,9
Bezrobotni zarejestrowani na 1 ofertę pracy Registered unemployed persons per 1 job offer	763	x ^c	31	22
Stopa bezrobocia rejestrowanego ^b w % Registered unemployment rate ^b in %	10,6	8,8	5,8	5,4

a W ciągu roku. b Stopę bezrobocia podaje się z uwzględnieniem pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie (będących składową cywilnej ludności aktywnej zawodowo) wyszacowanych w latach 2010-2018 r. na podstawie wyników Powszechnego Spisu Rolnego 2010. c Brak nierozdysponowanych ofert pracy w końcu okresu.

a During the year. b The unemployment rate is given considering employed persons on private farms in agriculture (as part of the economically active civilian population) estimated for years 2010 – 2018 on the basis of the results of the Agricultural Census 2010. c As of the end of period job offers were not available.

W województwie świętokrzyskim w końcu 2018 r., w odniesieniu do roku poprzedniego, spadek liczby bezrobotnych odnotowano w trzynastu powiatach, przy czym największy – w powiatach buskim (o 15,8%) oraz starachowickim (o 11,0%), a najmniejszy w pińczowskim (o 1,1%) oraz koneckim (o 2,9%). Wzrost nastąpił tylko w powiecie skarżyskim (o 2,4%).

Bezrobotni nieposiadający prawa do zasiłku to zarejestrowane w urzędach pracy osoby poszukujące pracy, które utraciły bądź nie nabyły prawa do zasiłku.

W omawianym okresie 83,3% ogółu bezrobotnych w województwie nie posiadało prawa do zasiłku (w 2017 r. – 83,9%), 84,5% stanowiły osoby wcześniej pracujące (w poprzednim roku – 83,7%), a podobnie jak przed rokiem 56,7% to mieszkańcy wsi.

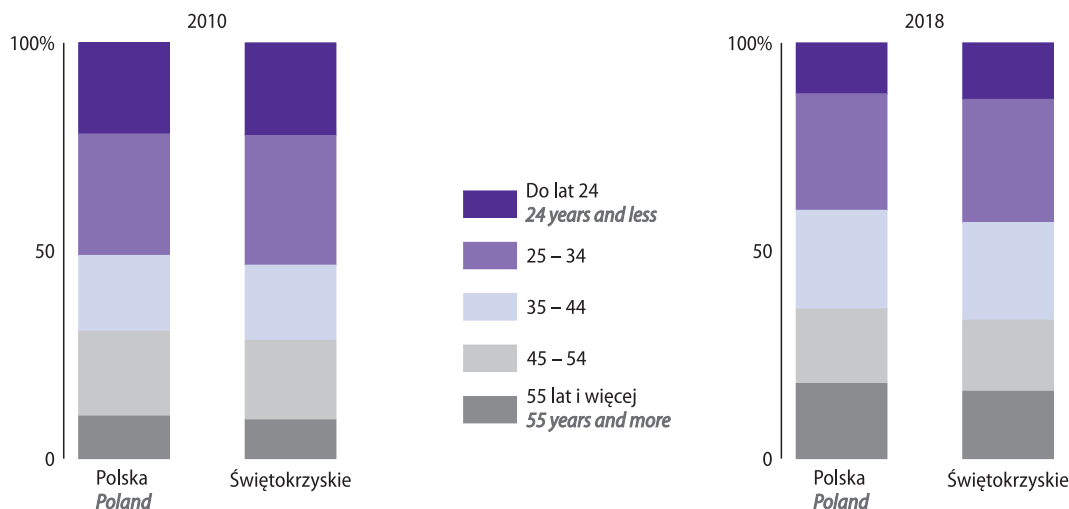
W końcu grudnia 2018 r. w województwie świętokrzyskim wśród bezrobotnych, podobnie jak w kraju, przeważały kobiety. Stanowiły one 52,7% ogółu zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy, a ich liczba była o 4,1% niższa niż rok wcześniej. W tym samym czasie populacja bezrobotnych mężczyzn zmniejszyła się o 6,5%, a ich udział zmalał o 0,7 p.proc.

Bezrobocie nadal dotyczyło przede wszystkim ludzi młodych, których wiek nie przekroczył 35 lat. W końcu grudnia 2018 r. najlicniejszą grupę wśród bezrobotnych stanowiły osoby w wieku 25-34 lata (13,1 tys.), przy czym ich odsetek w ogólnej liczbie bezrobotnych pozostał na poziomie ubiegłorocznym 29,7%. Bezrobotni, którzy nie ukończyli 25 roku życia stanowili 13,6%, tj. 6,0 tys. osób (o 0,5 p.proc. mniej niż w 2017 r.). Na przestrzeni roku zwiększył się udział osób bezrobotnych w wieku 35-44 lata (o 0,5 p.proc. do 23,4%), a także osób w wieku 55 lat i więcej (o 0,1 p.proc. do 16,2%). Zmniejszył się natomiast udział bezrobotnych w wieku 45-54 lata (o 0,1 p.proc. do 17,1%).

Wykres 13. Struktura bezrobotnych zarejestrowanych według wieku

Stan w dniu 31 XII

Chart 13. *Structure of registered unemployed persons by age*
As of 31 XII

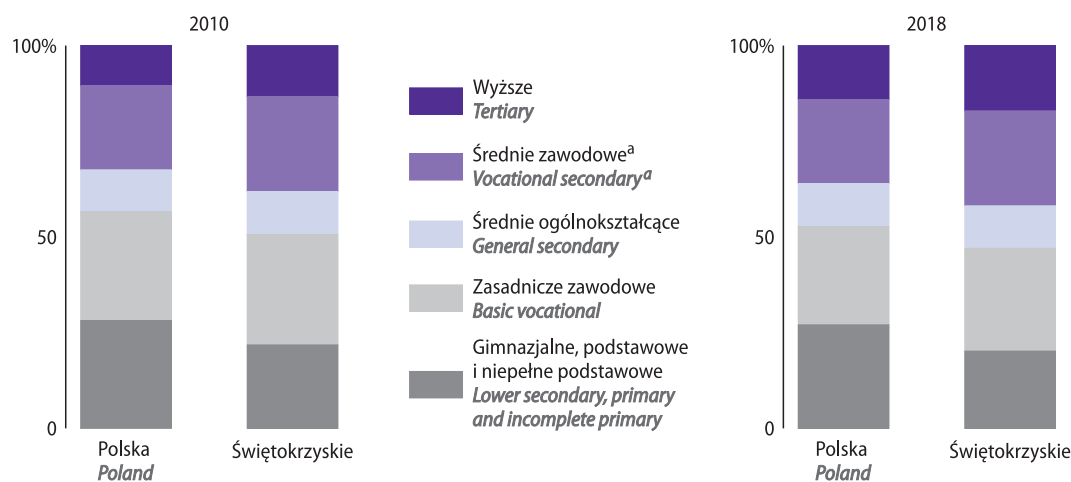

Większość bezrobotnych rejestrujących się w powiatowych urzędach pracy to osoby o stosunkowo niskim poziomie wykształcenia. W 2018 r., podobnie jak przed rokiem, wśród bezrobotnych dominowały osoby z wykształceniem: zasadniczym zawodowym (26,8%), średnim zawodowym łącznie z policealnym (24,8%) oraz co najwyżej gimnazjalnym (20,2%). Najmniej liczną zbiorowość bezrobotnych stanowiły osoby legitymujące się wykształceniem średnim ogólnokształcącym (11,1%) oraz wyższym (17,0%). Osoby z wyższym wykształceniem również odczuwały problemy na rynku pracy – świadczy o tym wzrost udziału o 0,2 p.proc., podczas gdy odsetki osób z wykształceniem zasadniczym zawodowym oraz co najwyżej gimnazjalnym zmniejszyły się po 0,4 p.proc.

Wykres 14. Struktura bezrobotnych zarejestrowanych według poziomu wykształcenia

Stan w dniu 31 XII

Chart 14. *Structure of registered unemployed persons by educational level*
As of 31 XII

a łącznie z policealnym.
a Including post-secondary.

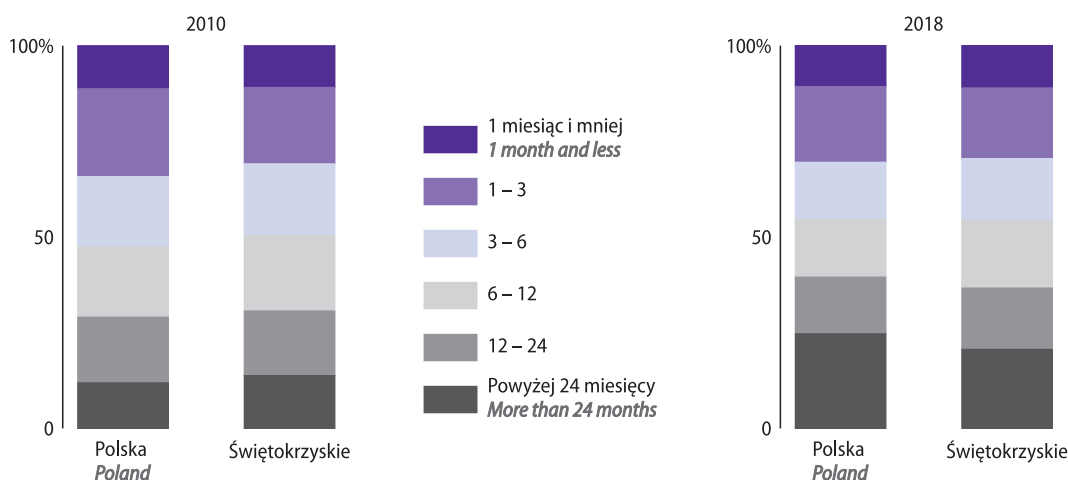
Biorąc pod uwagę klasyfikację bezrobotnych wyodrębnionych z uwagi na czas pozostawania bez pracy odnotowano spadek udziału osób pozostających bez pracy do 1 roku o 1,2 p.proc. do 63,3%. Spośród wskazanych osób najbardziej zmniejszył się odsetek bezrobotnych pozostających bez pracy 1-3 miesięcy (o 2,5 p.proc. do 18,5%). Zmalały również udziały osób pozostających bez pracy 3-6 miesięcy (o 0,1 p.proc. do 16,1%), a także do 1 miesiąca (o 0,2 p.proc. do 11,0%). Wzrósł natomiast odsetek osób pozostających bez pracy 6-12 miesięcy (o 1,6 p.proc. do 17,7%).

Do 16,0% (o 0,9 p.proc.) zwiększył się udział osób pozostających bez pracy 12-24 miesięcy, a do 20,7% wzrósł udział pozostających bez pracy powyżej 24 miesięcy (o 0,2 p.proc.).

Wykres 15. Struktura bezrobotnych zarejestrowanych według czasu pozostawania bez pracy^a

Stan w dniu 31 XII

Chart 15. Structure of registered unemployed persons by duration of unemployment^a
As of 31 XII

a Przedziały zostały domknięte prawostronnie.
a Intervals were shifted upward.

Największe trudności ze znalezieniem pracy miały osoby dotychczas niepracujące oraz z krótkim stażem pracy (do 5 lat) – na koniec 2018 r. stanowiły one 61,2%, tj. o 0,7 p.proc. więcej niż przed rokiem. Na koniec omawianego okresu osoby bez stażu pracy stanowiły 15,5% ogółu zarejestrowanych, ze stażem od 1 roku do 5 lat – 25,4% oraz do 1 roku – 20,3%. W porównaniu z rokiem poprzednim zdecydowanie pogorszyła się sytuacja osób ze stażem 1-5 lat, których udział zwiększył się o 1,1 p.proc., jak również osób legitymujących się stażem do 1 roku, których odsetek wzrósł o 0,4 p.proc. Biorąc pod uwagę osoby o większym doświadczeniu zawodowym, pogorszyła się sytuacja osób legitymujących się stażem pracy 5-10 lat (wzrost o 0,2 p.proc. do 15,4%). Zmniejszył się natomiast odsetek osób, które przepracowały ponad 20 lat (o 0,7 p.proc. do 9,7%).

Na koniec 2018 r. bezrobotni będący w szczególnej sytuacji na rynku pracy stanowili 83,8% ogółu bezrobotnych, tj. o 1,1 p.proc. mniej niż przed rokiem. Liczebność omawianej subpopulacji zmniejszyła się o 6,5%. W omawianym okresie nadal ponad połowę stanowiły osoby długotrwale bezrobotne, których udział w liczbie zarejestrowanych bezrobotnych ogółem zmniejszył się o 1,7 p.proc. w skali roku do 50,5%. Wśród kategorii bezrobotnych o znaczącym udziale w liczbie bezrobotnych zarejestrowanych ogółem, odnotowano także zmniejszenie odsetka bezrobotnych w wieku do 30 lat (o 0,5 p.proc. do 28,5%), w tym osób w wieku do 25 roku życia (o 0,5 p.proc. do 13,6%) oraz osób bezrobotnych powyżej 50 roku życia (o 0,3 p.proc. do 24,6%). Zmniejszył się również udział osób niepełnosprawnych (o 0,2 p.proc. do 6,3%), zwiększył natomiast odsetek posiadających co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia (o 0,7 p.proc. do 18,9%). W ujęciu rocznym, liczebność osób bezrobotnych w wieku do 30 lat zmniejszyła się o 7,0%, w tym

osób do 25 roku życia ubyło o 8,4%, a osób w wieku 50 lat i więcej odnotowano mniej o 6,5%. Z kolei osób długotrwale bezrobotnych i niepełnosprawnych odnotowano mniej odpowiednio o 8,3% i o 8,6%. Zmniejszyła się również liczebność subpopulacji: osób posiadających co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia (o 18,2%), osób, które korzystały ze świadczeń pomocy społecznej (o 4,5%) oraz osób posiadających co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia (o 1,5%).

Tablica 10. Bezrobotni zarejestrowani oraz stopa bezrobocia w województwie świętokrzyskim
Table 10. Registered unemployed persons and unemployment rate in Świętokrzyskie voivodship

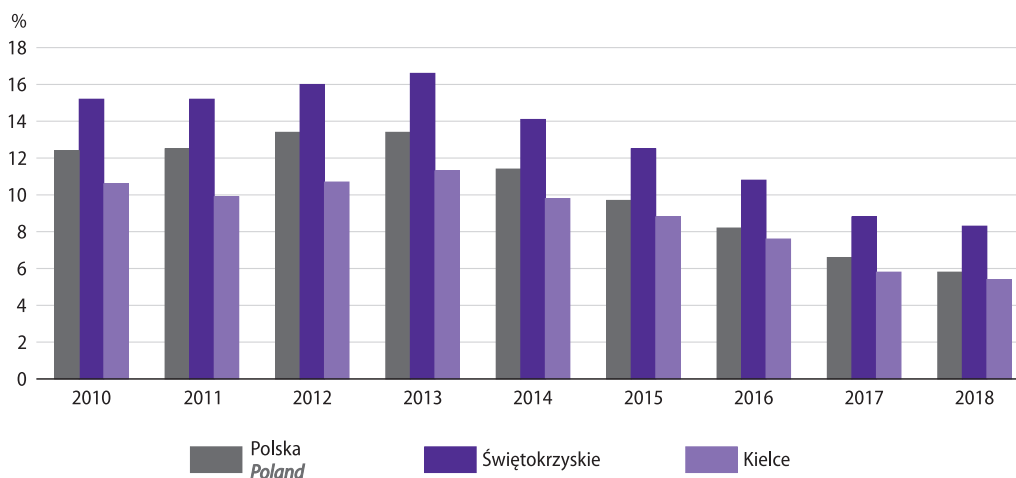
Wyszczególnienie <i>Specification</i>	2017				2018			
	I-III	IV-VI	VII-IX	X-XII	I-III	IV-VI	VII-IX	X-XII
Bezrobotni zarejestrowani (stan w końcu okresu): w tysiącach osób <i>Registered unemployed persons (as of the end of period): in thousands of persons</i>	55,4	47,9	46,8	46,6	48,4	43,1	42,9	44,1
analogiczny okres roku poprzedniego = 100 <i>corresponding period of the previous year = 100</i>	81,9	80,5	82,5	81,5	87,4	89,8	91,6	94,7
Bezrobotni nowo zarejestrowani (napływ): <i>Newly registered unemployed persons (inflow):</i>								
w tysiącach osób <i>in thousands of persons</i>	23,2	18,9	22,8	22,4	21,1	16,8	19,2	17,9
analogiczny okres roku poprzedniego = 100 <i>corresponding period of the previous year = 100</i>	89,9	88,9	97,1	93,7	91,1	89,0	84,3	79,9
Bezrobotni wyrejestrowani (odpływ): <i>Persons removed from unemployment rolls (outflow):</i>								
w tysiącach osób <i>in thousands of persons</i>	24,9	26,4	23,9	22,6	19,3	22,2	19,4	16,6
analogiczny okres roku poprzedniego = 100 <i>corresponding period of the previous year = 100</i>	102,6	89,9	91,0	96,1	77,4	84,1	81,1	73,6
Płynność bezrobocia (napływ - odpływ) <i>Liquidity of unemployment (inflow - outflow)</i>								
w tysiącach osób <i>in thousands of persons</i>	-1,7	-7,5	-1,1	-0,2	1,9	-5,4	-0,2	1,2
Stopa bezrobocia (stan w końcu okresu) w % <i>Registered unemployment rate (as of the end of period) in %</i>	10,4	9,1	8,9	8,8	9,1	8,1	8,1	8,3

Stopę bezrobocia rejestrowanego obliczono jako stosunek liczby bezrobotnych zarejestrowanych do liczby cywilnej ludności aktywnej zawodowo, tj. bez osób odbywających czynną służbę wojskową oraz pracowników jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrotu narodowej.

Na przestrzeni 2018 r. stopa bezrobocia rejestrowanego kształtowała się na niższym poziomie niż rok wcześniej. W końcu 2018 r. stopa bezrobocia rejestrowanego osiągnęła poziom 8,3% i była o 0,5 p.proc. niższa niż przed rokiem, natomiast w stosunku do 2010 r. spadła o 6,9 p.proc. W kraju stopa bezrobocia rejestrowanego wyniosła 5,8%, tj. o 0,8 p.proc. mniej niż przed rokiem, natomiast w porównaniu z analogicznym okresem 2010 r. była niższa o 6,6 p.proc.

Wykres 16. Stopa bezrobocia rejestrowanego

Stan w dniu 31 XII

Chart 16. Unemployment rate
As of 31 XII

Spadek omawianego wskaźnika w skali roku odnotowano we wszystkich powiatach poza skarżyskim i wyniósł on od 1,0 p.proc. w powiatach ostrowieckim i starachowickim do 0,1 p.proc. w powiecie pińczowskim. W powiecie skarżyskim wzrost wyniósł 0,1 p.proc. W 2018 r. nadal obserwowano dość duże zróżnicowanie stopy bezrobocia w przekroju terytorialnym w województwie. Najniższą stopę bezrobocia odnotowano w powiatach: buskim (3,9%) i włoszczowskim (6,3%) oraz w mieście na prawach powiatu Kielce (5,4%), zaś najwyższą w powiatach: skarżyskim (15,7%), opatowskim (13,7%) oraz koneckim (11,5%).

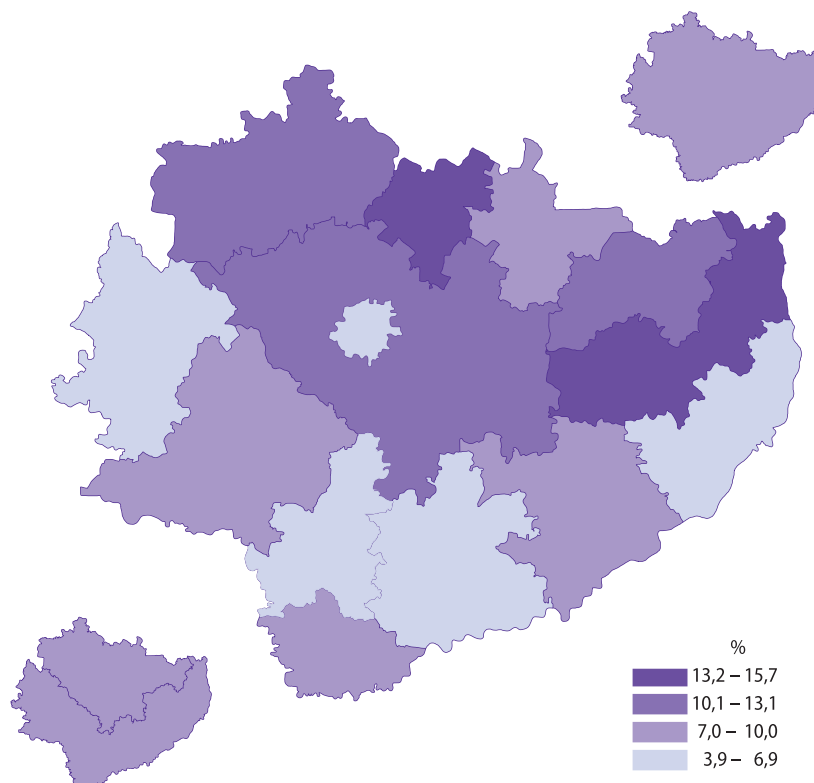
W 2018 r. w województwie świętokrzyskim liczba nowo zarejestrowanych bezrobotnych wyniosła 75,0 tys. osób i była mniejsza niż przed rokiem (o 12,2 tys., tj. o 14,0%), natomiast w porównaniu z zanotowaną w 2010 r. – niższa o 50,0 tys., tj. o 40,0%.

Najliczniejszą grupę nadal stanowiły osoby rejestrujące się po raz kolejny, a ich odsetek w ogólnej liczbie nowo zarejestrowanych wyniósł 85,1% (o 0,1 p.proc. mniej niż przed rokiem). W skali roku, wśród nowo zarejestrowanych, zmniejszył się również udział osób zamieszkałych na wsi (o 1,0 p.proc. do 56,2%), absolwentów (o 0,4 p.proc. do 10,8%) oraz osób zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładów pracy (o 0,4 p.proc. do 3,3%). Wśród rejestrujących się wzrósł odsetek osób dotychczas pracujących (o 1,2 p.proc. do 83,0%).

Mapa 8. Stopa bezrobocia rejestrowanego w województwie świętokrzyskim według podregionów i powiatów w 2018 r.

Stan w dniu 31 XII

Map 8. Unemployment rate in Świętokrzyskie voivodship by subregions and powiats in 2018
As of 31 XII

Z ewidencji bezrobotnych w województwie świętokrzyskim w ciągu 2018 r. skreślono 77,5 tys. osób, tj. mniej o 20,8% niż przed rokiem oraz o 38,9% niż w analogicznym okresie 2010 r. Główną przyczynę wyrejestrowania stanowiło podjęcie pracy, w wyniku czego z rejestru bezrobotnych skreślono 40,0 tys. osób (wobec 46,1 tys. przed rokiem). Udział tej kategorii bezrobotnych w ogólnej liczbie wyrejestrowanych zwiększył się w ujęciu rocznym o 4,0 p.proc. do 51,1%, w tym udział osób podejmujących pracę niesubsydiowaną wzrósł z 34,7% do 40,8%. Więcej osób niż w 2017 r. utraciło status bezrobotnego w wyniku nie potwierdzenia gotowości do podjęcia pracy (o 1,3 p.proc. tj. 13,9%), a także dobrowolnej rezygnacji ze statusu bezrobotnego (o 0,8 p.proc. tj. 8,2%). Z kolei zmalały udziały osób wykreślonych z ewidencji urzędów pracy w efekcie: odmowy bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniej pracy lub innej formy pomocy (o 1,6 p.proc. do 5,7%), podjęcia stażu (o 1,6 p.proc. do 10,1%), rozpoczęcia szkolenia (o 0,7 p.proc., tj. 1,5%).

O płynności rynku pracy oraz poziomie bezrobocia decyduje m.in. rotacja bezrobotnych, czyli napływ i odpływ osób rejestrujących się w powiatowych urzędach pracy. W 2018 r. w województwie świętokrzyskim bilans bezrobotnych nadal kształtował się korzystnie, tzn. w ciągu roku zarejestrowano mniej osób niż wyłączono z ewidencji (o 2,5 tys.). Sytuacja nie była jednak tak dobra jak w 2017 r., kiedy to wyrejestrowania przeważały o 10,6 tys. osób. Relacja napływu do odpływu z bezrobocia ukształtowała się na poziomie 96,8% wobec 93,6% w kraju (w 2017 r. odpowiednio: 89,2% i 88,3%).

Powiatowe urzędy pracy w województwie świętokrzyskim w ciągu całego 2018 r. miały do zaoferowania

35,1 tys. ofert pracy, tj. o 15,6% mniej niż rok wcześniej. W dalszym ciągu znaczący odsetek (25,7% wobec 32,4% w 2017 r.) stanowiły miejsca aktywizacji zawodowej (częściej niż co czwarta oferta pracy dotyczyła stażu). Propozycje dotyczące niesubsydiowanych miejsc zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej stanowiły 58,5% puli ofert (w 2017 r. 46,5%). W końcu grudnia 2018 r. na 1 ofertę pracy przypadało podobnie jak przed rokiem 38 bezrobotnych i wskaźnik ten był o 23 osób wyższy niż w kraju. Najkorzystniejsza sytuacja miała miejsce w powiatach: buskim i miasto Kielce (po 22 osoby na 1 ofertę) oraz starachowickim (24 osoby). Na przeciwległym biegunie znalazły się powiaty pińczowski, gdzie na 1 ofertę przypadało 125 osób bezrobotnych i skarżyski (108 osób).

Badanie aktywności ekonomicznej ludności

Labour force survey

Dane o aktywności ekonomicznej ludności w wieku 15 lat i więcej opracowano na podstawie reprezentacyjnego Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL), prowadzonego w cyklu kwartalnym. Badaniem objęte są osoby będące członkami gospodarstw domowych w wylosowanych mieszkaniach. Prezentowane wyniki BAEL zostały uogólnione w oparciu o bilanse ludności opracowane na podstawie NSP 2011. Dane nie obejmują osób w obiektach zbiorowego zakwaterowania i bezdomnych oraz osób nieobecnych w gospodarstwach domowych 12 miesięcy i więcej.

W IV kwartale 2018 r. zbiorowość aktywnych zawodowo w województwie liczyła 530 tys. osób, a biernych zawodowo 476 tys. Ludność aktywną zawodowo tworzyli pracujący (505 tys. osób) i bezrobotni (25 tys. osób).

Tablica 11.
Table 11.

Aktywność ekonomiczna ludności w wieku 15 lat i więcej w IV kwartale
Economic activity of population aged 15 and more in the 4th quarter

Wyszczególnienie <i>Specification</i>	2010	2015	2017	2018
POLSKA <i>POLAND</i>				
Aktywni zawodowo w tys. <i>Economically active persons in thous.</i>	17154	17489	17173	17058
pracujący <i>employed persons</i>	15557	16280	16404	16409
bezrobotni <i>unemployed persons</i>	1597	1210	769	649
Bierni zawodowo w tys. <i>Economically inactive persons in thous.</i>	13826	13473	13402	13353
Współczynnik aktywności zawodowej w % <i>Activity rate in %</i>	55,4	56,5	56,2	56,1
Wskaźnik zatrudnienia w % <i>Employment rate in %</i>	50,2	52,6	53,7	54,0
Stopa bezrobocia w % <i>Unemployment rate in %</i>	9,3	6,9	4,5	3,8
ŚWIĘTOKRZYSKIE				
Aktywni zawodowo w tys. <i>Economically active persons in thous.</i>	690	685	557	530
pracujący <i>employed persons</i>	609	618	515	505
bezrobotni <i>unemployed persons</i>	80	67	42	25

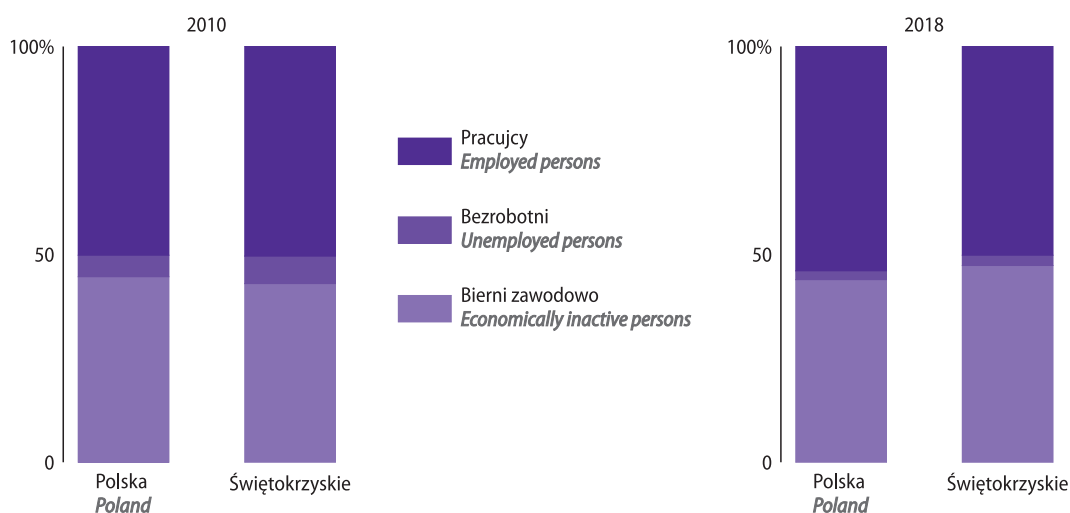
Tablica 11.
Table 11.

Aktywność ekonomiczna ludności w wieku 15 lat i więcej w IV kwartale (dok.)
Economic activity of population aged 15 and more in the 4th quarter (cont.)

Wyszczególnienie <i>Specification</i>	2010	2015	2017	2018
ŚWIĘTOKRZYSKIE dok. (cont.)				
Bierni zawodowo w tys. <i>Economically inactive persons in thous.</i>	519	503	457	476
Współczynnik aktywności zawodowej w % <i>Activity rate in %</i>	57,1	57,7	54,9	52,7
Wskaźnik zatrudnienia w % <i>Employment rate in %</i>	50,4	52,0	50,8	50,2
Stopa bezrobocia w % <i>Unemployment rate in %</i>	11,6	9,8	7,5	4,7

Struktura ludności według statusu na rynku pracy uległa zmianie zarówno w stosunku do notowanej w IV kwartale 2017 r., jak i osiem lat wcześniej. W odniesieniu do analogicznego okresu 2017 r., w ogólnej liczbie ludności w wieku 15 lat i więcej zmniejszyły się odsetki osób pracujących o 0,6 p.proc. oraz bezrobotnych o 1,6 p.proc., natomiast zwiększył się udział osób biernych zawodowo o 2,2 p.proc. W porównaniu z IV kwartałem 2010 r. obserwowano podobne zmiany, tj. spadek udziałów pracujących (o 0,2 p.proc.) i bezrobotnych (o 4,1 p.proc.), natomiast wzrost odsetka biernych zawodowo (o 4,3 p.proc.).

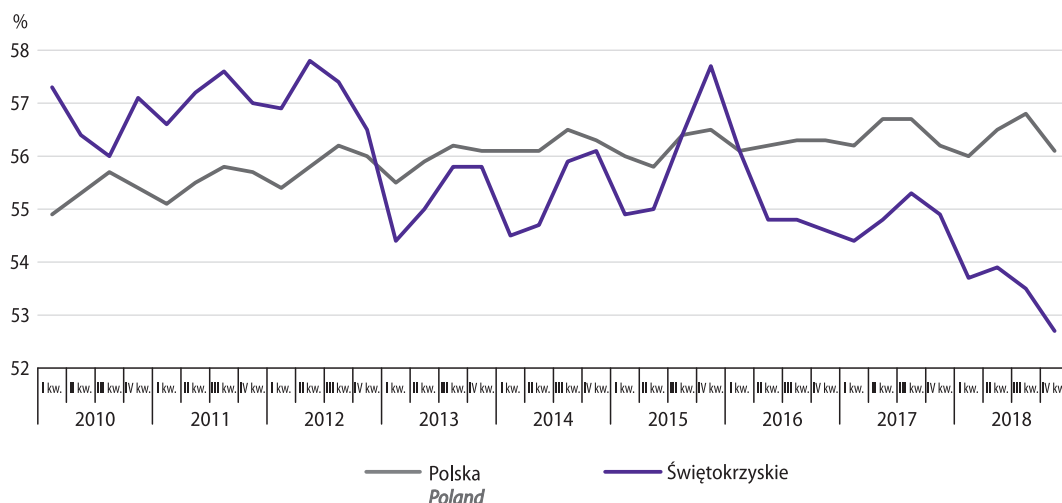
Wykres 17. Struktura ludności w wieku 15 lat i więcej wg statusu na rynku pracy w IV kwartale
Chart 17. *Structure of population aged 15 and more by employment status in the 4th quarter*

Liczba aktywnych zawodowo w IV kwartale 2018 r. zmniejszyła się w stosunku do zanotowanej w analogicznym okresie poprzedniego roku o 4,8%. Spadek notowano niezależnie od płci oraz miejsca zamieszkania. W odniesieniu do sytuacji sprzed ośmiu lat, liczba aktywnych zawodowo spadła o 23,2% - spadek dotyczył zarówno kobiet, jak i mężczyzn oraz mieszkańców miast i wsi.

Współczynnik aktywności zawodowej obliczono jako udział aktywnych zawodowo (ogółem lub danej grupy) w liczbie ludności (ogółem lub danej grupy).

Wykres 18. Współczynnik aktywności zawodowej
 Chart 18. Activity rate

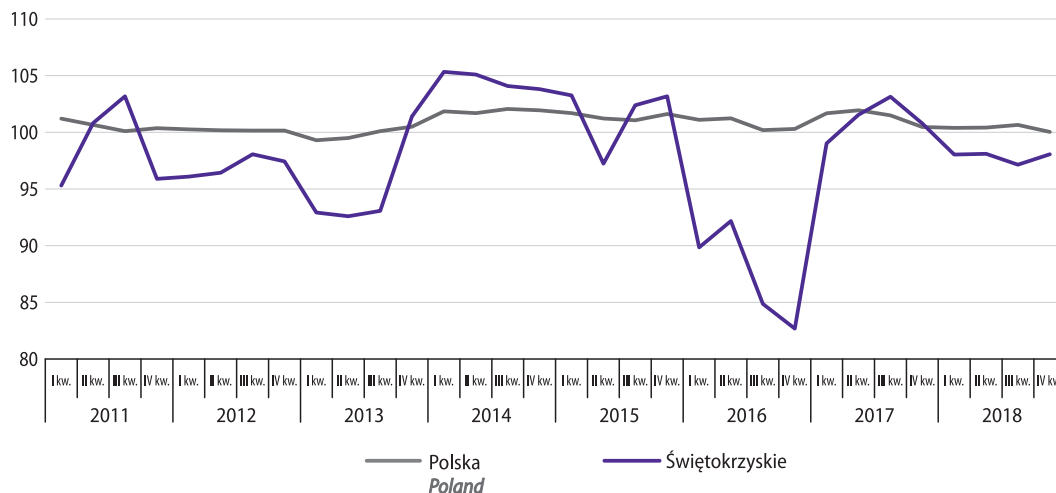
W omawianym okresie w województwie współczynnik aktywności zawodowej ukształtował się na poziomie 52,7% (jego wartość dla kraju wyniosła 56,1%). W ujęciu rocznym w województwie zaobserwowano spadek aktywności zawodowej, a opisujący ją współczynnik zmniejszył się o 2,2 p.proc., natomiast w odniesieniu do analogicznego kwartału 2010 r. - spadł o 4,4 p.proc. (w skali kraju zaobserwowano odpowiednio: spadek o 0,1 p.proc. i wzrost o 0,7 p.proc.). W IV kwartale 2018 r. w województwie świętokrzyskim wyższą wartość wskaźnika aktywności zawodowej zanotowano wśród mężczyzn niż wśród kobiet (61,5%, wobec 44,4%). Bardziej aktywni byli mieszkańcy wsi, gdzie wskaźnik osiągnął 53,1%, podczas gdy w miastach 52,1%.

Do **pracujących** zaliczono wszystkie osoby w wieku 15 lat i więcej, które w okresie badanego tygodnia:

- wykonywały, przez co najmniej 1 godzinę, pracę przynoszącą zarobek lub dochód, tzn. były zatrudnione w charakterze pracownika najemnego, pracowały we własnym (lub dzierżawionym) gospodarstwie rolnym lub prowadziły własną działalność gospodarczą poza rolnictwem albo pomagały (bez wynagrodzenia) w prowadzeniu rodzinnego gospodarstwa w rolnictwie lub rodzinnej działalności gospodarczej poza rolnictwem;
- formalnie miały pracę, ale jej nie wykonywały (np. z powodu choroby, urlopu, przerwy w działalności zakładu, trudnych warunków atmosferycznych) jeżeli przerwa w pracy wynosiła mniej niż 3 miesiące; jeśli przerwa w pracy wynosiła ponad 3 miesiące, dodatkowym kryterium w BAEL w przypadku pracowników najemnych (zatrudnieni na podstawie stosunku pracy oraz osoby wykonujące prace nakładczą) był fakt otrzymywania co najmniej 50% dotychczasowego wynagrodzenia.

Wykres 19. Dynamika liczby pracujących
analogiczny okres roku poprzedniego = 100

Chart 19. Indices of employed persons
corresponding period of the previous year = 100

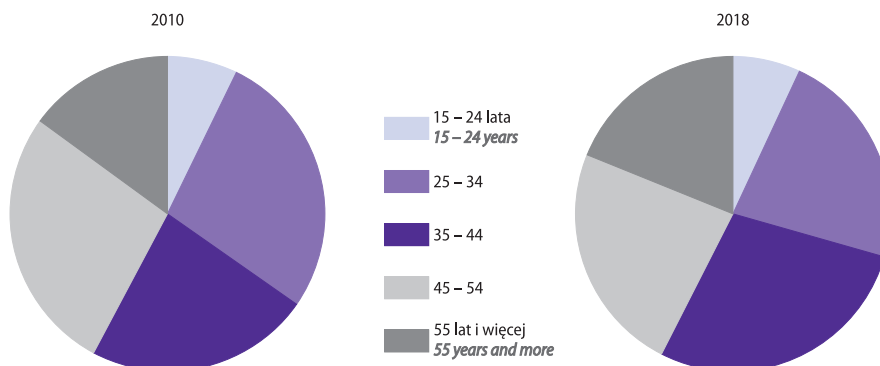

Zbiorowość pracujących w IV kwartale 2018 r. liczyła 505 tys. i była o 1,9% niższa niż zanotowana rok wcześniej. Było to wynikiem spadku zarówno liczby pracujących mężczyzn (o 1,7%), jak i kobiet (o 2,2%). W porównaniu z analogicznym okresem 2010 r. omawiana populacja zmniejszyła się o 104 tys. osób (tj. o 17,1%), a obserwowany spadek dotyczył zarówno mężczyzn (o 16,9%), jak i kobiet (o 17,3%). W analizowanym okresie w populacji pracujących mniejszy udział miały kobiety (43,6%).

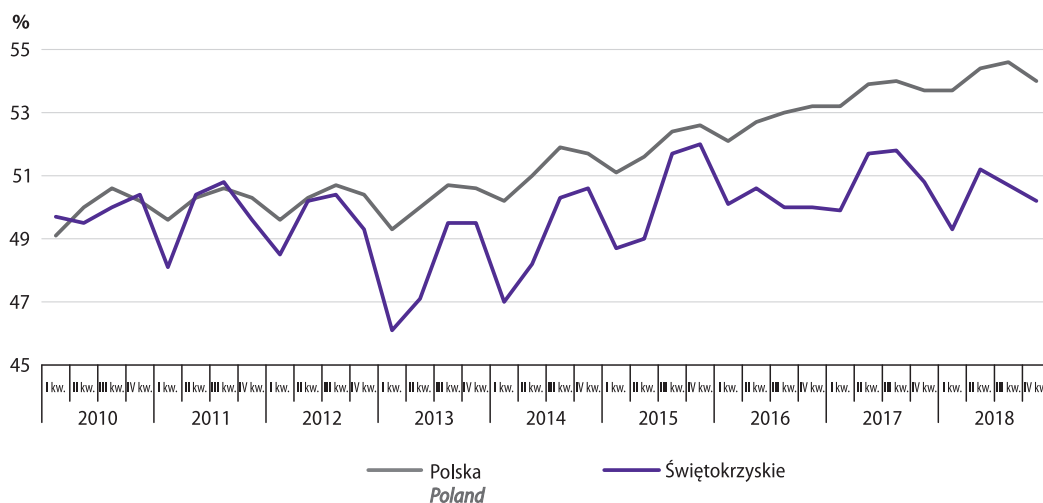
Biorąc pod uwagę wiek pracujących, w IV kwartale 2018 r. najmniejszy udział w omawianej zbiorowości miały osoby ze skrajnych grup wiekowych, tzn. 15-24 lata (6,9%) oraz 55 lat i więcej (19,0%). Udziały pozostałych grup wyodrębnionych ze względu na wiek mieściły się w granicach 22,6%-28,1%.

Wykres 20. Struktura pracujących według wieku w województwie świętokrzyskim w IV kwartale

Chart 20. Structure of employed persons by age in Świętokrzyskie voivodship in the 4th quarter

Wskaźnik zatrudnienia obliczono jako udział pracujących (ogółem lub danej grupy) w liczbie ludności (ogółem lub danej grupy).

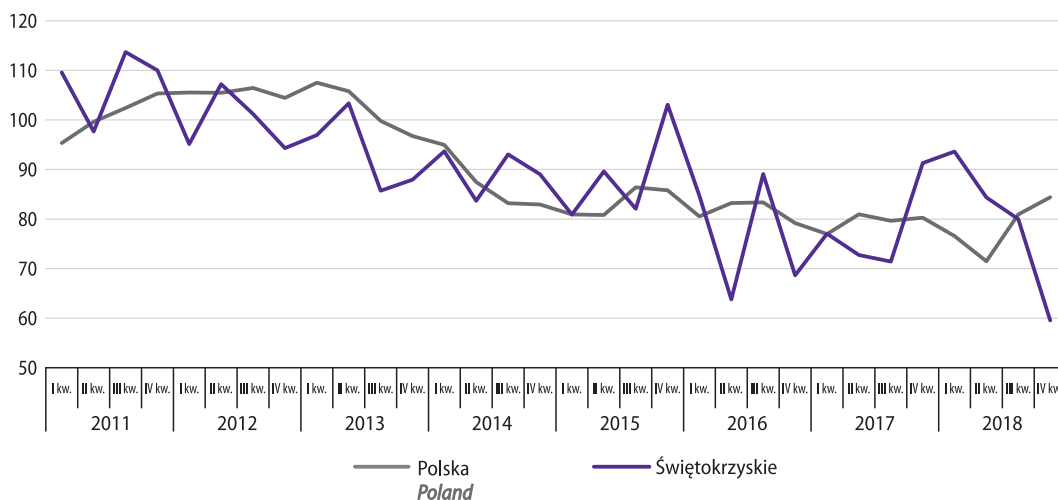
Wykres 21. Wskaźnik zatrudnieniaChart 21. *Employment rate*

Wskaźnik zatrudnienia w województwie świętokrzyskim wyniósł 50,2% i był o 3,8 p.proc. niższy od średniego w kraju. W odniesieniu do analogicznego kwartału 2017 r. zmniejszył się o 0,6 p.proc. (w skali kraju wzrósł o 0,3 p.proc.), przy czym obserwowany w tym czasie spadek dotyczył zarówno populacji mężczyzn (o 0,6 p.proc. do 58,6%), jak i kobiet (o 0,6 p.proc. do 42,3%). Na przestrzeni roku wskaźnik zatrudnienia zmniejszył się dla ludności wsi (o 1,7 p.proc. do 50,4%), natomiast wzrósł w miastach (o 0,6 p.proc. do 49,9%).

Bezrobotni to osoby w wieku 15-74 lata, które spełniły jednocześnie trzy warunki: w okresie badanego tygodnia nie były osobami pracującymi, w ciągu 4 tygodni (wliczając jako ostatni tydzień badany) aktywnie poszukiwały pracy oraz były gotowe podjąć pracę w ciągu dwóch tygodni następujących po tygodniu badanym. Do bezrobotnych zaliczono także osoby, które znalazły pracę i oczekiwały na jej rozpoczęcie w okresie 3 miesięcy oraz były gotowe tę pracę podjąć.

Wykres 22. Dynamika liczby bezrobotnych

analogiczny okres roku poprzedniego = 100

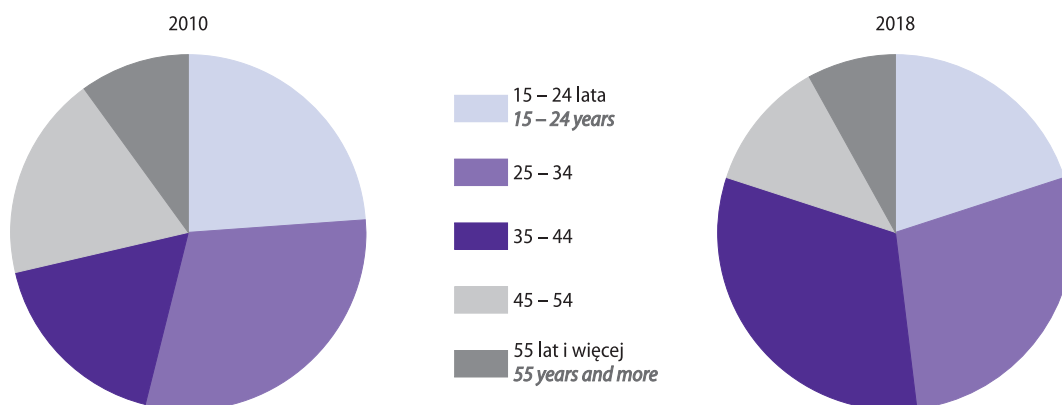
Chart 22. *Indices of unemployed persons*
corresponding period of the previous year = 100

W IV kwartale 2018 r. liczba bezrobotnych w województwie świętokrzyskim wyniosła 25 tys. osób i w odniesieniu do analogicznego okresu roku poprzedniego zmniejszyła się o 40,5%, przy czym zmalała zarówno populacja bezrobotnych mężczyzn (o 39,1%), jak i bezrobotnych kobiet (o 42,1%). W porównaniu z analogicznym okresem 2010 r. liczba osób bezrobotnych była niższa o 68,8%. W IV kwartale 2018 r. wśród ogółu osób bezrobotnych w województwie większość (56,0%) stanowili mężczyźni.

Analiza bezrobotnych pod względem wieku w województwie świętokrzyskim w IV kwartale 2018 r. wykazała, że najliczniejszą grupę tworzyły osoby należące do przedziału wiekowego 35-44 lata (32,0% ogółu bezrobotnych). Najmniejsza zbiorowość obejmowała osoby 55-letnie i starsze (8,0%).

Wykres 23. Struktura bezrobotnych według wieku w województwie świętokrzyskim w IV kwartale

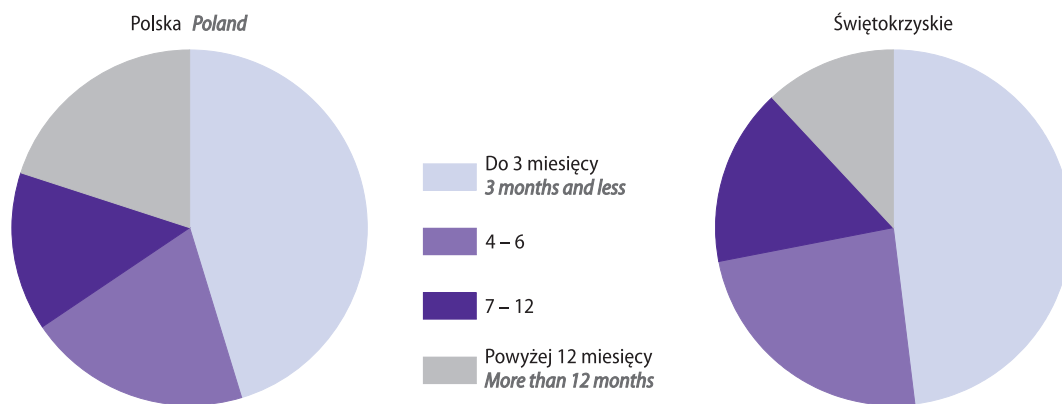
Chart 23. Structure of unemployed persons by age in Świętokrzyskie voivodship in the 4th quarter

Przeciętny czas poszukiwania pracy przez osoby bezrobotne w IV kwartale 2018 r. w województwie świętokrzyskim wyniósł 7,7 miesiąca (w kraju 9,5 miesiąca). Na przestrzeni roku okres ten uległ skróceniu o 4,2 miesiąca (w Polsce o 1,2 miesiąca). W analizowanym okresie w województwie liczba osób długotrwale poszukujących pracy (tzn. dłużej niż rok) wyniosła 3 tys. i stanowiła 12,0% ogółu bezrobotnych (wobec 23,8% rok wcześniej). W kraju w IV kwartale 2018 r. odsetek osób pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy w ogólnej liczbie bezrobotnych wyniósł 20,0% i w porównaniu z zanotowanym przed rokiem zmniejszył się o 6,6 p.proc.

Wykres 24. Struktura bezrobotnych według czasu pozostawania bez pracy w IV kwartale 2018 r.

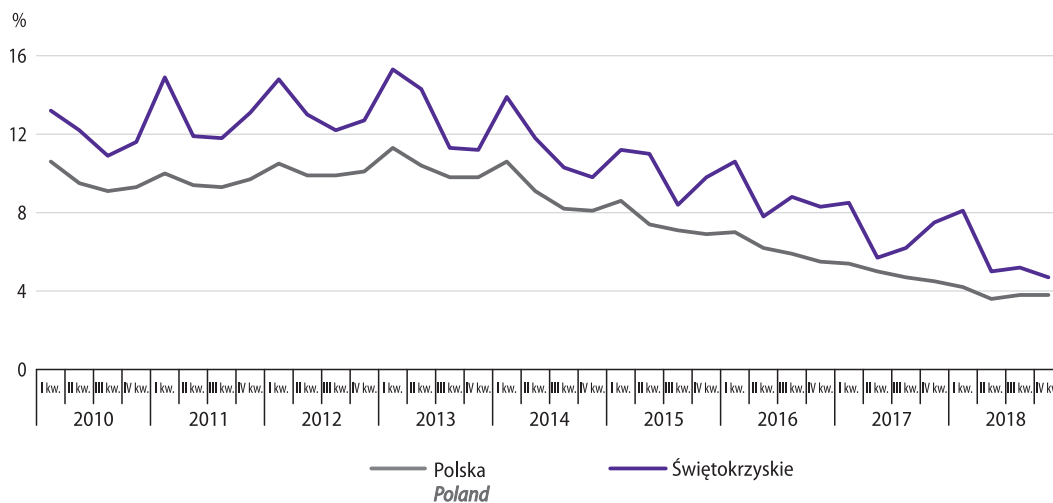
Chart 24. Structure of unemployed persons by duration of unemployment in the 4th quarter of 2018 r.

Stopę bezrobocia obliczono jako udział bezrobotnych (ogółem lub danej grupy) w liczbie ludności aktywnej zawodowo (ogółem lub danej grupy).

Wykres 25. Stopa bezrobocia

Chart 25. Unemployment rate

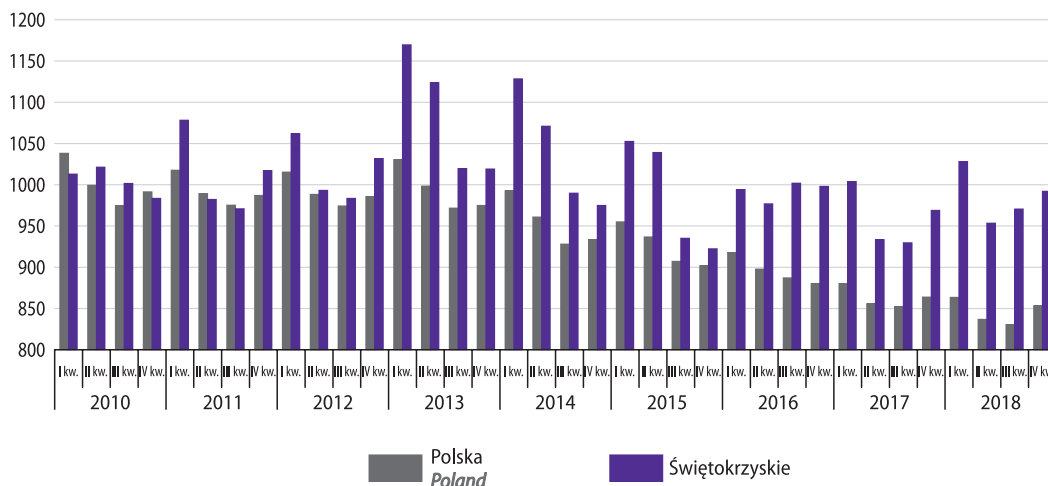

Stopa bezrobocia w IV kwartale 2018 r. w województwie świętokrzyskim ukształtowała się na poziomie 4,7% i była o 0,9 p.proc. wyższa od wskaźnika ogólnokrajowego. Biorąc pod uwagę zróżnicowanie przestrzenne stopy bezrobocia, wyższe wartości odnotowano w województwach: podkarpackim (5,8%), lubelskim (5,6%) i warmińsko-mazurskim (5,1%). Na przestrzeni roku w województwie świętokrzyskim stopa bezrobocia zmniejszyła się o 2,8 p.proc. (w Polsce – spadek o 0,7 p.proc.), natomiast w odniesieniu do analogicznego okresu 2010 r. odnotowano spadek o 6,9 p.proc. (w kraju – spadek o 5,5 p.proc.). W IV kwartale 2018 r. w województwie analizowany wskaźnik w przypadku mężczyzn wyniósł 4,7%, a wśród kobiet – 4,8%. W miastach poziom bezrobocia był niższy – stopa bezrobocia osiągnęła 3,9%, podczas gdy na wsi wyniosła 5,8%.

W IV kwartale 2018 r. zbiorowość biernych zawodowo liczyła 476 tys. osób i stanowiła 47,3% ogółu mieszkańców województwa w wieku 15 lat i więcej. Udział biernych zawodowo w ogólnej liczbie ludności kraju w tym wieku ukształtował się na poziomie 43,9%. Liczba nieaktywnych zawodowo w województwie świętokrzyskim zwiększyła się na przestrzeni roku (o 4,2%), natomiast była niższa w stosunku do analogicznego okresu 2010 r. (o 8,3%). W skali kraju liczebność analizowanej populacji zmniejszyła się odpowiednio o 0,4% i 3,4%. Większość osób nieaktywnych zawodowo w regionie tworzyły kobiety, których udział w IV kwartale 2018 r. wyniósł 60,7% oraz mieszkańcy wsi (55,3%).

Wykres 26. Liczba osób niepracujących na 1000 osób pracujących

Chart 26. Number of unemployed persons per 1000 employed persons

W IV kwartale 2018 r. na 1000 pracujących przypadały 992 osoby bezrobotne i bierne zawodowo. Rok wcześniej obciążenie to wyniosło 969 osób, natomiast w analogicznym okresie 2010 r. – 984 osoby. W IV kwartale 2018 r. w województwie na 1000 pracujących przypadało o 139 osób bezrobotnych i biernych zawodowo więcej niż w skali kraju, natomiast w analogicznym okresie 2017 r. różnica ta wyniosła 105 osób. Z kolei w 2010 r. – w kraju obciążenie było większe niż w województwie (o 7 osób).

Dane prezentujące rynek pracy w województwie świętokrzyskim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach udostępnionych na stronie internetowej Urzędu:

- „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa świętokrzyskiego” – opracowanie sygnałowe dostępne co miesiąc,
- „Biuletyn statystyczny województwa świętokrzyskiego” – publikacja dostępna co kwartał,
- „Aktywność ekonomiczna ludności w województwie świętokrzyskim” – opracowanie sygnałowe dostępne co kwartał,
- „Bezrobocie rejestrowane w województwie świętokrzyskim” – opracowanie sygnałowe dostępne co rok,

jak również w Banku Danych Lokalnych.

Wynagrodzenia

Wages and salaries

Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw w województwie świętokrzyskim systematycznie rosły, przy czym odnotowany w 2018 r. wzrost był najwyższy od 2010 r. W skali roku wzrosło średnie wynagrodzenie za godzinę pracy, przy jednoczesnym wydłużeniu czasu przepracowanego w jednostkach sektora przedsiębiorstw. Na przestrzeni omawianego roku utrzymał się dystans przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w województwie do wielkości krajowej i wyniósł 15,7%. Na tle pozostałych województw przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw w województwie zajęło, podobnie jak w 2017 r., czternastą lokatę.

Tablica 12. Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw
Table 12. Average monthly gross wages and salaries in enterprise sector

Wyszczególnienie <i>Specification</i>	2010	2015	2017	2018		
	w złotych <i>in zł</i>			2010=100	2017=100	
Polska <i>Poland</i>	3434,62	4121,41	4530,47	4852,29	141,3	107,1
Świętokrzyskie	2900,21	3470,67	3821,36	4088,80	141,0	107,0
Kielce	.	3535,71*	3849,44*	4092,43	.	106,3

Przeciętne wynagrodzenie brutto to stosunek sumy wynagrodzeń osobowych brutto, honorariów wypłaconych niektórym grupom pracowników za prace wynikające z umowy o pracę, wypłat z tytułu udziału w zysku lub w nadwyżce bilansowej w spółdzielniach oraz dodatkowych wynagrodzeń rocznych dla pracowników jednostek sfery budżetowej do przeciętnej liczby zatrudnionych w danym okresie, po wyeliminowaniu osób wykonujących pracę nakładczą oraz zatrudnionych za granicą.

W 2018 r. w województwie świętokrzyskim przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw ukształtowało się na poziomie 4088,80 zł i było o 7,0% wyższe w porównaniu z rokiem poprzednim (wobec wzrostu o 6,8% w 2017 r.). W kraju przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto wyniosło 4852,29 zł i zwiększyło się o 7,1% w skali roku (przy wzroście o 5,9% w 2017 r.).

Wykres 27. Dynamika przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie 2010 = 100

Chart 27. Indices of average monthly gross wages and salaries in enterprise sector

Average monthly gross wages and salaries 2010=100

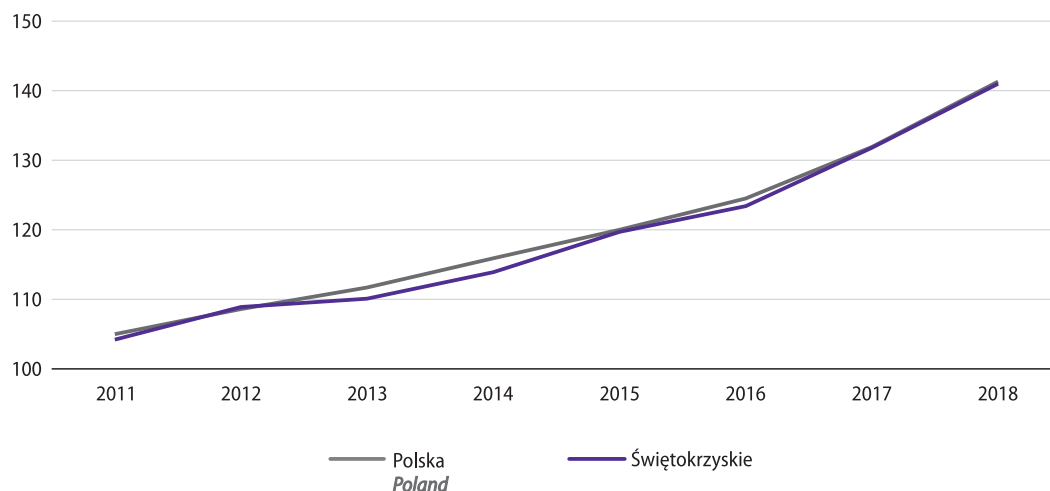
Tablica 13. Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw w województwie świętokrzyskim

Table 13. Average monthly gross wages and salaries in enterprise sector in Świętokrzyskie voivodship

Sekcje Sections	2017				2018				w zł in zł
	I-III	I-VI	I-IX	I-XII	I-III	I-VI	I-IX	I-XII	
	analogiczny okres roku poprzedniego = 100 corresponding period of previous year=100								
Ogółem Total	106,2	106,8	106,7	106,8	107,2	106,8	107,1	107,0	4088,80
w tym: of which:									
Przemysł Industry	105,9	106,5	106,3	106,1	107,6	107,3	107,9	107,0	4368,83
w tym: of which:									
przetwórstwo przemysłowe manufacturing	107,4	107,7	107,2	107,0	108,7	108,3	108,9	107,8	4293,60
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^A water supply; sewerage, waste management and remediation activities	102,3	102,8	105,0	101,4	102,7	103,0	101,5	103,7	4152,98
Budownictwo Construction	100,1	103,0	105,0	103,7	108,5	106,2	104,4	110,7	4074,17
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^A Trade; repair of motor vehicles ^A	106,1	106,5	106,3	106,5	107,5	108,2	108,4	108,5	3680,15
Transport i gospodarka magazynowa Transportation and storage	108,1	106,6	106,5	106,4	103,9	104,7	103,9	105,8	3489,82

Tablica 13. Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw w województwie świętokrzyskim (dok.)

Table 13. Average monthly gross wages and salaries in enterprise sector in Świętokrzyskie voivodship (cont.)

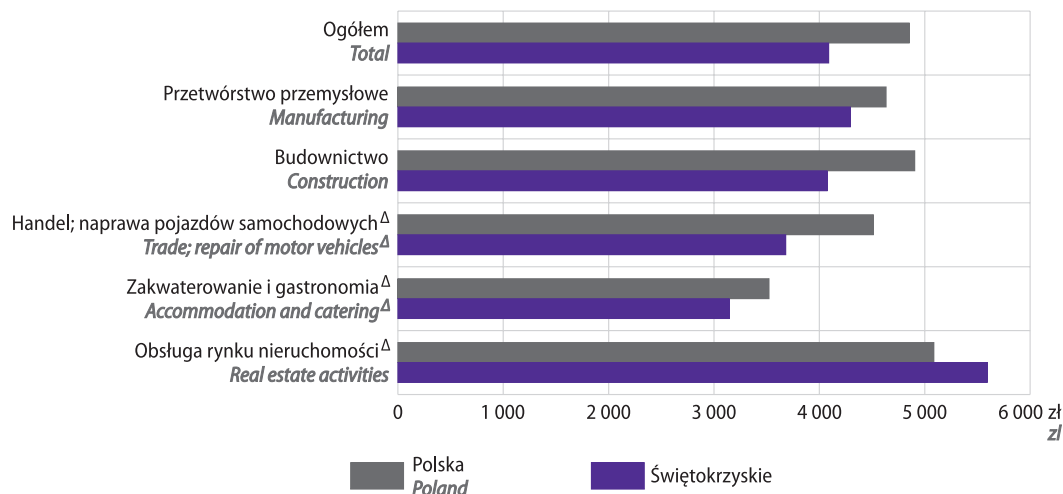
Sekcje Sections	2017				2018				w zł in zł
	I-III	I-VI	I-IX	I-XII	I-III	I-VI	I-IX	I-XII	
	analogiczny okres roku poprzedniego = 100 corresponding period of previous year=100								
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ Accommodation and catering ^Δ	104,2	107,5	106,4	108,7	109,0	106,8	107,8	106,8	3145,69
Informacja i komunikacja Information and communication	107,3	104,6	104,5	103,7	105,3	105,6	107,1	108,5	4376,15
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ Real estate activities	127,8	129,3	130,2	130,2	114,6	110,1	109,6	109,9	5594,07
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna Professional, scientific and technical activities	108,7	107,1	107,5	112,2	105,0	103,5	102,3	101,6	4019,55
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ Administrative and support service activities	105,5	107,1	106,4	109,6	104,9	101,4	102,4	100,3	2582,86

W województwie świętokrzyskim w 2018 r. wzrost wynagrodzeń odnotowano we wszystkich sekcjach sektora przedsiębiorstw, przy czym najwyższy w budownictwie (o 10,7%) oraz obsłudze rynku nieruchomości (o 9,9%). Finansowo zyskali również zatrudnieni w handlu; naprawie pojazdów samochodowych oraz informacji i komunikacji (po 8,5%). Wzrost przeciętnych miesięcznych wynagrodzeń zanotowano także m.in. w: przetwórstwie przemysłowym (o 7,8%), zakwaterowaniu i gastronomii (o 6,8%) oraz transporcie i gospodarce magazynowej (o 5,8%). Najmniejszy wzrost płac zanotowano w administrowaniu i działalności wspierającej (o 0,3%).

W omawianym roku najwyższe przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto odnotowano w sekcji obsługa rynku nieruchomości. Przekroczyło ono o 36,8% średnie wynagrodzenie w sektorze przedsiębiorstw w województwie. Najniższe płace zaobserwowano w administrowaniu i działalności wspierającej oraz zakwaterowaniu i gastronomii. Były one odpowiednio o 36,8% i 23,1% niższe od przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw w województwie.

Wykres 28. Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw ogółem i wybranych sekcjach w 2018 r.

Chart 28. Average monthly gross wages and salaries in enterprise sector total and selected sections in 2018

W 2018 r. zatrudnieni w jednostkach sektora przedsiębiorstw w województwie przepracowali łącznie 217,5 mln godzin, tj. o 3,0% więcej niż w roku poprzednim. Największą liczbę godzin, podobnie jak w 2017 r. przepracowano w sekcjach przetwórstwo przemysłowe – 102,4 mln (47,1% ogólnej liczby) i handel; naprawa pojazdów samochodowych – 42,7 mln (19,6% ogółu), najmniej w informacji i komunikacji – 2,5 mln (1,1%) oraz w działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej – 3,3 mln (1,5%). Na przestrzeni roku najbardziej wzrosła liczba przepracowanych godzin w sekcji administrowanie i działalność wspierająca (o 14,0%), natomiast zmniejszyła się w sekcjach informacja i komunikacja (o 0,7%) oraz budownictwo (o 0,1%).

Średni czas przepracowany w ciągu miesiąca przez 1 zatrudnionego w sektorze przedsiębiorstw w 2018 r. wyniósł 147 godzin (rok wcześniej 149 godzin).

Przeciętne wynagrodzenie godzinowe brutto w tym okresie wyniosło 27,78 zł i w skali roku wzrosło o 8,0%. Najwyższe wynagrodzenie za przepracowaną godzinę otrzymali zatrudnieni w sekcjach obsługa rynku nieruchomości – 39,24 zł (wobec 35,34 zł przed rokiem) oraz informacja i komunikacja – 29,90 zł (27,52 zł rok wcześniej). Zatrudnieni w przetwórstwie przemysłowym otrzymywali za przepracowaną godzinę średnio 29,34 zł (wobec 26,79 zł w 2017 r.). Podobnie jak w poprzednim roku, najniższe wynagrodzenie godzinowe otrzymali zatrudnieni w administrowaniu i działalności wspierającej – 17,49 zł, przy czym było ono niższe niż przed rokiem (w 2017 r. wyniosło 18,11 zł). Była to jedyna sekcja spośród analizowanych, w której zanotowano spadek wynagrodzenia godzinowego. Stosunkowo niskie wynagrodzenie za 1 przepracowaną godzinę wypłacono także zatrudnionym w zakwaterowaniu i gastronomii – 21,52 zł (19,60 zł w 2017 r.) oraz w transporcie i gospodarce magazynowej – 22,36 zł (rok wcześniej odpowiednio 21,69 zł).

Dane prezentujące przeciętne wynagrodzenia brutto w województwie świętokrzyskim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach udostępnionych na stronie internetowej Urzędu:

- „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa świętokrzyskiego” – opracowanie sygnałowe dostępne co miesiąc,
- „Biuletyn statystyczny województwa świętokrzyskiego” – publikacja dostępna co kwartał,

jak również w Banku Danych Lokalnych.

Świadczenia społeczne

Social benefits

W województwie świętokrzyskim w 2018 r. przeciętna liczba emerytów i rencistów była wyższa niż przed rokiem. Na kierunek zmian zachodzących w całej populacji emerytów i rencistów wpływ miała zwiększająca się zbiorowość osób pobierających świadczenia wypłacane przez ZUS. Z kolei zmniejszeniu uległa populacja emerytów i rencistów będących świadczeniobiorcami KRUS.

W analizowanym roku odnotowano wzrost przeciętnej miesięcznej emerytury i renty brutto, przy czym, podobnie jak przed rokiem, wyższą dynamiką charakteryzowały się świadczenia wypłacane przez ZUS niż wypłacane rolnikom indywidualnym.

W 2018 r. w województwie świętokrzyskim przeciętna liczba emerytów i rencistów wyniosła 311,1 tys. osób i była wyższa zarówno od zanotowanej przed rokiem (o 8,2 tys. osób, tj. o 2,7%), jak i w stosunku do 2010 r. (wzrost o 0,1%). W skali kraju w omawianym roku, świadczenia wypłacono przeciętnie 8799 tys. osób, czyli o 3,1% więcej niż w roku poprzednim i o 0,8% mniej niż w 2010 r.

Tablica 14.
Table 14.

Świadczenia społeczne

Social benefits

Wyszczególnienie Specification	2010	2015	2017	2018		
	w liczbach bezwzględnych in absolute numbers			2010=100	2017=100	
POLSKA POLAND						
Przeciętna miesięczna liczba emerytów i rencistów w tys. Average monthly number of retirees and pensioners in thous.	8866,0	8476,9	8533,5	8799,0	99,2	103,1
pobierających świadczenia wypłacane przez ZUS ^a receiving benefits paid by SII ^a	7491,4	7273,8	7358,2	7641,6	102,0	103,9
rolników indywidualnych farmers	1374,7	1203,2	1175,3	1157,4	84,2	98,5
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto wypłacana przez ZUS ^a w zł Average monthly gross retirement and other pension paid by SII ^a in zł	1588,95	1980,96	2072,44	2161,65	136,0	104,3
w tym emerytura of which retirement pension	1698,35	2096,55	2182,45	2257,66	132,9	103,4
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto rolników indywidualnych w zł Average monthly gross retirement and other pension of farmers in zł	954,68	1179,63	1200,00	1226,85	128,5	102,2
w tym emerytura of which retirement pension	996,18	1209,81	1 221,69	1242,37	124,7	101,7

a Łącznie z rentami wypadkowymi finansowanymi z FUS, a wypłacanymi przez MON, MSWiA oraz MS w zbiegu z emeryturami finansowanymi z budżetu MON, MSWiA oraz MS, a także wypłatami świadczeń rolnych z MON, MSWiA oraz MS (nieuwzględnionymi w województwie).

a Including accident pensions financed from the SIF, paid from the MND, the MIA, and the MJ simultaneously to retirement pensions from the MND, the MIA, and the MJ, as well as agricultural benefit from the SIF and paid by the MND, the MJ and the MIA (not included in the voivodship).

Tablica 14. Świadczenia społeczne (dok.)
Table 14. Social benefits (cont.)

Wyszczególnienie <i>Specification</i>	2010	2015	2017	2018		
	w liczbach bezwzględnych <i>in absolute numbers</i>			2010=100	2017=100	
ŚWIĘTOKRZYSKIE						
Przeciętna miesięczna liczba emerytów i rencistów w tys. <i>Average monthly number of retirees and pensioners in thous.</i>	310,9	300,4	303,0	311,1	100,1	102,7
pobierających świadczenia wypłacane przez ZUS ^a <i>receiving benefits paid by SII^a</i>	235,8	234,4	238,3	247,7	105,0	103,9
rolników indywidualnych <i>farmers</i>	75,1	66,0	64,6	63,5	84,5	98,2
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto <i>Average monthly gross retirement and other pension</i>						
wypłacana przez ZUS w zł <i>paid by SII in zł</i>	1416,62	1786,10	1866,45	1943,25	137,2	104,1
w tym emerytura <i>of which retirement pension</i>	1522,47	1898,67	1972,85	2035,63	133,7	103,2
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto rolników indywidualnych w zł <i>Average monthly gross retirement and other pension of farmers in zł</i>	930,42	1154,09	1179,50	1210,85	130,1	102,7
w tym emerytura <i>of which retirement pension</i>	961,59	1178,10	1195,93	1220,57	126,9	102,1

a Łącznie z rentami wypadkowymi finansowanymi z FUS, a wypłacanymi przez MON, MSWiA oraz MS w zbiegu z emeryturami finansowanymi z budżetu MON, MSWiA oraz MS, a także wypłatami świadczeń rolnych z MON, MSWiA oraz MS (nieuwzględnionymi w województwie).

a Including accident pensions financed from the SIF, paid from the MND, the MIA, and the MJ simultaneously to retirement pensions from the MND, the MIA, and the MJ, as well as agricultural benefit from the SIF and paid by the MND, the MJ and the MIA (not included in the voivodship).

W 2018 r. odsetek osób pobierających świadczenia emerytalno-rentowe w województwie w ogólnej ich zbiorowości w Polsce wyniósł 3,5% i był nieznacznie niższy niż w roku ubiegłym (spadek o 0,1%). Świadczeniobiorcy ZUS z terenu województwa świętokrzyskiego stanowili 3,2% całej ich populacji w kraju (13. miejsce wśród wszystkich województw), natomiast biorąc pod uwagę liczbę wypłat z KRUS, województwo świętokrzyskie znalazło się na 9. pozycji z udziałem 5,5%.

Informacje o **świadczeniach emerytalnych i rentowych (poza rolnikami indywidualnymi)** dotyczą świadczeń wypłacanych w ramach pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych ze środków Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, budżetu państwa (w ramach dotacji celowej oraz od 2007 r., także z odrębnego rozdziału wydatków budżetu państwa) oraz w okresie od 1 I 2009 r. do 30 VI 2014 r. ze środków zgromadzonych w otwartych funduszach emerytalnych (OFE).

W 2018 r. w województwie świętokrzyskim emerytura i renta z ZUS otrzymywało 247,7 tys. osób, tj. o 3,9% więcej niż przed rokiem i o 5,0% więcej niż w 2010 r. W skali roku wśród świadczeniobiorców ZUS zwiększyła się liczba emerytów (o 7,5%). Z kolei w porównaniu z 2017 r. zmniejszeniu uległa zarówno liczba osób pobierających renty z tytułu niezdolności do pracy, jak i liczba osób korzystających z rent rodzinnych odpowiednio o 11,5% i 1,1%. W 2018 r. wśród świadczeniobiorców ZUS nadal największą grupą byli emeryci, którzy stanowili 73,8% zbiorowości, a najmniejszą osoby pobierające renty z tytułu niezdolności do pracy (9,2%).

Tablica 15. Świadczenia społeczne w województwie świętokrzyskim
Table 15. Social benefits in Świętokrzyskie voivodship

Wyszczególnienie <i>Specification</i>	2017				2018			
	I-III	I-VI	I-IX	I-XII	I-III	I-VI	I-IX	I-XII
Przeciętna miesięczna liczba emerytów i rencistów w tys. <i>Average monthly number of retirees and pensioners in thous.</i>	302,1	302,1	302,0	303,0	310,6	310,7	310,8	311,1
analogiczny okres poprzedniego roku=100 <i>corresponding period of previous year=100</i>	100,2	100,1	100,0	100,3	102,8	102,8	102,9	102,7
pobierających świadczenia wypłacane przez ZUS <i>receiving benefits paid by SII</i>	237,0	237,2	237,2	238,3	246,3	246,7	247,1	247,7
analogiczny okres poprzedniego roku=100 <i>corresponding period of previous year=100</i>	100,6	100,6	100,5	100,9	103,9	103,9	104,1	103,9
rolników indywidualnych <i>farmers</i>	65,2	65,0	64,7	64,6	64,2	64,0	63,7	63,5
analogiczny okres poprzedniego roku=100 <i>corresponding period of previous year=100</i>	98,6	98,5	98,3	98,3	98,6	98,5	98,4	98,2
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto w zł: <i>Average monthly gross retirement and other pension in zł</i>								
wypłacana przez ZUS <i>paid by SII</i>	1837,73	1845,76	1852,10	1866,45	1912,93	1929,48	1938,17	1943,25
analogiczny okres poprzedniego roku=100 <i>corresponding period of previous year=100</i>	101,5	101,8	102,0	102,6	104,1	104,5	104,6	104,1
rolników indywidualnych <i>farmers</i>	1164,95	1172,35	1176,13	1179,50	1198,61	1205,64	1209,21	1210,85
analogiczny okres poprzedniego roku=100 <i>corresponding period of previous year=100</i>	100,7	101,3	101,6	101,9	102,9	102,8	102,8	102,7

Informacje o świadczeniach **emerytalnych i rentowych rolników indywidualnych** dotyczą świadczeń wypłacanych przez Kasę Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego ze środków Funduszu Emerytalno-Rentowego i budżetu państwa (w ramach dotacji celowej oraz od 2007 r. z odrębnego rozdziału wydatków budżetu państwa), a także ze środków wypłacanych w ramach pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych, w przypadku gdy rolnicy posiadają uprawnienia do łącznego pobierania świadczeń z tych środków.

Odmienne kształtowała się dynamika liczby osób otrzymujących świadczenia emerytalno-rentowe w ramach rolniczego systemu ubezpieczeń społecznych. Emerytury i renty rolnicze w 2018 r. pobierało 63,5 tys. osób, czyli o 1,8% mniej niż przed rokiem i o 15,5% mniej niż w 2010 r. W skali roku spadki zaobserwowano wśród wszystkich grup świadczeniobiorców. Zmniejszyła się liczba emerytów (o 0,8%), mniej było również osób pobierających świadczenia z tytułu niezdolności do pracy (o 6,5%), a także osób korzystających z rent rodzinnych (o 3,2%). Wśród świadczeniobiorców KRUS nadal dominowali emeryci, którzy

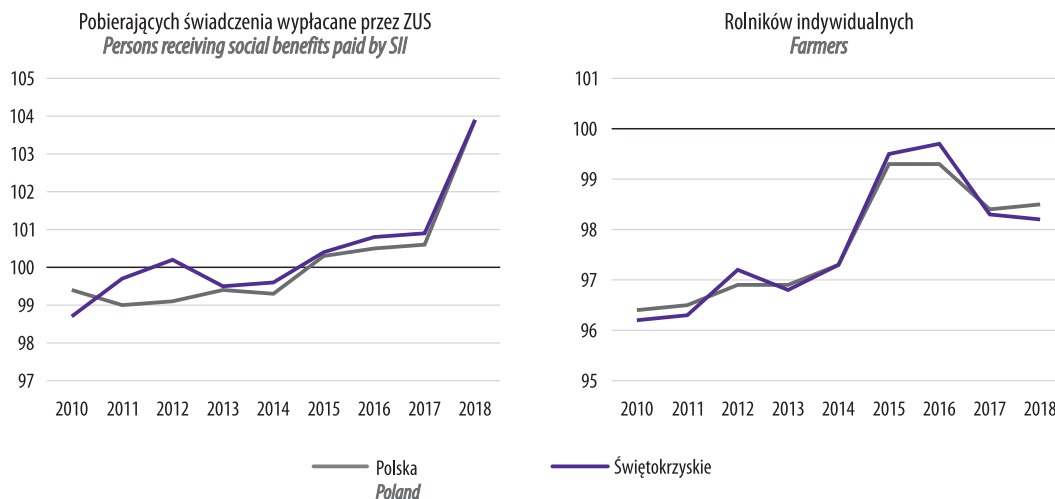
stanowili aż 80,8% analizowanej zbiorowości. Najniższym udziałem, podobnie jak w roku poprzednim, charakteryzowały się osoby pobierające renty rodzinne (3,8% ogółu świadczeniobiorców KRUS).

Wykres 29. Dynamika przeciętnej miesięcznej liczby emerytów i rencistów

Rok poprzedni = 100

Chart 29. Indices of average monthly number of retirees and pensioners

Previous year=100

Świadczenia emerytalno-rentowe obejmują kwotę świadczeń należnych (bieżących oraz wyrównawczych) uwzględniającą zmniejszenia m.in. z tytułu osiągnięcia przychodów z pracy.

W województwie świętokrzyskim w 2018 r. przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto wypłacana przez ZUS wyniosła 1943,25 zł i była o 4,1% wyższa niż przed rokiem (w kraju wzrost o 4,3%). To samo świadczenie pobierane przez rolników indywidualnych ukształtowało się na poziomie 1210,85 zł i zwiększyło się o 2,7% w ciągu roku (w kraju wzrost o 2,2%).

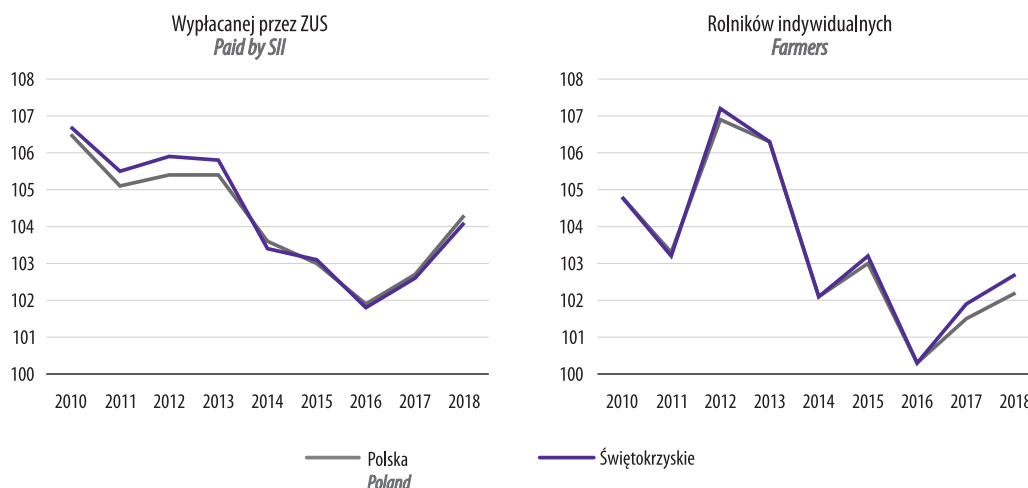
Świadczenia emerytalno-rentowe nie obejmują wypłat emerytur i rent realizowanych na mocy umów międzynarodowych.

Tendencję wzrostową obserwowano w przypadku wszystkich kategorii świadczeń zarówno w województwie, jak i w kraju. W 2018 r. w województwie, podobnie jak przed rokiem, w większym stopniu zwiększyła się przeciętna emerytura i renta wypłacana przez ZUS niż analogiczne świadczenie z KRUS, a różnica wyniosła 1,4 p. proc. Rozpatrując poszczególne kategorie świadczeń, największy wzrost w zakresie wypłat z ZUS zarówno w województwie, jak i w kraju w 2017 r. zanotowano w przypadku rent z tytułu niezdolności do pracy (odpowiednio o 6,2% i 5,8%). Biorąc pod uwagę świadczenia z KRUS w największym stopniu zwiększyła się renta rodzinna – w województwie o 7,5%, a w kraju o 6,7%.

Wykres 30. Dynamika przeciętnej miesięcznej emerytury i renty brutto

Rok poprzedni = 100

Chart 30. *Indices of average monthly gross retirement and other pension*
Previous year=100

W 2018 r. wysokość przeciętnej miesięcznej emerytury i renty brutto w województwie wypłaconej zarówno przez ZUS, jak i przez KRUS kształtowała się poniżej średniej krajowej. Pod względem wysokości przeciętnej emerytury i renty z ZUS (89,9% średniej krajowej) województwo świętokrzyskie zajmowało piętnaste miejsce w kraju przed województwem podkarpackim. Analogiczne świadczenie pobierane przez rolników indywidualnych uplasowało województwo na dwunastym miejscu i stanowiło 98,7% przeciętnej emerytury i renty rolniczej w kraju. W przypadku wypłat realizowanych przez KRUS tylko renta z tytułu niezdolności do pracy przewyższała średnią krajową (o 0,3%), natomiast renta rodzinna oraz emerytura były niższe (odpowiednio o 3,2% i o 1,8%). W odniesieniu do świadczeń wypłacanych przez ZUS wysokość wszystkich świadczeń kształtowała się poniżej średniej krajowej: renta rodzinna była o 11,8% niższa, renta z tytułu niezdolności do pracy o 10,7%, a emerytura o 9,8%.

Dane prezentujące świadczenia społeczne w województwie świętokrzyskim znajdują się w publikacji udostępnianej co kwartał na stronie internetowej Urzędu pt. „Biuletyn statystyczny województwa świętokrzyskiego”, jak również w Banku Danych Lokalnych.

W 2018 r. ceny towarów i usług konsumpcyjnych w województwie świętokrzyskim w ujęciu rocznym wzrosły w mniejszym stopniu w porównaniu z 2017 r., przy czym podwyżki objęły większość badanych grup. Wzrosły przede wszystkim wydatki związane z transportem, ceny żywności i napojów bezalkoholowych oraz wydatków związanych z użytkowaniem mieszkania.

Podstawę do opracowania wskaźników cen towarów i usług konsumpcyjnych stanowi obserwacja cen reprezentantów towarów i usług. Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych obliczono przy przyjęciu systemu wag z roku poprzedzającego rok badany. Systemy wag w zakresie poszczególnych województw oraz w skali kraju opracowano na podstawie struktury wydatków (bez spożycia naturalnego) gospodarstw domowych na zakup towarów i usług konsumpcyjnych, uzyskanej z badania budżetów gospodarstw domowych. Grupowania towarów i usług konsumpcyjnych dokonano na podstawie Klasyfikacji Spożycia Indywidualnego według Celu (COICOP, do 2013 r. - COI-COP/HICP).

W 2018 r. w województwie świętokrzyskim ceny towarów i usług konsumpcyjnych w odniesieniu do roku poprzedniego wzrosły o 1,9% (w kraju były wyższe o 1,6%). Wzrost cen objął przede wszystkim wydatki związane z transportem (o 5,4%), a także żywność i napoje bezalkoholowe oraz towary i usługi dotyczące użytkowania mieszkania (po 2,7%). Podrożały również m.in.: towary i usługi związane ze zdrowiem oraz rekreacją i kulturą (po 2,4%), edukacją (o 2,1%), a także w niewielkim stopniu ceny napojów alkoholowych i wyrobów tytoniowych (o 0,7%). Mniej płacono jedynie za odzież i obuwie (o 6,3%). Podobnie kształtowały się zmiany poziomu cen w kraju.

Tablica 16.
Table 16.

Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych
Price indices of consumer goods and services

Wyszczególnienie Specification	2010	2015	2017	2018
	rok poprzedni = 100 previous year = 100			
POLSKA POLAND				
Ogółem Total	102,6	99,1	102,0	101,6
Żywność i napoje bezalkoholowe Food and non-alcoholic beverages	102,7	98,3	104,2	102,6
Napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe Alcoholic beverages and tobacco	105,3	101,2	101,0	101,5
Odzież i obuwie Clothing and footwear	96,2	95,2	94,8	96,4
Mieszkanie Dwelling	103,3	100,5	101,6	101,8
Zdrowie Health	102,9	101,9	101,2	102,0
Transport Transport	106,2	91,1	103,8	104,2
Rekreacja i kultura Recreation and culture	99,7	100,7	101,4	101,3
Edukacja Education	102,7	101,1	101,2	102,4

Tablica 16. Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych (dok.)
 Table 16. Price indices of consumer goods and services (cont.)

Wyszczególnienie <i>Specification</i>	2010	2015	2017	2018
	rok poprzedni = 100 <i>previous year = 100</i>			
ŚWIĘTOKRZYSKIE				
Ogółem <i>Total</i>	102,6	98,3	102,2	101,9
Żywność i napoje bezalkoholowe <i>Food and non-alcoholic beverages</i>	102,8	97,6	104,5	102,7
Napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe <i>Alcoholic beverages and tobacco</i>	106,3	100,4	100,3	100,7
Odzież i obuwie <i>Clothing and footwear</i>	95,4	94,0	94,0	93,7
Mieszkanie <i>Dwelling</i>	103,2	99,8	102,7	102,7
Zdrowie <i>Health</i>	103,2	101,7	100,8	102,4
Transport <i>Transport</i>	105,0	90,7	104,1	105,4
Rekreacja i kultura <i>Recreation and culture</i>	100,0	99,9	102,0	102,4
Edukacja <i>Education</i>	101,7	101,1	101,4	102,1

Wykres 31. Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych

Rok poprzedni = 100

Chart 31. Price indices of consumer goods and services

Previous year = 100

Wzrost cen, rozpoczęty w końcu 2016 roku, obserwowany był na przestrzeni całego 2017 i 2018 roku. Stosunkowo największy poziom osiągnął w III kwartale, ze spadkiem w kwartale kończącym rok. Dynamikę wzrostu cen stymulowały przede wszystkim dwie grupy: wydatki związane z transportem (które po spadku w I kwartale, wyraźnie drożały w kolejnych dwóch kwartałach, ze spowolnieniem wzrostu w kwartale kończącym rok) oraz towary i usługi związane z użytkowaniem mieszkania (które sukcesywnie drożały z lekkim spadkiem pod koniec roku). Z pozostałych grup towarów i usług konsumpcyjnych wraz z upływem miesięcy powoli rosły opłaty związane ze zdrowiem oraz edukacją. Po wzroście w I kwar-

tale, w kolejnych miesiącach powoli spadały ceny żywności i napojów bezalkoholowych. Z kolei ceny towarów i usług związanych z rekreacją i kulturą były zróżnicowane. Po wzrostach w I i III kwartale dynamika wzrostu cen spadała. Odzież i obuwie, podobnie jak w 2017 r., pozostawały tańsze niż rok wcześniej na przestrzeni wszystkich kwartałów 2018 r.

Tablica 17.

Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych w województwie świętokrzyskim

Table 17.

Price indices of consumer goods and services in Świętokrzyskie voivodship

Wyszczególnienie Specification	2017				2018			
	I-III	IV-VI	VII-IX	X-XII	I-III	IV-VI	VII-IX	X-XII
	analogiczny okres roku poprzedniego = 100 corresponding period of previous year=100							
Ogółem Total	102,3	102,2	102,2	102,1	101,6	101,9	102,3	101,6
Żywność i napoje bezalkoholowe Food and non-alcoholic beverages	103,7	104,0	105,0	105,2	104,1	103,2	102,4	101,0
Napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe Alcoholic beverages and tobacco	101,2	100,4	100,5	99,3	99,3	100,6	101,7	101,3
Odzież i obuwie Clothing and footwear	93,8	94,8	94,1	93,4	94,3	92,9	92,4	95,0
Mieszkanie Dwelling	102,2	102,7	102,7	103,0	102,2	102,7	103,2	102,8
Zdrowie Health	100,5	100,1	101,0	101,6	101,4	102,3	102,3	103,7
Transport Transport	110,7	103,8	101,4	100,8	98,8	106,4	110,3	106,5
Rekreacja i kultura Recreation and culture	99,8	103,4	102,4	102,4	102,4	101,7	102,9	102,5
Edukacja Education	101,5	101,5	101,5	101,0	101,7	101,7	101,8	103,1

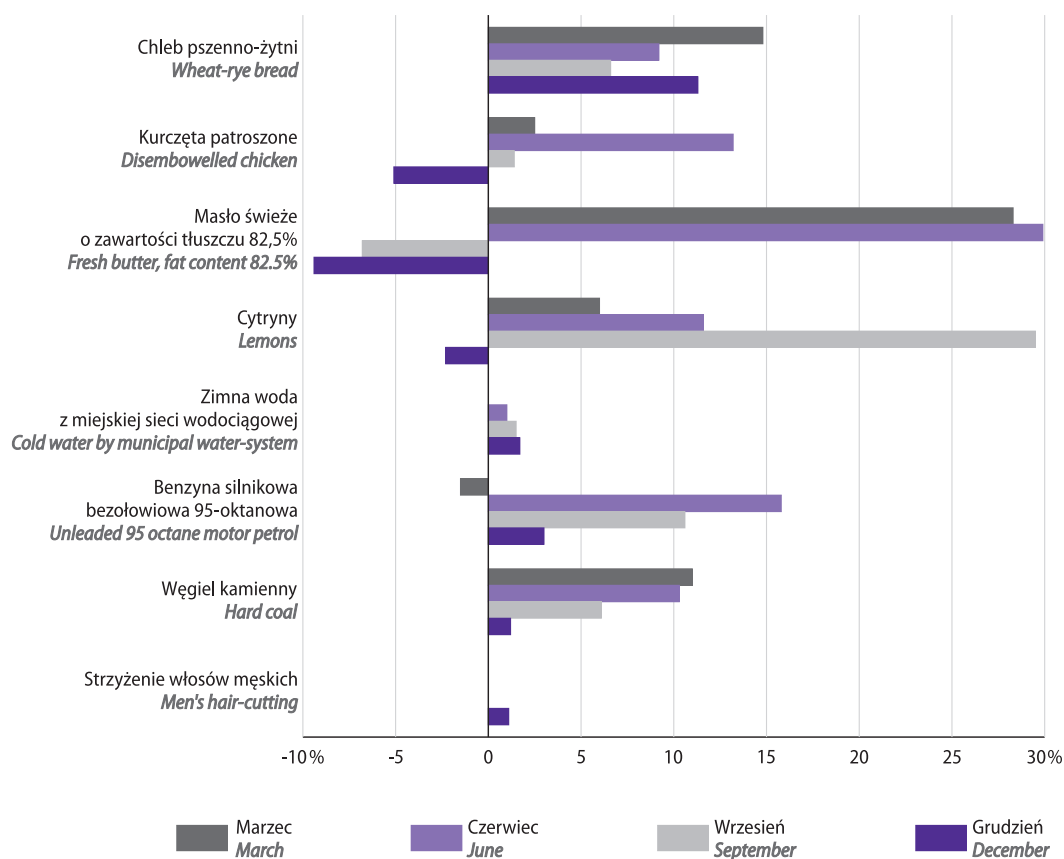
Źródłem informacji o **cenach detalicznych** prezentowanych towarów żywnościowych były notowania cen prowadzone przez ankierów w wybranych punktach sprzedaży, w wytypowanych rejonach badania cen. Ceny towarów i usług konsumpcyjnych notowano raz w miesiącu z wyjątkiem owoców i warzyw, w zakresie których notowania cen prowadzone były dwa razy w miesiącu.

Rok 2018 był kolejnym, w którym w województwie świętokrzyskim odnotowano wzrost cen detalicznych większości podstawowych artykułów żywnościowych. W grudniu, w przekroju rocznym, najbardziej zdrożała cebula (o 62,3%), marchew (o 43,1%) oraz ziemniaki (o 42,2%). Więcej trzeba było zapłacić również m.in. za: kielbasę suszoną (o 15,9%), sok jabłkowy (o 14,5%), bułkę pszenną (o 13,5%), chleb pszenno-żytni (o 11,3%) i kawę naturalną mieloną (o 10,9%). Najbardziej spadły ceny m.in.: jabłek (o 33,7%), cukru białego kryształ (o 27,2%) oraz masła świeżego o zawartości tłuszczu ok. 82,5% (o 9,4%). Tańsze było także mleko krowie spożywcze o zawartości tłuszczu 3-3,5%, sterylizowane - za 1l (o 7,2%), kurczęta patroszone - za 1kg (o 5,1%), filety z morszczuka mrożone (o 3,9%) oraz jaja kurze (o 3,1%).

W grupie towarów nieżywnościowych i usług konsumpcyjnych wzrosły ceny większości badanych artykułów. W efekcie wzrostu cen związanych z transportem w trzech ostatnich kwartałach ub. roku, w grudniu 2018 r. olej napędowy był droższy o 12,1%, a benzyna silnikowa bezołowiowa (95-oktanowa) o 3,0%. Spośród pozostałych artykułów i usług najbardziej podrożały: rajstopy damskie gładkie (o 11,5%), pasta do zębów (o 10,0%), podzelowanie obuwia męskiego (o 7,7%) oraz przejazd taksówką osobową, taryfa dzienna – za 5 km (o 6,0%). Mniej niż rok wcześniej płacono za towary i usługi związane z użytkowaniem mieszkania. Tańsze były m.in. kuchnia mikrofalowa, poj. 16-20 l (o 4,3%), proszek do prania – za 300 g (o 3,0%), mikser elektryczny (o 2,7%) oraz centralne ogrzewanie lokali mieszkalnych - za 1 m² p. u. (o 1,6%).

Wykres 32. Zmiany cen wybranych towarów i usług konsumpcyjnych w skali roku w województwie świętokrzyskim w 2018 r.

Chart 32. Annual changes in prices of selected consumer goods and services in Świętokrzyskie voivodship in 2018

Tablica 18. Przeciętne ceny detaliczne wybranych towarów i usług konsumpcyjnych w grudniu
Table 18. Average retail prices of selected consumer goods and services in December

Wyszczególnienie Specification	2010	2015	2017	2018	
	w złotych in zloty				XII 2017 = 100
POLSKA POLAND					
Chleb pszenno-żytni – za 0,5 kg Wheat-rye bread - per 0.5 kg	2,08	2,21	2,31	2,56	110,8
Mięso wieprzowe bez kości (schab środkowy) – za 1 kg (do 2016 r. – mięso wieprzowe z kością) Pork, boneless (centre loin) - per kg (until 2016 - Pork, bone-in)	13,68	13,79	17,30	17,16	99,2
Kurczęta patroszone – za 1 kg Disembowelled chicken - per kg	5,96	6,60	7,11	6,92	97,3
Szynka wieprzowa gotowana – za 1kg Pork ham, boiled - per kg	21,65	24,01	26,26	26,91	102,5

Tablica 18. Przeciętne ceny detaliczne wybranych towarów i usług konsumpcyjnych w grudniu (cd.)
Table 18. Average retail prices of selected consumer goods and services in December (cont.)

Wyszczególnienie <i>Specification</i>	2010	2015	2017	2018	
	w złotych <i>in zloty</i>				XII 2017 = 100
POLSKA (dok.) <i>POLAND (cont.)</i>					
Mleko krowie spożywcze o zawartości tłuszczu 3-3,5%, sterylizowane – za 1 l <i>Cows' milk fat content about 3-3.5%, sterilized - per l</i>	2,67	2,80	2,78	2,71	97,5
Masło świeże o zawartości tłuszczu ok. 82,5% – za 200 g <i>Fresh butter, fat content about 82.5% - per 200 g</i>	4,27	3,98	6,75	6,54	96,9
Cebula – za 1 kg <i>Onions - per kg</i>	2,25	2,20	2,01	2,96	147,3
Ziemniaki – za 1 kg <i>Potatoes - per kg</i>	1,43	1,19	1,13	1,59	140,7
Cukier biały kryształ – za 1 kg <i>White sugar, crystallized - per kg</i>	2,94	2,44	2,62	2,13	81,3
Sok jabłkowy – za 1 l <i>Apple juice - per l</i>	3,64	3,63	3,60	3,81	105,8
Garnitur męski 2-częściowy, z tkaniny z udziałem wełny – za 1 kpl. (w roku 2010 – z elanowełny) <i>Men's suit, fabric of wool - per set (in 2010 - polyester staple fibres and wool)</i>	467,17	662,30	665,00	606,31	x
Półbuty męskie skórzane na podeszwie nieskórzanej – za 1 parę <i>Men's low leather shoes with non-leather sole - per pair</i>	164,09	197,64	202,07	206,43	102,2
Proszek do prania – za 300 g (w roku 2010 – za 400 g, a w roku 2015 – za 280 g) <i>Washing powder - per 300 g (in 2010 – per 400 g, in 2015 – per 280 g)</i>	4,43	5,33	5,48	5,52	100,7
Ciepła woda – za 1 m ³ <i>Hot water - per m³</i>	17,89	21,68	21,69	22,09	101,8
Wizyta u lekarza specjalisty <i>Consultation of a specialist doctor</i>	69,63	90,26	100,85	106,31	105,4
Bilet normalny na przejazd autobusem miejskim jednorazowy <i>Regular ticket for travelling by intra-urban bus</i>	2,23	2,71	2,71	2,74	101,1
Bilet normalny do kina <i>Regular cinema ticket</i>	15,23	18,39	19,58	19,90	101,6
ŚWIĘTOKRZYSKIE					
Chleb pszenno-żytni – za 0,5 kg <i>Wheat-rye bread - per 0.5 kg</i>	1,70	1,98	2,12	2,36	111,3
Mięso wieprzowe bez kości (schab środkowy) – za 1 kg (do 2016 r. – mięso wieprzowe z kością) <i>Pork, boneless (centre loin) - per kg (Until 2016 – Pork, bone-in)</i>	14,30	15,07	18,47	18,43	99,8
Kurczęta patroszone – za 1 kg <i>Disembowelled chicken - per kg</i>	6,36	6,50	6,83	6,48	94,9
Szynka wieprzowa gotowana – za 1kg <i>Pork ham, boiled - per kg</i>	21,55	24,56	26,71	27,72	103,8

Tablica 18. Przeciętne ceny detaliczne wybranych towarów i usług konsumpcyjnych w grudniu (dok.)
 Table 18. Average retail prices of selected consumer goods and services in December (cont.)

Wyszczególnienie <i>Specification</i>	2010	2015	2017	2018	
	w złotych <i>in zloty</i>				XII 2017 = 100
ŚWIĘTOKRZYSKIE dok. cont.					
Mleko krowie spożywcze o zawartości tłuszczu 3-3,5%, sterylizowane – za 1 l <i>Cows' milk fat content about 3-3.5%, sterilized - per l</i>	2,71	2,84	2,65	2,46	92,8
Masło świeże o zawartości tłuszczu ok. 82,5% – za 200 g <i>Fresh butter, fat content about 82.5% - per 200 g</i>	4,25	4,35	6,88	6,23	90,6
Cebula – za 1 kg <i>Onions - per kg</i>	2,13	2,00	1,91	3,10	162,3
Ziemniaki – za 1 kg <i>Potatoes - per kg</i>	1,51	1,14	1,09	1,55	142,2
Cukier biały kryształ – za 1 kg <i>White sugar, crystallized - per kg</i>	3,02	2,27	2,72	1,98	72,8
Sok jabłkowy – za 1 l <i>Apple juice - per l</i>	3,60	3,25	3,04	3,48	114,5
Garnitur męski 2-częściowy, z tkaniny z udziałem wełny – za 1 kpl. (w roku 2010 – z elanowełny) <i>Men's suit, fabric of wool - per set (in 2010 - polyester staple fibres and wool)</i>	521,75	823,60	784,50	705,83	x
Półbuty męskie skórzane na podeszwie nieskórzanej – za 1 parę <i>Men's low leather shoes with non-leather sole - per pair</i>	183,83	210,50	199,65	202,98	101,7
Proszek do prania – za 300 g (w roku 2010 – za 400 g, a w roku 2015 – za 280 g) <i>Washing powder - per 300 g (in 2010 – per 400 g, in 2015 – per 280 g)</i>	4,32	5,27	5,63	5,46	97,0
Ciepła woda – za 1 m ³ <i>Hot water - per m³</i>	19,43	22,35	22,48	22,39	99,6
Wizyta u lekarza specjalisty <i>Consultation of a specialist doctor</i>	66,67	86,67	86,67	90,00	103,8
Bilet normalny na przejazd autobusem miejskim jednorazowy <i>Regular ticket for travelling by intra-urban bus</i>	2,00	2,33	2,33	2,33	100,0
Bilet normalny do kina <i>Regular cinema ticket</i>	13,20	16,80	17,80	18,00	101,1

Dane prezentujące ceny towarów i usług konsumpcyjnych w województwie świętokrzyskim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach udostępnionych na stronie internetowej Urzędu:

- „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa świętokrzyskiego” – opracowanie sygnałowe dostępne co miesiąc,
- „Biuletyn statystyczny województwa świętokrzyskiego” – publikacja dostępna co kwartał, jak również w Banku Danych Lokalnych.

W 2018 r. w województwie świętokrzyskim, w wyniku ograniczenia powierzchni uprawy zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi i ziemniaków uzyskano produkcję mniejszą niż przed rokiem. Zbiory rzepaku i rzepiku w omawianym roku były natomiast wyższe niż rok wcześniej. O wyższym poziomie produkcji rzepaku i rzepiku zdecydowała znacznie większa powierzchnia uprawy pomimo gorszego plonowania niż w 2017 r.

W odniesieniu do roku poprzedniego zmniejszyło się погоłowie bydła i drobiu, natomiast zwiększyło się stado trzody chlewnej i owiec.

W województwie świętokrzyskim w 2018 r. obserwowano spadek skupu ziaren pszenicy i żyta. Więcej niż przed rokiem skupiono żywca rzeźnego w przeliczeniu na mięso, ziemniaków oraz mleka.

Na rynku rolnym w 2018 r. średnie ceny pszenicy, żyta oraz żywca wołowego i drobiowego były wyższe niż przed rokiem, natomiast ceny skupu żywca wieprzowego, ziemniaków jadalnych niższe.

W województwie świętokrzyskim w 2017 r., w odniesieniu do poprzedniego roku, nastąpił spadek globalnej produkcji rolniczej (w cenach stałych), o czym zdecydowała niższa wartość produkcji roślinnej. Podobne kierunki zmian w skali roku notowano w produkcji końcowej i towarowej, tj. nastąpiło zwiększenie produkcji ogółem, przy spadku produkcji roślinnej.

Warunki agrometeorologiczne

Agrometeorological conditions

Przebieg pogody w okresie jesieni nie sprzyjał pracom polowym i siewom ozimim. Ze względu na liczne i obfite opady deszczu we wrześniu prace polowe związane z przygotowaniem pól były opóźnione, zbyt wilgotna gleba utrudniała wjazd maszynami na pola. Chłodny i nadal mokry październik nie sprzyjał wschodom zasianych roślin, jak również spowalniał dokończenie jesiennych siewów. Miesiąc listopad był na ogół niezbyt korzystny dla rolnictwa. Utrzymujące się w ciągu miesiąca dodatnie temperatury powietrza podtrzymywały wegetację roślin, stwarzały dobre warunki do wzrostu i rozwoju upraw ozimych, jednak nadmierne uwilgotnienie gleby niekorzystnie wpływało na siewy i zbiór okopowych oraz kukurydzy na ziarno. Jesienią 2017 r., ze względu na taki przebieg pogody, siewy były opóźnione o około 2 tygodnie, a oziminy wysiane w optymalnym terminie agrotechnicznym w listopadzie – krzewiły się. Przebieg pogody w grudniu nie stwarzał większych zagrożeń dla ozimim, jednak wysokie jak na tą porę roku dodatnie temperatury zakłócały zimowy spoczynek roślin. W grudniu w dalszym ciągu występowały liczne opady deszczu powodując nadmierne uwilgotnienia gleby, w obniżeniach terenu powstawały zastoiska wody, które mogły powodować wymoknięcie roślin. W styczniu warunki pogodowe były zróżnicowane. W pierwszej połowie miesiąca występowały wysokie jak na tą porę roku temperatury, które zakłócały roślinom spoczynek zimowy. W drugiej połowie miesiąca wystąpiły lokalnie znaczne spadki temperatur nie powodując większego zagrożenia dla zimujących roślin. Występujące silne wiatry, przy niskich temperaturach i braku okrywy śnieżnej, powodowały miejscami wysmalania roślin. Miesiąc luty też był miesiącem zróżnicowanym pod względem warunków agrometeorologicznych. W pierwszej połowie wysokie temperatury powodowały osłabienie i zmniejszenie zimotrwałości i mrozoodporności roślin. W drugiej połowie spadki temperatur nawet do minus 20°C, przy braku okrywy śnieżnej, narażały rośliny na wymarznącie. Pomimo takiego przebiegu pogody rośliny przetrzymały dobrze. Marzec 2018 r. był miesiącem wyjątkowo chłodnym jak na tą porę roku. Utrzymujące się przez cały miesiąc niskie temperatury, opady deszczu ze śniegiem opóźniały ruszenie wiosennej wegetacji roślin. Ze względu na zbyt wilgotną glebę i niekorzystne warunki agrometeorologiczne nie można było przystąpić do wiosennych prac polowych, dlatego siewy wiosenne były opóźnione. Na początku kwietnia warunki po-

godowe znacznie się poprawiły, nastąpił gwałtowny wzrost temperatur. Kwiecień był wyjątkowo ciepły o chłodnych nocach i nielicznych opadach deszczu. Ze względu na taki przebieg pogody wegetacja roślin znacznie przyspieszyła. Pod koniec kwietnia i w pierwszej połowie maja wystąpiły duże niedobory wilgoci w glebie, lokalnie odnotowano suszę glebową. Ze względu na opóźnione siewy upraw jarych i duże niedobory wilgoci, wschody zbóż jarych były nierównomierne i osłabione, obserwowano się miejscowe żółknięcia plantacji zbóż jarych. Zasiewy wykonane przy pomocy agregatów uprawowych były w dużo lepszym stanie niż zasiewy wykonane w tradycyjny sposób. Według oceny wiosennej, stan upraw jarych był nieco gorszy niż w analogicznym okresie roku 2017. Po 16 maja na terenie całego województwa wystąpiły opady deszczu, co spowodowało poprawę uwilgotnienia gleby. Dwie pierwsze dekady czerwca charakteryzowały się wyjątkowo wysoką temperaturą powietrza oraz bardzo dużym osłonecznieniem, znacznie przekraczając normy wieloletnie, przy jednocześnie niskich w tym okresie opadach deszczu. W związku z takim przebiegiem pogody dojrzewanie zbóż zarówno ozimych, jak i jarych przebiegało znacznie szybciej. W czerwcu stan większości upraw, szczególnie na glebach słabszych, uległ pogorszeniu. Na terenach gdzie wystąpił znaczny niedobór opadów, obserwowano słabe wyrośnięcie zbóż jarych, jak również gorsze wykształcenie i wypełnienie kłosów. W trzeciej dekadzie czerwca i w pierwszej połowie lipca wystąpiły obfite opady deszczu, lokalnie połączone z burzami, gradobiciami i gwałtownymi, silnymi wiatrami powodując lokalne nadmierne uwilgotnienie gleby, wylegnięcie łanów zbóż. Żniwa rozpoczęto już z końcem czerwca (szczególnie jęczmienia ozimego) i w pierwszej dekadzie lipca. Wówczas także rozpoczęto zbiór rzepaku i rzepiku oraz zbóż ozimych i jarych, a zasadnicze prace żniwne prowadzono w trzeciej dekadzie miesiąca. Występujące w tym czasie lokalne opady deszczu utrudniały prowadzenie prac żniwnych. W sierpniu, słoneczna i bezdeszczowa pogoda sprzyjała prowadzeniu prac polowych, głównie żniw i sianokosów. Brak opadów deszczu lokalnie zwiększał dalszy deficyt wody w glebie. W sierpniu zakończono prace związane ze zbiorem rzepaku i rzepiku oraz zakończono żniwa zbóż ozimych i jarych. Ciepła i słoneczna pogoda we wrześniu stwarzała dobre warunki dla przeprowadzenia zbioru upraw, ale niekorzystnie wpływała na stan uwilgotnienia gleby. Niedobory wilgoci w glebie we wrześniu i październiku powodowały w wielu rejonach województwa utrudnienia w wykonywaniu prac polowych, a przede wszystkim orkę przedsięwziętych i siewów ozimin. Wysiane oziminy miały niekorzystne warunki do kiełkowania i wschodów ziarna.

Tablica 19.
Table 19.

Wybrane dane dotyczące rolnictwa
Selected data on agriculture

Wyszczególnienie <i>Specification</i>	2010	2015	2017	2018
POLSKA <i>POLAND</i>				
Plony z 1 ha w dt <i>Yields per 1 ha in dt</i>				
zboża podstawowe z mieszkankami zbożowymi <i>basic cereals including cereal mixed</i>	35,1	36,7	40,0	32,3
rzepak i rzepik <i>rape and turnip rape</i>	23,6	28,5	29,4	25,8
ziemniaki ^a <i>potatoes ^a</i>	219	210	279	251
buraki cukrowe <i>sugar beets</i>	484	520	626	584
Obsada zwierząt gospodarskich na 100 ha użytków rolnych (stan w czerwcu) ^b w szt.: <i>Farm animals stock per 100 ha agricultural land (as of June) ^b in pcs.</i>				
bydło <i>cattle</i>	38,6	41,0	42,0	42,3 ^c

a Łącznie z uprawą w ogrodach przydomowych, w 2010 r. bez ogrodów przydomowych. b W 2010 r. dane Powszechnego Spisu Rolnego. c Dane nieostateczne.

a Including potatoes from kitchen garden, in 2010 excluding potatoes from kitchen garden. b In 2010 data of the Agricultural Census. c Preliminary data.

Tablica 19. Wybrane dane dotyczące rolnictwa (cd.)
Table 19. Selected data on agriculture (cont.)

Wyszczególnienie <i>Specification</i>	2010	2015	2017	2018
POLSKA dok. <i>POLAND cont.</i>				
trzoda chlewna <i>pigs</i>	102,6	80,0	77,7	80,6 ^c
owce <i>sheep</i>	1,8	1,6	1,8	1,8 ^c
drób kurzy (w wieku powyżej 2 tygodni) ^d <i>hen (over 2 weeks)^d</i>	1031,5	1004,6	1215,0	1242,1 ^c
Przebieżne ceny skupu w zł: <i>Average procurement prices in zł:</i>				
ziarno pszenicy ^e za 1 dt <i>wheat grain ^e per dt</i>	59,84	66,83	66,44	72,62
ziarno żyta ^e za 1 dt <i>rye grain ^e per dt</i>	42,12	51,42	54,67	59,67
ziemniaki jadalne (bez wczesnych) za 1 dt <i>edible potatoes (excluding early kinds) per dt</i>	50,86	51,15	52,46	58,01
żywiec rzeźny wołowy (bez cieląt) za 1 kg <i>cattle for slaughter (excluding calves) per kg</i>	4,56	6,02	6,35	6,58
żywiec rzeźny wieprzowy za 1 kg <i>pigs for slaughter per kg</i>	3,89	4,30	5,05	4,48
mleko krowie za 1 l <i>cows' milk per l</i>	1,07	1,13	1,39	1,35
Ceny na targowiskach w zł: <i>Marketplace prices in zł:</i>				
ziarno pszenicy za 1 dt <i>wheat grain per dt</i>	64,91	75,59	78,86	83,63
ziarno żyta za 1 dt <i>rye grain per dt</i>	48,58	58,67	63,23	67,10
ziemniaki jadalne późne za 1 dt <i>late edible potatoes per dt</i>	98,51	82,04	87,43	96,95
prosię na chów za 1 szt. <i>piglet per head</i>	130,20	154,03	183,96	182,01
ŚWIĘTOKRZYSKIE				
Plony z 1 ha w dt: <i>Yields per 1 ha in dt</i>				
zboża podstawowe z mieszankami z zbożo- wymi <i>basic cereals including cereal mixed</i>	26,0	30,8	32,2	29,9
rzepak i rzepik <i>rape and turnip rape</i>	24,0	25,5	30,0	28,1
ziemniaki ^a <i>potatoes ^a</i>	169	220	223	242
buraki cukrowe <i>sugar beets</i>	517	554	575	585

a Łącznie z uprawą w ogrodach przydomowych, w 2010 r. bez ogrodów przydomowych. b W 2010 r. dane Powszechnego Spisu Rolnego. c Dane nieostateczne. d Od 2015 r. wraz z pisklętami w wieku do 2 tygodni. e Bez ziarna siewnego.
a Including potatoes from kitchen garden, in 2010 excluding potatoes from kitchen garden. b In 2010 data of the Agricultural Census. c Preliminary data. d Since 2015 with hatchling up to 2 weeks. e Excluding cereals designated.

Tablica 19. Wybrane dane dotyczące rolnictwa (dok.)
Table 19. Selected data on agriculture (cont.)

Wyszczególnienie Specification	2010	2015	2017	2018
ŚWIĘTOKRZYSKIE dok. cont.				
Obsada zwierząt gospodarskich na 100 ha użytków rolnych (stan w czerwcu) ^b w szt.: Farm animals stock per 100 ha agricultural land (as of June) ^b in pcs.				
bydło cattle	35,1	34,7	33,8	32,7 ^c
trzoda chlewna pigs	74,0	48,0	45,9	49,0 ^c
owce sheep	0,8	112,0	1,4	1,6 ^c
drób kurzy (w wieku powyżej 2 tygodni) ^d hen (over 2 weeks) ^d	936,9	1201,0	1242,3	1180,1 ^c
Przeciętne ceny skupu w zł: Average procurement prices in zł:				
ziarno pszenicy ^e za 1 dt wheat grain ^e per dt	55,88	60,50	64,25	70,16
ziarno żyta ^e za 1 dt rye grain ^e per dt	35,39	52,50	55,39	58,96
ziemniaki jadalne (bez wczesnych) za 1 dt edible potatoes (excluding early kinds) per dt	60,28	51,15	42,78	41,59
żywiec rzeźny wołowy (bez cieląt) za 1 kg cattle for slaughter (excluding calves) per kg	4,47	6,39	6,75	6,85
żywiec rzeźny wieprzowy za 1 kg pigs for slaughter per kg	3,87	4,03	4,86	4,47
mleko krowie za 1 l cows' milk per l	0,95	1,05	1,30	1,24
Ceny na targowiskach w zł: Marketplace prices in zł:				
ziarno pszenicy za 1 dt wheat grain per dt	60,99	67,83	74,04	77,17
ziarno żyta za 1 dt rye grain per dt	45,98	55,04	58,37	60,89
ziemniaki jadalne późne za 1 dt late edible potatoes per dt	84,15	59,69	68,36	75,10
prosię na chów za 1 szt. piglet per head	128,16	164,64	182,06	185,04

a Łącznie z uprawą w ogrodach przydomowych, w 2010 r. bez ogrodów przydomowych. b W 2010 r. dane Powszechnego Spisu Rolnego.

c Dane nieostateczne. d Od 2015 r. wraz z pisklętami w wieku do 2 tygodni. e Bez ziarna siewnego.

a Including potatoes from kitchen garden, in 2010 excluding potatoes from kitchen garden. b In 2010 data of the Agricultural Census. c Preliminary data. d Since 2015 with hatchling up to 2 weeks. e Excluding cereals designated.

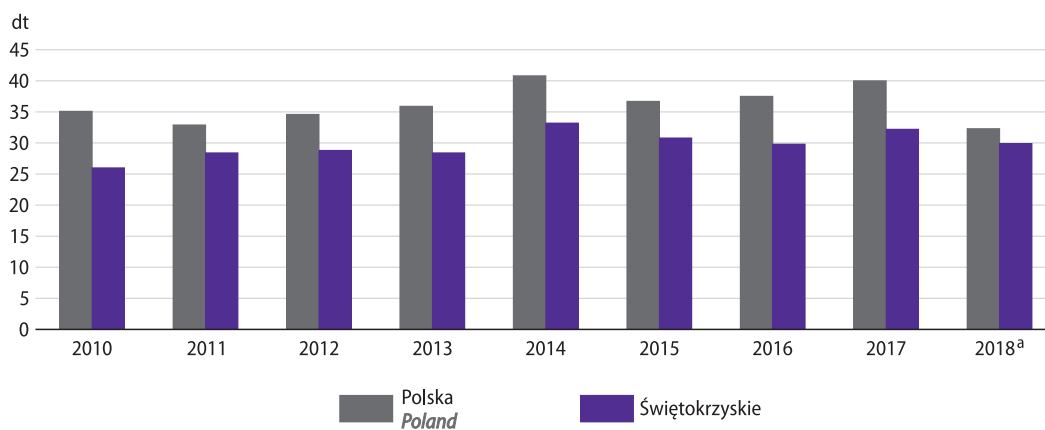
Produkcja roślinna

Crop production

Według danych wynikowego szacunku powierzchnia zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi w czerwcu 2018 r. wyniosła 219,7 tys. ha i była mniejsza o 5,4% niż w roku poprzednim i o 5,9% niż notowana w 2010 r. Plony zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi w 2018 r. osiągnęły poziom 29,9 dt z ha i zmniejszyły się w stosunku do uzyskanych w roku poprzednim o 7,1%, zaś w stosunku do 2010 r. wzrosły o 15,0%. W odniesieniu do średnich plonów w kraju były one o 7,4% niższe. W 2018 r. zbiory zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi w regionie oszacowano na 657,0 tys. ton, czyli o 12,3% mniej niż przed rokiem i stanowiły one 2,9% zbiorów kraju.

Wykres 33. Plony zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi z 1 ha

Chart 33. Basic cereals and mixed cereals yields per 1 ha

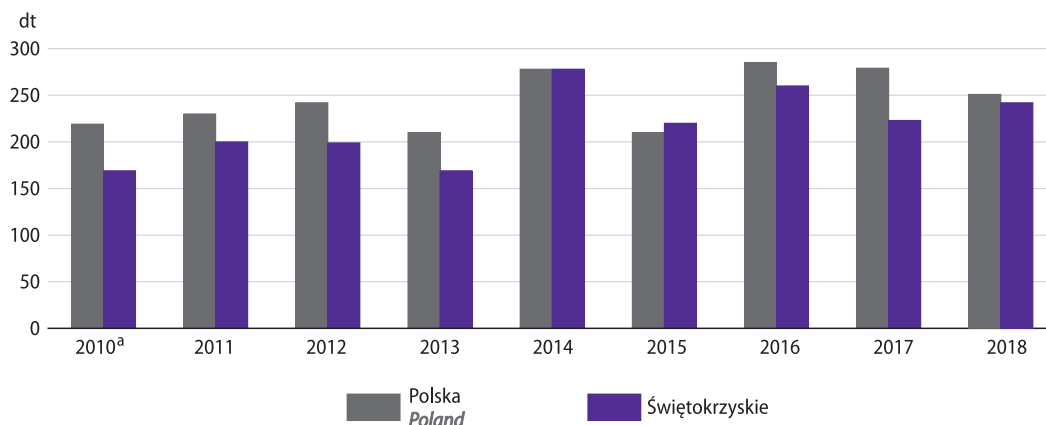
a Dane nieostateczne.

a Preliminary data.

Powierzchnia uprawy rzepaku i rzepiku w 2018 r. wyniosła 12,1 tys. ha i w porównaniu z rokiem poprzednim zwiększyła się o 60,6%, a w stosunku do 2010 r. wzrosła o 102,2%. W omawianym roku plony wyniosły 28,1 dt z ha i były o 8,9% wyższe niż średni poziom w kraju. W porównaniu z plonami uzyskanymi rok wcześniej zmniejszyły się o 6,3%, a w odniesieniu do 2010 r. były wyższe o 17,1%. Zbiory rzepaku i rzepiku w województwie w omawianym roku oszacowano na 33,9 tys. ton i były o 50,6% wyższe od uzyskanych w 2017 r., a ich udział w zbiorach krajowych wyniósł 1,6%.

Wykres 34. Plony ziemniaków z 1 ha

Chart 34. Potatoes yields per 1 ha

a Bez ogrodów przydomowych.
a Without kitchen gardens.

Od 2008 r. uprawa ziemniaków ulega ograniczeniu, wyjątek stanowiły lata 2011, 2015 i 2017. W 2018 r. powierzchnia uprawy wyniosła 13,9 tys. ha i była o 22,5% mniejsza niż w roku poprzednim. Wojewódzki areal ziemniaków stanowił średnio 4,7% krajowej powierzchni uprawy. W omawianym roku z 1 ha zebrano 242 dt ziemniaków, czyli o 8,5% więcej niż rok wcześniej. Plony uzyskane w województwie świętokrzyskim były o 3,6% mniejsze niż średnio w kraju. Produkcja ziemniaków w regionie w 2018 r. wyniosła 336,6 tys. ton i z powodu znacznego ograniczenia powierzchni uprawy zmniejszyła się o 15,9% w stosunku do zbiorów w poprzednim roku, pomimo wzrostu wydajności z 1 ha. Zbiory ziemniaków stanowiły średnio 4,5% zbiorów w Polsce.

Pogłowie zwierząt gospodarskich

Farm animal stock

Badania **pogłowia trzody chlewnej** i produkcji żywca wieprzowego prowadzone są 3-krotnie w roku – w marcu według stanu na 1 marca, w czerwcu według stanu na 1 czerwca i w grudniu według stanu na 1 grudnia, a badania **pogłowia bydła i pozostałych gatunków zwierząt gospodarskich oraz produkcji zwierzęcej** – 2-krotnie w roku według stanu w czerwcu i grudniu.

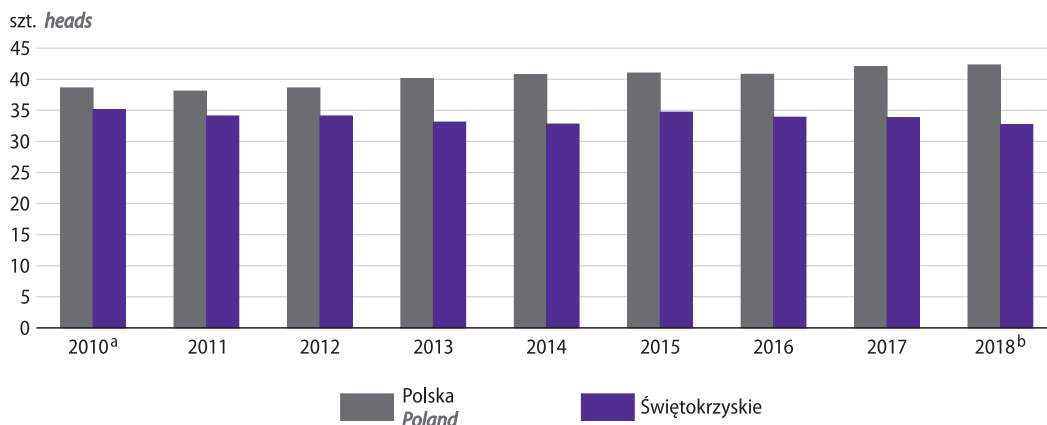
Pogłowie bydła w województwie świętokrzyskim według stanu w czerwcu 2018 r. liczyło 153,8 tys. szt., co stanowiło 2,5% ogólnego pogłowia bydła w kraju. W stosunku do 2017 r. liczebność stada bydła zmniejszyła się o 6,4% (w Polsce wzrosła o 0,9%), natomiast w odniesieniu do 2010 r. odnotowano spadek o 15,1% (w kraju wzrost o 8,0%).

W 2018 r. w ogólnym pogłowie bydła 36,0% stanowiły krowy, w tym 92,2% krowy mleczne (dla Polski odsetki te wyniosły odpowiednio 39,2% i 91,9%). Duży udział krów mlecznych w stadzie bydła w regionie świadczy o ukierunkowaniu hodowli tego gatunku zwierząt na produkcję mleka.

Wykres 35. Obsada bydła na 100 ha użytków rolnych

Stan w czerwcu

Chart 35. Cattle density per 100 ha agricultural land
As of June

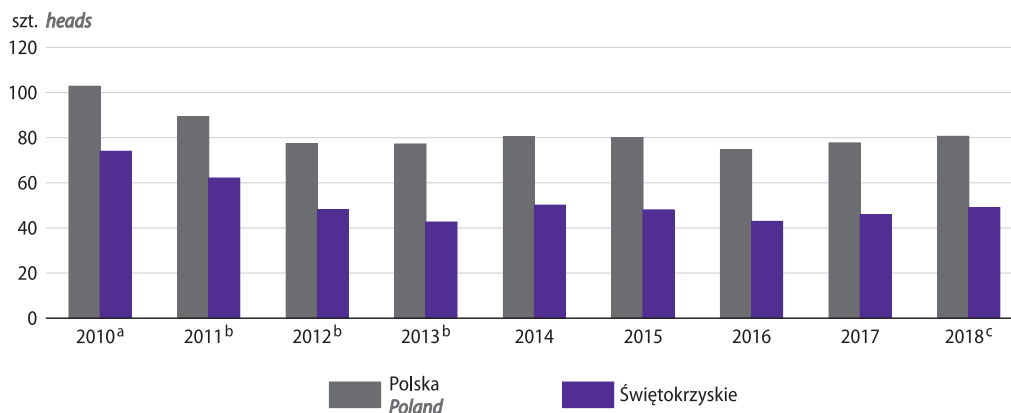
a Dane Powszechnego Spisu Rolnego. b Dane nieostateczne.
a Data of the Agricultural Census. b Preliminary data.

Według danych z czerwca 2018 r. pogłowie trzody chlewnej w województwie ukształtowało się na poziomie 230,8 tys. szt. (w tym 25,8 tys. szt., tj. 11,2% stanowiły lochy). Udział regionu w ogólnokrajowym pogłowie świń wyniósł 2,0%. W odniesieniu do stanu w 2017 r. wielkość stada trzody chlewnej zwiększyła się o 3,5% (w Polsce zanotowano wzrost o 4,2%). W porównaniu z 2010 r. odnotowano znaczny spadek pogłowia (o 39,6%, w kraju – 22,4%).

Wykres 36. Obsada trzody chlewnej na 100 ha użytków rolnych

Stan w czerwcu

Chart 36. Pigs density per 100 ha agricultural land
As of June

a Dane Powszechnego Spisu Rolnego. b Stan w końcu lipca. c Dane nieostateczne.
a Data of the Agricultural Census. b As the end of the July. c Preliminary data.

W 2018 r. stado owiec liczyło 7,3 tys. szt., co stanowiło 2,8% pogłowia krajowego. W porównaniu z 2017 r. jego stan zwiększył się o 5,6% (w Polsce odnotowano spadek o 0,4%). W odniesieniu do 2010 r. pogłowie owiec w regionie zwiększyło się o 74,3% (w kraju zmniejszyło się o 0,4%).

W 2018 r. stado drobiu w regionie ukształtowało się na poziomie 6076,4 tys. szt. i stanowiło 2,9% pogłowia w Polsce. W porównaniu z rokiem poprzednim jego liczebność zmniejszyła się w województwie o 6,4% (w kraju nastąpił wzrost o 4,4%). W porównaniu do 2010 r. w województwie pogłowie drobiu było większe o 6,4%, a w Polsce o 18,3%.

Skup produktów rolnych

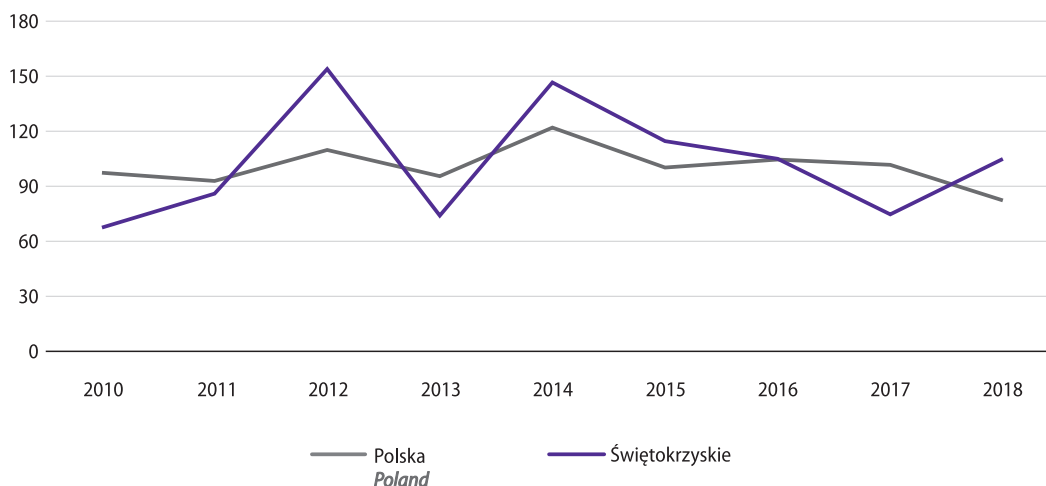
Procurement of agricultural products

W 2018 r. skupiono 73,2 tys. ton ziarna zbóż podstawowych konsumpcyjnych i paszowych (łącznie z mieszankami zbożowymi, bez ziarna siewnego), co stanowiło 0,9% skupu ogólnokrajowego. W odniesieniu do roku poprzedniego skup był wyższy o 4,9%, a w porównaniu z 2010 r. – większy o 35,3% (w kraju - odpowiednio spadek o 17,7% i wzrost o 4,2%). W omawianym roku w regionie skupiono 52,3 tys. ton pszenicy, tj. mniej o 2,8% niż w poprzednim roku i o 46,7% więcej niż w 2010 r. Skup żyta wyniósł 0,7 tys. ton i zmniejszył się o 12,0% w odniesieniu do 2017 r. oraz zwiększył o 7,3% w stosunku do 2010 r.

Wykres 37. Dynamika skupu zbóż podstawowych konsumpcyjnych i paszowych (łącznie z mieszankami zbożowymi, bez ziarna siewnego)

Rok poprzedni = 100

Chart 37. Indices of procurement of basic consumer and fodder cereals (including mixed cereals, excluding sowing)
Previous year = 100

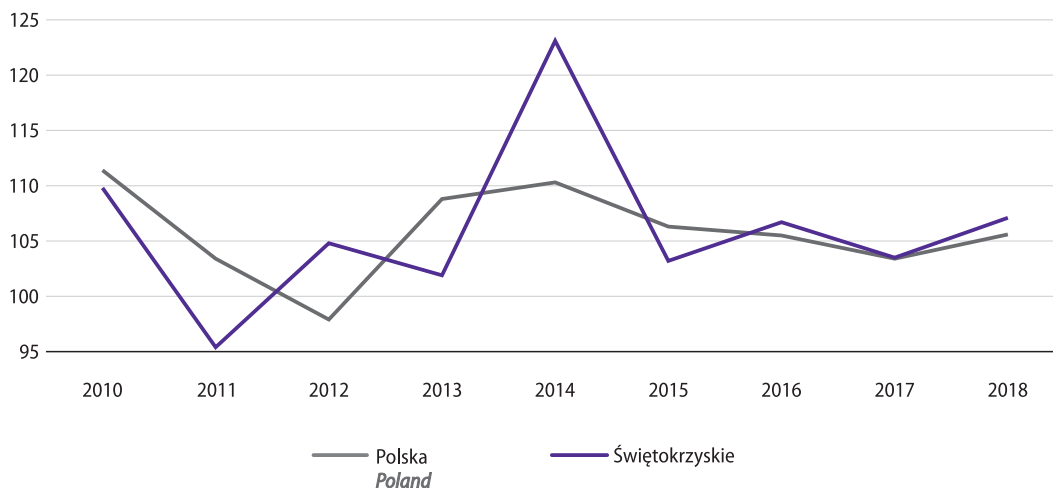
Skup ziemniaków w 2018 r. ukształtował się na poziomie 8,3 tys. ton, co stanowi 0,5% ogólnego skupu w kraju. W porównaniu z rokiem poprzednim nastąpił wzrost ilości skupionych ziemniaków o 14,5%, natomiast w odniesieniu do 2010 r. – znacznie więcej, bo o 129,0% (w kraju odnotowano spadek o 5,0% w odniesieniu do poprzedniego roku i wzrost o 51,1% w stosunku do 2010 r.).

W omawianym roku skupiono 120,0 tys. ton żywca rzeźnego (w przeliczeniu na mięso, łącznie z tłuszczami) w wadze poubojowej ciepłej (wbc), co stanowiło 2,6% skupu ogólnokrajowego. Tym samym skup był większy niż przed rokiem o 7,1%. W skali kraju zaobserwowano wzrost o 5,6% w odniesieniu do 2017 r.

Wykres 38. Dynamika skupu żywca rzeźnego ogółem (w przeliczeniu na mięso, łącznie z tłuszczami)

Rok poprzedni = 100

Chart 38. *Indices of procurement of total animals for slaughter (in terms of meat, including fats)*
Previous year = 100

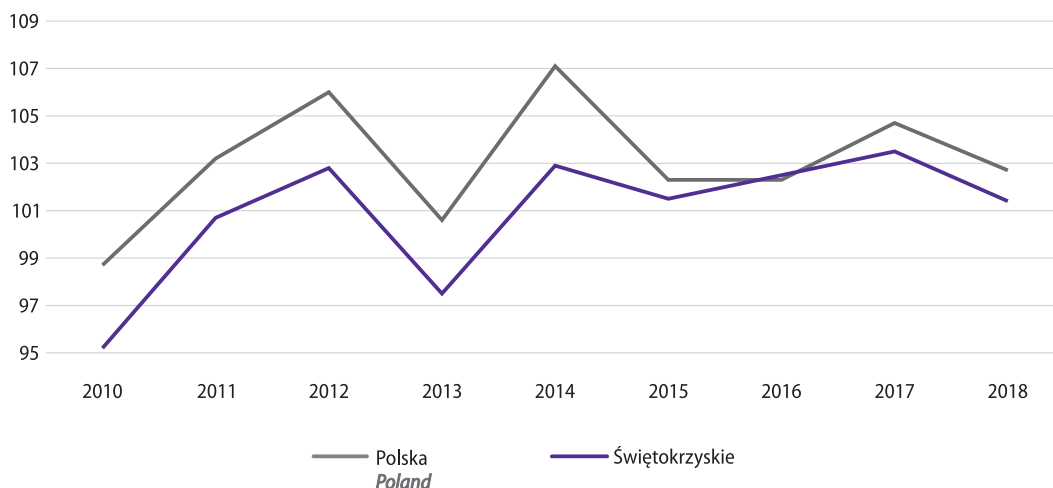

W ciągu ostatniego roku skupiono 69,0 tys. ton żywca wieprzowego, tj. o 13,2% więcej niż w roku poprzednim i o 47,1% więcej niż osiem lat wcześniej. Skup żywca wołowego ukształtował się na poziomie 47,6 tys. ton i był większy o 10,4% niż przed rokiem i o 94,9% niż w 2010 r. Żywca drobiowego skupiono 54,7 tys. ton, czyli mniej o 8,1% niż w 2017 r. i o 37,3% więcej w porównaniu z 2010 r.

Wykres 39. Dynamika skupu mleka krowiego

Rok poprzedni = 100

Chart 39. *Indices of procurement of cows' milk*
Previous year = 100

W 2018 r. skup mleka krowiego wyniósł 182,8 mln litrów (co stanowiło 1,6% ogółu mleka skupionego w kraju), tj. więcej o 1,4% niż przed rokiem i o 13,5% niż osiem lat wcześniej (w skali kraju odnotowano wzrost zarówno do poprzedniego roku, jak i do 2010 r. odpowiednio o 2,7%, i o 32,6%).

Ceny produktów rolnych w skupie i na targowiskach

Procurement and market place prices of agricultural products

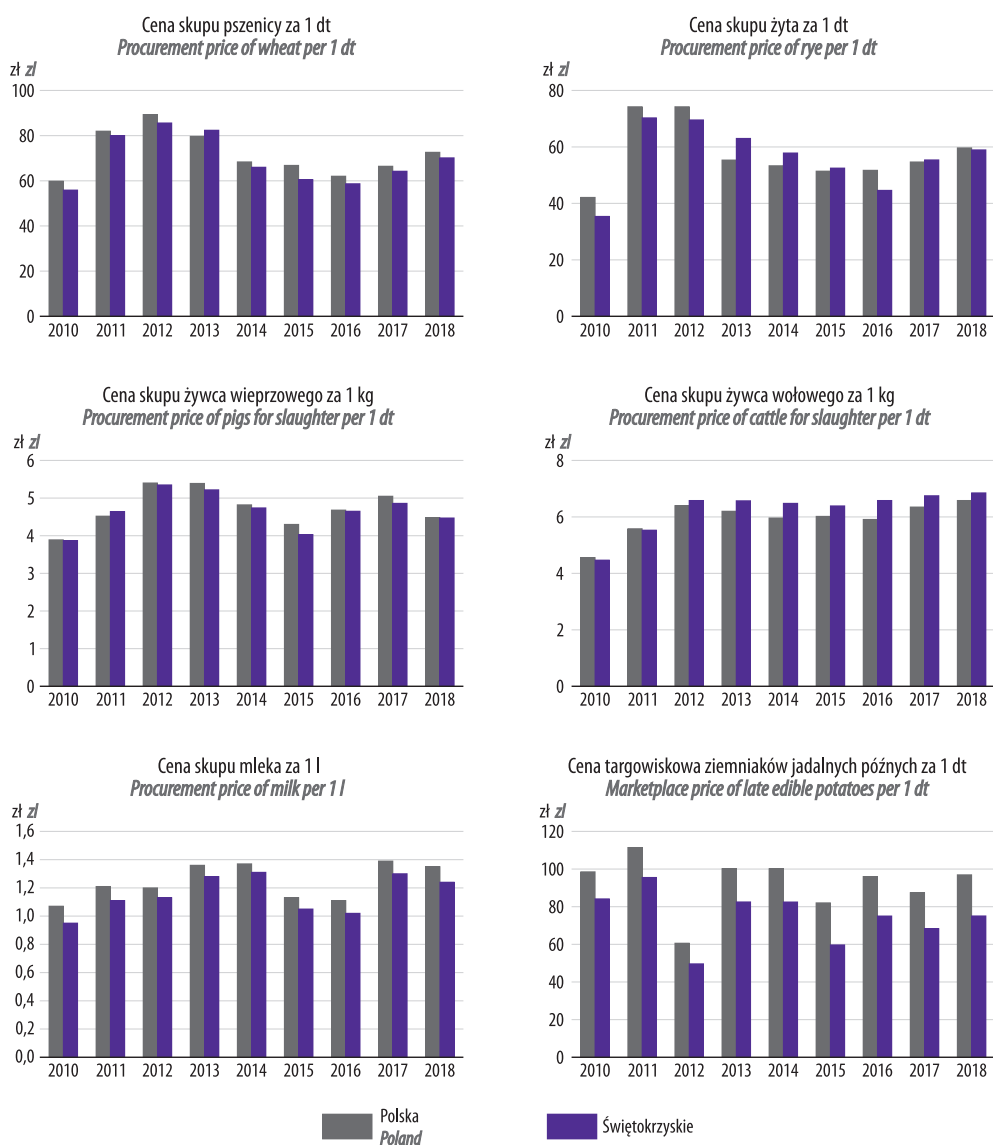
Przeciętne roczne ceny skupu obliczono jako iloraz wartości (w cenach bieżących bez VAT) i ilości poszczególnych produktów rolnych.

Przeciętne roczne ceny uzyskiwane przez rolników na targowiskach obliczono jako średnie arytmetyczne z przeciętnych cen w poszczególnych miesiącach.

Średnia cena skupu pszenicy w województwie w 2018 r. wyniosła 70,16 zł za 1 dt (w kraju 72,62 zł) i była wyższa o 9,2% niż przed rokiem i o 25,6% w porównaniu z 2010 r. Na targowiskach za 1 dt pszenicy płacono 77,17 zł (w kraju – 83,63 zł), tj. o 4,2% więcej niż w roku poprzednim i o 26,5% więcej niż osiem lat wcześniej.

Wykres 40. Ceny produktów rolnych w skupie i na targowiskach

Chart 40. Procurement and market place prices of agricultural products

W analizowanym roku cena żyta w skupie ukształtowała się na poziomie 58,96 zł za dt (w kraju – 59,67 zł), tj. o 6,4% wyższym w porównaniu z zanotowanym w 2017 r. i o 66,6% wyższym niż w 2010 r. W obrocie targowiskowym cena żyta wzrosła w stosunku do poprzedniego roku o 4,3%, a w odniesieniu do uzyskanej przed ośmioma laty – zwiększyła się o 32,4% osiągając poziom 60,89 zł (w Polsce – 67,10 zł).

W 2018 r. za ziemniaki jadalne w skupie płacono 41,59 zł za dt (w kraju – 58,01 zł), tj. o 2,8% mniej niż przed rokiem, i o 31,0% mniej niż w 2010 r. W obrocie targowiskowym cena ziemniaków ukształtowała się na poziomie 75,10 zł za dt (w Polsce – 96,95 zł), tj. o 9,9% więcej niż w 2017 r. i o 10,8% mniej niż w 2010 r.

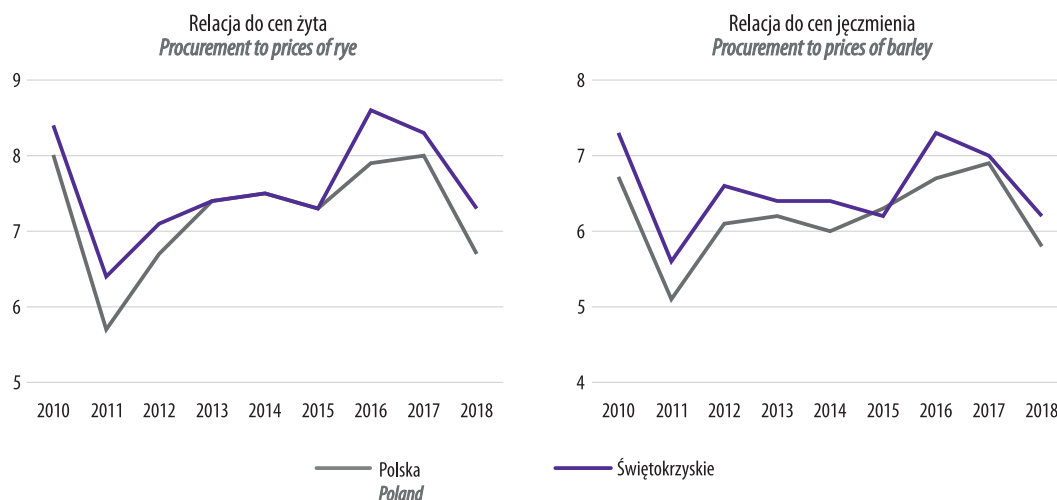
W omawianym roku cena skupu żywca wołowego wyniosła 6,85 zł za kg (w kraju – 6,58 zł), tj. zwiększyła się o 1,5% w stosunku do uzyskanej w poprzednim roku i o 53,3% w odniesieniu do 2010 r.

Cena żywca wieprzowego w skupie osiągnęła wartość 4,47 zł za kg (w kraju – 4,48 zł), tj. o 8,0% niższą niż w 2017 r. i o 15,6% wyższą w porównaniu z zanotowaną osiem lat wcześniej.

W 2018 r. relacja cen skupu żywca wieprzowego do cen targowiskowych żyta w odniesieniu do roku poprzedniego oraz do roku 2010 pogorszyła się. Ukształtowała się na poziomie 7,3 (wobec 8,3 w 2017 r. i 8,4 w 2010 r.), w kraju relacja również uległa pogorszeniu i wyniosła 6,7 (wobec 8,0 w 2017 r. i 8,0 w 2010 r.). Relacja cen skupu żywca wieprzowego do targowiskowych cen jęczmienia w analizowanym okresie również uległa zmniejszeniu i wyniosła 6,2 w 2018 r. wobec 7,0 w 2017 r. i 7,3 w 2010 r. (w kraju ukształtowała się odpowiednio na poziomie – 5,8, 6,9 i 6,7).

Wykres 41. Relacja cen skupu żywca wieprzowego do cen targowiskowych żyta i jęczmienia

Chart 41. Procurement price of pigs for slaughter to marketplace price of rye and barley

W 2018 r. cena skupu drobiu rzeźnego osiągnęła poziom 3,69 zł za kg (w kraju – 3,77 zł) i była o 1,3% wyższa w porównaniu z zanotowaną w poprzednim roku i o 10,6% większa niż w 2010 r.

Za 1 l mleka w omawianym roku płacono 1,24 zł (w kraju średnio 1,35 zł), tj. o 4,1% mniej niż w 2017 r. i o 31,4% więcej niż osiem lat wcześniej.

Globalna, końcowa i towarowa produkcja rolnicza

Gross, final and market agricultural output

Globalna produkcja rolnicza obejmuje:

- **produkcję roślinną**, tj. surowe (nieprzetworzone) produkty pochodzenia roślinnego (zbiory danego roku);
- **produkcję zwierzęcą**, tj. produkcję żywca rzeźnego oraz surowych (nieprzetworzonych) produktów pochodzenia zwierzęcego i przyrost pogłowia zwierząt gospodarskich (inwentarza żywego – stada podstawowego i obrotowego), do którego zaliczono: bydło, trzodę chlewną, owce, konie i drób.

Kończowa produkcja rolnicza stanowi sumę wartości: produkcji towarowej, spożycia naturalnego produktów rolnych pochodzących z własnej produkcji, przyrostu zapasów produktów roślinnych i zwierzęcych oraz przyrostu wartości pogłowia zwierząt gospodarskich (inwentarza żywego – stada podstawowego i obrotowego). Produkcja końcowa, w odróżnieniu od produkcji globalnej, nie obejmuje tych produktów pochodzących z własnej produkcji, które zostały zużyte na cele produkcyjne, np. pasz, materiału siewnego, obornika.

Towarowa produkcja rolnicza stanowi sumę sprzedaży produktów rolnych do skupu i na targowiskach. W produkcji rolniczej (globalnej, końcowej, i towarowej) prezentowane dane nie uwzględniają płatności uzupełniających do powierzchni upraw (m.in. chmielu, tytoniu, zbóż, oleistych, strączkowych i roślin przeznaczonych na nasiona oraz na paszę).

W ogólnej wartości globalnej produkcji rolniczej w 2017 r. w województwie świętokrzyskim 63,4% przypadało na dominującą produkcję roślinną, natomiast pozostałe 36,6% stanowiła produkcja zwierzęca. W porównaniu z 2016 r. zanotowano spadek produkcji globalnej o 1,8%, o czym zadecydowała niższa niż rok wcześniej produkcja roślinna o 7,1%, przy wzroście produkcji zwierzęcej o 9,1%. W 2017 r. udział województwa świętokrzyskiego w ogólnokrajowej globalnej produkcji rolniczej wyniósł 3,7% i w przypadku produkcji roślinnej ukształtował się na poziomie 4,7%, a zwierzęcej 2,7%. W analizowanym roku produkcja globalna w Polsce była wyższa od produkcji z 2016 r. o 2,5%, przy wzroście w produkcji roślinnej o 0,9%, natomiast w zwierzęcej o 4,2%. W przeliczeniu na 1 ha użytków rolnych wartość omawianej produkcji była niższa w województwie o 0,3%, a w Polsce o 0,1%.

Z wartości końcowej produkcji rolniczej w województwie świętokrzyskim w 2017 r. 56,9% stanowiła dominująca produkcja roślinna, natomiast na produkcję zwierzęcą przypadało 43,1%. Wartość produkcji końcowej w omawianym roku, w porównaniu z 2016 r., była o 4,1% niższa wskutek spadku o 12,3% produkcji roślinnej, przy wzroście o 9,5% produkcji zwierzęcej.

W analizowanym roku w towarowej produkcji rolniczej nastąpił spadek produkcji ogółem o 5,8%, przy spadku wartości produkcji roślinnej o 13,6% i wzroście produkcji zwierzęcej o 6,2%.

W 2017 r. udział regionu w ogólnokrajowej produkcji końcowej ukształtował się na poziomie 3,7%, a produkcji towarowej 3,5%.

Dane prezentujące rolnictwo w województwie świętokrzyskim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach udostępnionych na stronie internetowej Urzędu:

- „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa świętokrzyskiego” – opracowanie sygnałowe dostępne co miesiąc w wersji elektronicznej na stronie internetowej Urzędu,
- „Biuletyn statystyczny województwa świętokrzyskiego” – publikacja dostępna co kwartał w wersji elektronicznej na stronie internetowej Urzędu,
- „Rolnictwo w województwie świętokrzyskim” – publikacja dostępna co dwa lata w wersji elektronicznej na stronie internetowej Urzędu,

jak również w Banku Danych Lokalnych.

Przemysł Industry

Na przestrzeni kolejnych kwartałów wzrost produkcji sprzedanej przemysłu w województwie świętokrzyskim pozostawał stabilny, choć kształtował się na niższym poziomie niż przed rokiem. W porównaniu z rokiem poprzednim odnotowano zwiększenie wydajności pracy. Kolejny rok z rzędu w przemyśle wystąpił wzrost przeciętnego zatrudnienia.

Dane o **produkcji sprzedanej przemysłu** dotyczą działalności przemysłowej i nieprzemysłowej podmiotów gospodarczych zaliczanych do sekcji: „Górnictwo i wydobywanie”, „Przetwórstwo przemysłowe”, „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych”, oraz „Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją” i obejmują:

- wartość sprzedanych wyrobów gotowych (niezależnie od tego, czy otrzymano za nie należne opłaty), półfabrykatów i części własnej produkcji;
- wartość robót i usług świadczonych odpłatnie, tj. zarówno przemysłowych, jak i nieprzemysłowych;
- zryczałtowaną odpłatność agenta w przypadku zawarcia umowy na warunkach zlecenia lub pełne przychody agenta w przypadku zawarcia umowy agencyjnej;
- wartość produktów w formie rozliczeń w naturze;
- produkty przeznaczone na powiększenie wartości własnych środków trwałych.

Dane o wartości produkcji sprzedanej przemysłu prezentuje się bez VAT i podatku akcyzowego, natomiast łącznie z wartością dotacji przedmiotowych do wyrobów i usług – w tzw. cenach bazowych.

Produkcja sprzedana przemysłu w 2018 r. w województwie osiągnęła wartość 29340,9 mln zł (w cenach bieżących) i była o 6,0% (w cenach stałych) wyższa w odniesieniu do zanotowanej w roku poprzednim oraz o 18,9% wyższa niż w 2015 r. W skali kraju w tym czasie sprzedaż zwiększyła się odpowiednio o 5,8% i 16,3%. W kolejnych miesiącach 2018 r. utrzymywał się wzrost produkcji przemysłowej w skali roku. Jedynie w marcu sprzedaż była mniejsza niż rok wcześniej.

Tablica 20.
Table 20.

Przemysł Industry

Wyszczególnienie Specification	2015	2017	2018
Polska Poland			
Produkcja sprzedana przemysłu (ceny bieżące) w mln zł Sold production of industry (current prices) in mln zł	1197028,5	1352954,7	1459501,9
Udział produkcji sprzedanej przetwórstwa przemysłowego w produkcji sprzedanej przemysłu (ceny bieżące) w % Share of sold production of manufacturing in sold production of industry (current prices) in %	85,9	87,2	87,3
Przeciętne zatrudnienie w przemyśle w tys. Average paid employment in industry in thous.	2510,7	2649,9	2719,0

Tablica 20.
Table 20.

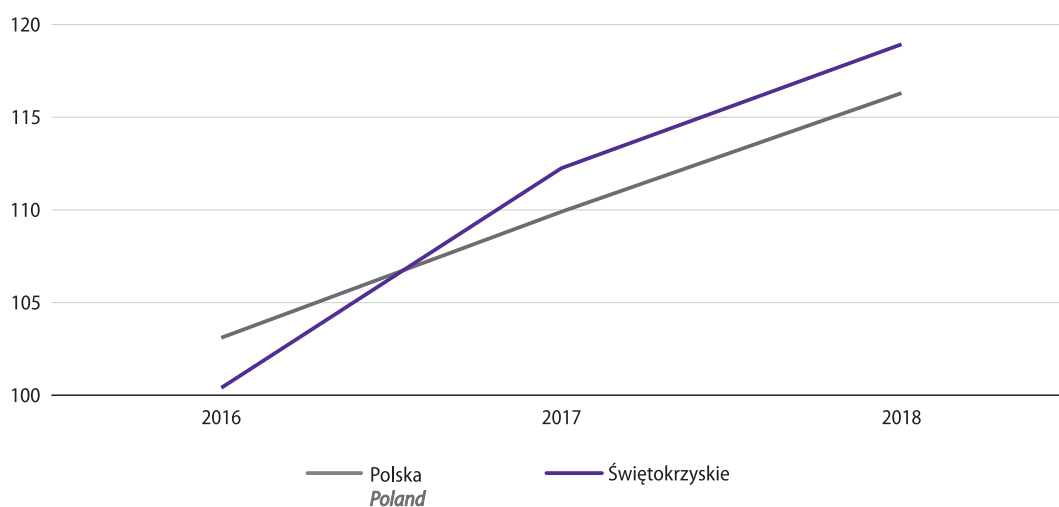
Przemysł (dok.)
Industry (cont.)

Wyszczególnienie Specification	2015	2017	2018
Świętokrzyskie			
Produkcja sprzedana przemysłu (ceny bieżące) w mln zł Sold production of industry (current prices) in mln zł	23350,6	26621,2	29340,9
Udział produkcji sprzedanej przetwórstwa przemysłowego w produkcji sprzedanej przemysłu (ceny bieżące) w % Share of sold production of manufacturing in sold production of industry (current prices) in %	82,9	85,8	85,5
Przeciętne zatrudnienie w przemyśle w tys. Average paid employment in industry in thous.	57,9	64,2	66,2
Kielce			
Produkcja sprzedana przemysłu (ceny bieżące) w mln zł Sold production of industry (current prices) in mln zł	3590,5*	3840,7*	4251,3
Udział produkcji sprzedanej przetwórstwa przemysłowego w produkcji sprzedanej przemysłu (ceny bieżące) w % Share of sold production of manufacturing in sold production of industry (current prices) in %	86,3*	86,5*	84,5
Przeciętne zatrudnienie w przemyśle w tys. Average paid employment in industry in thous.	12,4	13,0	13,4

Wykres 42. Dynamika produkcji sprzedanej przemysłu (ceny stałe)

Chart 42. Dynamics of sold production of industry (constant prices)

2015 = 100

Spośród sekcji przemysłu największa wartość produkcji sprzedanej (w bieżących cenach bazowych) przypadła na przetwórstwo przemysłowe. W 2018 r. osiągnęła ona 25093,5 mln zł, co stanowiło 85,5%

łącznej produkcji sprzedanej przemysłu. W dostawie wody, gospodarowaniu ściekami i odpadami; rekultywacji sprzedaż osiągnęła 821,5 mln zł, tj. 2,8% ogółu.

Wzrost produkcji uzyskany w 2018 r. był w znacznym stopniu wynikiem zwiększenia kolejny rok z rzędu produkcji sprzedanej (w cenach stałych) w przetwórstwie przemysłowym (o 5,9%), choć uległ on wyraźnemu spowolnieniu. W dostawie wody, gospodarowaniu ściekami i odpadami; rekultywacji kolejny rok z rzędu wystąpił natomiast spadek produkcji sprzedanej – o 14,1%.

Wśród działów przetwórstwa przemysłowego o znaczącym udziale w sprzedaży znacznie zwiększyła się dynamika w produkcji wyrobów z metali. Wzrost w tym dziale był wyższy niż przed rokiem i wyniósł 13,5%. W dalszym ciągu dynamicznie zwiększała się produkcja maszyn i urządzeń (o 10,3%) oraz produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny (o 8,7%). Wysoki wzrost wystąpił także w produkcji pojazdów samochodowych, przyczep i naczep (o 8,2%). Szybciej niż przed rokiem rosła produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych, która przekroczyła poziom z 2017 r. o 5,9%. Wzrost wystąpił także m.in. w produkcji wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych (o 2,8%). Głęboki spadek utrzymał się natomiast w gospodarce odpadami; odzysku surowców (o 26,4%). Drugi rok z rzędu malała produkcja artykułów spożywczych. W dziale tym spadek wyniósł 6,1%.

Tablica 21.
Table 21.

Dynamika produkcji sprzedanej przemysłu w województwie świętokrzyskim (ceny stałe)
Dynamics of sold production of industry in Świętokrzyskie voivodship (constant prices)

Sektory i działy <i>Sections and divisions</i>	2017				2018			
	I-III	I-VI	I-IX	I-XII	I-III	I-VI	I-IX	I-XII
	analogiczny okres roku poprzedniego = 100 <i>corresponding period of previous year = 100</i>							
Ogółem <i>Total</i>	115,9	113,8	114,7	114,4	105,3	105,8	106,4	106,0
w tym: <i>of which:</i>								
Przetwórstwo przemysłowe <i>Manufacturing</i>	120,5	116,1	117,3	118,0	106,7	108,0	107,2	105,9
w tym: <i>of which:</i>								
Produkcja artykułów spożywczych <i>Manufacture of food products</i>	101,1	96,3	98,1	97,3	95,6	92,4	92,2	93,9
Produkcja wyrobów tekstylnych <i>Manufacture of textiles</i>	130,8	123,1	112,3	113,1	124,9	135,0	120,2	127,5
Produkcja odzieży <i>Manufacture of wearing apparel</i>	113,5	111,2	118,5	118,4	130,9	128,2	133,2	137,5
Produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny ^A <i>Manufacture of products of wood, cork, straw and wicker^A</i>	105,4	105,6	107,1	111,8	119,1	111,2	115,3	108,7
Poligrafia i reprodukcja zapisanych nośników informacji <i>Printing and reproduction of recorded media</i>	90,8	81,0	86,9	96,3	68,0	60,8	55,6	50,6
Produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych <i>Manufacture of rubber and plastic products</i>	93,5	92,2	94,5	95,9	99,3	101,7	101,1	102,8
Produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych <i>Manufacture of other non-metallic mineral products</i>	104,2	104,7	103,2	103,1	107,1	108,0	106,4	105,9

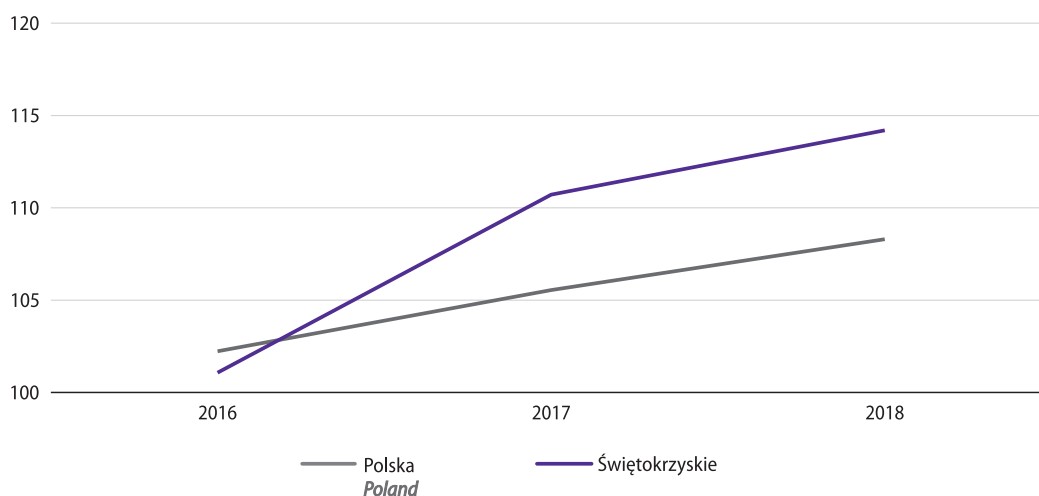
Tablica 21. Dynamika produkcji sprzedanej przemysłu w województwie świętokrzyskim (ceny stałe) (dok.)
 Table 21. Dynamics of sold production of industry in Świętokrzyskie voivodship (constant prices) (cont.)

Sekcje i działy Sections and divisions	2017				2018			
	I-III	I-VI	I-IX	I-XII	I-III	I-VI	I-IX	I-XII
	analogiczny okres roku poprzedniego = 100 corresponding period of previous year = 100							
Produkcja wyrobów z metali ^Δ Manufacture of metal products ^Δ	95,0	94,5	101,8	107,8	119,3	119,4	116,9	113,5
Produkcja urządzeń elektrycznych Manufacture of electrical equipment	98,2	97,3	106,8	#	130,7	130,9	123,5	114,6
Produkcja maszyn i urządzeń ^Δ Manufacture of machinery and equipment n.e.c. ^Δ	110,9	102,9	109,0	111,8	114,8	119,9	115,2	110,3
Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep ^Δ Manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers	396,4	342,5	#	#	90,1	109,9	109,0	108,2
Dostawa wody, gospodarowa nie ścieka- mi i odpadami; rekultywacja ^Δ Water supply; sewerage, waste manage- ment and remediation activities ^Δ	115,7	109,2	91,5	81,7	57,4	57,1	75,0	85,9
w tym: of which								
Pobór, uzdatnianie i dostarczanie wody Water collection, treatment and supply	101,1	100,6	100,3	100,9	105,3	106,0	105,8	106,0
Gospodarka odpadami, odzysk surow- ców ^Δ Waste collection, treatment and disposal activities; materials recovery	120,3	115,3	89,5	73,6	31,9	34,4	55,4	73,6

Wzrostowi produkcji sprzedanej przemysłu w województwie świętokrzyskim w skali roku towarzyszył rosnący poziom przeciętnego zatrudnienia – o 3,2%. W kraju przeciętne zatrudnienie w przemyśle w odniesieniu do roku poprzedniego zwiększyło się o 2,6%.

Wykres 43. Dynamika przeciętnego zatrudnienia w przemyśle

Chart 43. Dynamics of average paid employment in industry
 2015 = 100

W 2018 r. przeciętne zatrudnienie w przemyśle w województwie ukształtowało się na poziomie 66,2 tys. osób. W przetwórstwie przemysłowym zwiększyło się o 3,1%. Wzrost wystąpił także w dostawie wody, gospodarowaniu ściekami i odpadami; rekultywacji (o 5,4%).

Wydajność pracy w przemyśle w 2018 r. mierzona wartością produkcji sprzedanej na 1 zatrudnionego w województwie świętokrzyskim (w bieżących cenach bazowych) była o 2,7% wyższa (w cenach stałych) niż przed rokiem. W kraju wzrost wydajności pracy w przemyśle był nieco większy i wyniósł 3,1%.

Dane prezentujące produkcję sprzedaną przemysłu w województwie świętokrzyskim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach udostępnionych na stronie internetowej Urzędu:

- „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa świętokrzyskiego” – opracowanie sygnałne dostępne co miesiąc w wersji elektronicznej na stronie internetowej Urzędu,
- „Biuletyn statystyczny województwa świętokrzyskiego” – publikacja dostępna co kwartał w wersji elektronicznej na stronie internetowej Urzędu,

jak również w Banku Danych Lokalnych.

Budownictwo

Construction

W 2018 r. w województwie świętokrzyskim drugi rok z rzędu odnotowano wzrost produkcji sprzedanej budownictwa, przy czym był on znacznie większy niż przed rokiem. Zwiększyła się także wartość sprzedaży produkcji budowlano-montażowej. Wzrost produkcji budowlano-montażowej był przede wszystkim rezultatem korzystnych wyników w drugiej połowie 2018 r. Wysoki wzrost produkcji przy równoczesnym minimalnym spadku przeciętnego zatrudnienia skutkował znacznie wyższą wydajnością pracy w budownictwie.

Dane o produkcji sprzedanej budownictwa dotyczą działalności budowlanej i niebudowlanej podmiotów gospodarczych zaliczanych do sekcji „Budownictwo”. Dane te obejmują:

- wartość sprzedanych wyrobów, półfabrykatów i części własnej produkcji (niezależnie od tego czy otrzymano za nie należne opłaty);
- wartość robót i usług świadczonych odpłatnie, tj. przemysłowych, budowlanych, jak i innych niż przemysłowe i budowlane;
- zryczałtowaną odpłatność agenta w przypadku zawarcia umowy na warunkach zlecenia lub pełne przychody agenta;
- w przypadku zawarcia umowy agencyjnej;
- wartość produktów w formie rozliczeń w naturze;
- produkty przeznaczone na powiększenie wartości własnych środków trwałych.

W 2018 r. w województwie świętokrzyskim produkcja sprzedana budownictwa (w cenach bieżących) ukształtowała się na poziomie 4278,9 mln zł i zwiększyła się w porównaniu z rokiem poprzednim o 15,3% (w skali kraju odnotowano wzrost o 25,2%).

Tablica 22.
Table 22.

Budownictwo

Construction

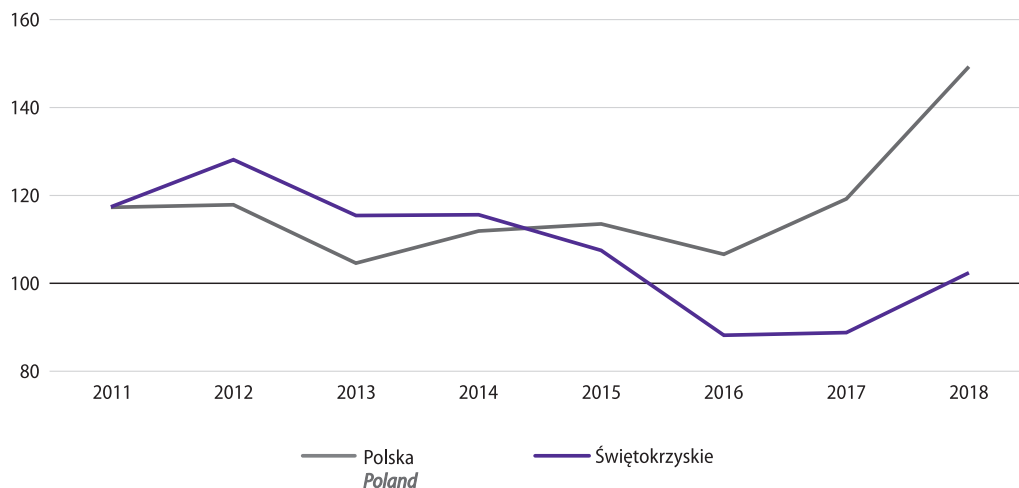
Wyszczególnienie <i>Specification</i>	2010	2015	2017	2018
Polska <i>Poland</i>				
Produkcja sprzedana budownictwa (ceny bieżące) w mln zł <i>Sold production of construction (current prices) in mln zł</i>	160403,8	181990,4	191257,1	239462,3
Udział produkcji budowlano-montażowej w produkcji sprzedanej budownictwa (ceny bieżące) w % <i>Share of construction and assembly production in sold production of construction (current prices) in %</i>	51,5	47,8	44,0	42,6
Przeciętne zatrudnienie w budownictwie w tys. <i>Average paid employment in construction in thous.</i>	442,8	386,0	387,0	407,5
Świętokrzyskie				
Produkcja sprzedana budownictwa (ceny bieżące) w mln zł <i>Sold production of construction (current prices) in mln zł</i>	4179,8	4493,8	3711,2	4278,9

Tablica 22. Budownictwo (dok.)
Table 22. Construction (cont.)

Wyszczególnienie Specification	2010	2015	2017	2018
Świętokrzyskie (dok.) (cont.)				
Udział produkcji budowlano-montażowej w produkcji sprzedanej budownictwa (ceny bieżące) w % Share of construction and assembly production in sold production of construction (current prices) in %	55,0	43,2	51,6	50,5
Przeciętne zatrudnienie w budownictwie w tys. Average paid employment in construction in thous.	13,1	9,8	9,7	9,7
Kielce				
Produkcja sprzedana budownictwa (ceny bieżące) w mln zł Sold production of construction (current prices) in mln zł	.	2152,0*	1671,9*	1743,5
Udział produkcji budowlano-montażowej w produkcji sprzedanej budownictwa (ceny bieżące) w % Share of construction and assembly production in sold production of construction (current prices) in %	.	35,6	46,8*	43,7
Przeciętne zatrudnienie w budownictwie w tys. Average paid employment in construction in thous.	.	3,9	3,9	3,6

Wykres 44. Dynamika produkcji sprzedanej budownictwa (ceny bieżące)
Chart 44. Dynamics of sold production of construction (current prices)

2010 = 100

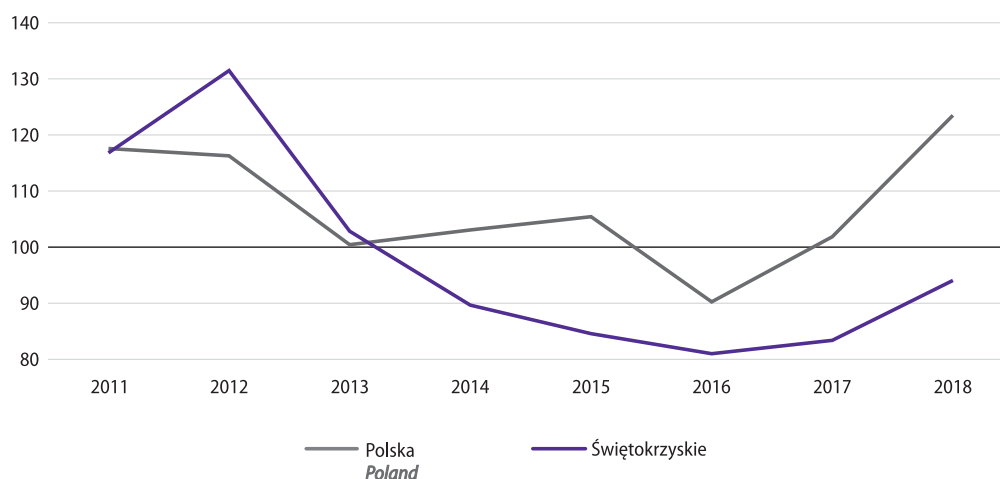

W województwie produkcja budowlano-montażowa w analizowanym okresie wyniosła 2161,5 mln zł (50,5% ogólnej wartości produkcji sprzedanej budownictwa) i zwiększyła się w stosunku do zanotowanej w roku poprzednim o 12,8%. W skali kraju odnotowano wzrost produkcji budowlano-montażowej o 21,3%.

Wykres 45. Dynamika produkcji budowlano-montażowej (ceny bieżące)

Chart 45. Dynamics of construction and assembly production (current prices)

2010 = 100

Wśród przedsiębiorstw budowlanych największy udział posiadały jednostki zajmujące się głównie budową budynków. W skali roku produkcja budowlano-montażowa wzrosła w nich o 23,9%, a udział tych przedsiębiorstw uległ zwiększeniu. W 2018 r. zrealizowały one 35,1% produkcji budowlano-montażowej wobec 32,0% rok wcześniej. Wzrost odnotowano także w grupie przedsiębiorstw zajmujących się głównie budową obiektów inżynierii lądowej i wodnej – o 15,5%. Udział tego działu zwiększył się z 34,2% do 35,0%. Znacznie obniżył się natomiast (o 3,9 p. proc.) udział przedsiębiorstw specjalizujących się w robotach budowlanych specjalistycznych – do 29,9%. Produkcja budowlano-montażowa była tu mniejsza o 0,3% niż przed rokiem

Tablica 23.**Dynamika produkcji budowlano-montażowej w województwie świętokrzyskim (ceny bieżące)**

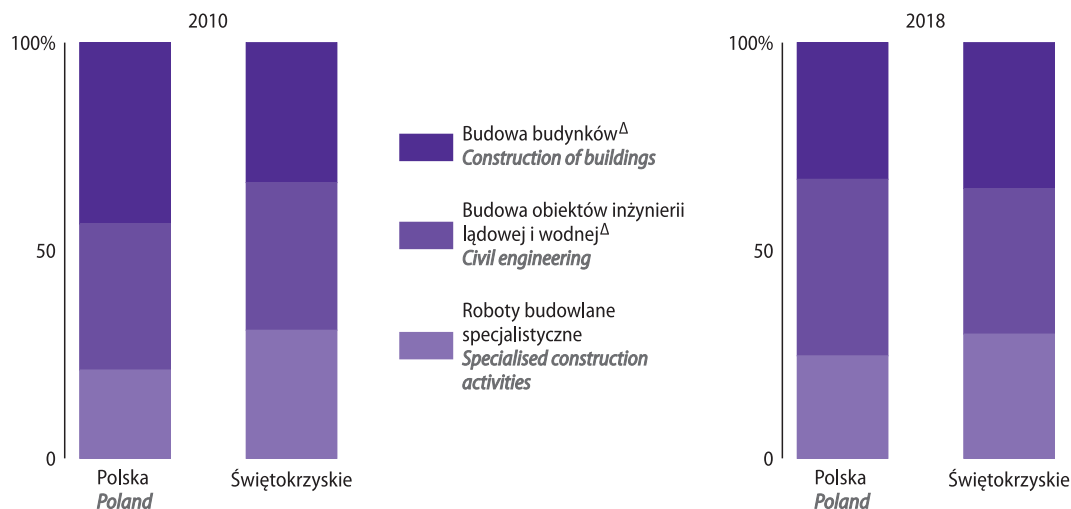
Table 23.

Dynamics of construction and assembly production in Świętokrzyskie voivodship (current prices)

Działy Divisions	2017				2018			
	I-III	I-VI	I-IX	I-XII	I-III	I-VI	I-IX	I-XII
	analogiczny okres roku poprzedniego = 100 corresponding period of previous year = 100							
Ogółem Total	108,0	103,4	106,1	102,9	99,9	98,7	103,1	112,8
Budowa budynków ^a Construction of buildings ^a	102,1	84,7	87,0	87,6	96,6	99,0	99,0	123,9
Budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej ^a Civil engineering ^a	117,7	200,6	192,4	152,9	160,8	120,5	113,9	115,5
Roboty budowlane specjalistyczne Specialised construction activities	111,7	95,9	90,1	88,3	88,0	86,1	97,9	99,7

Wykres 46. Struktura produkcji budowlano-montażowej według działów PKD (ceny bieżące)

Chart 46. Structure of construction and assembly production by PKD divisions (current prices)

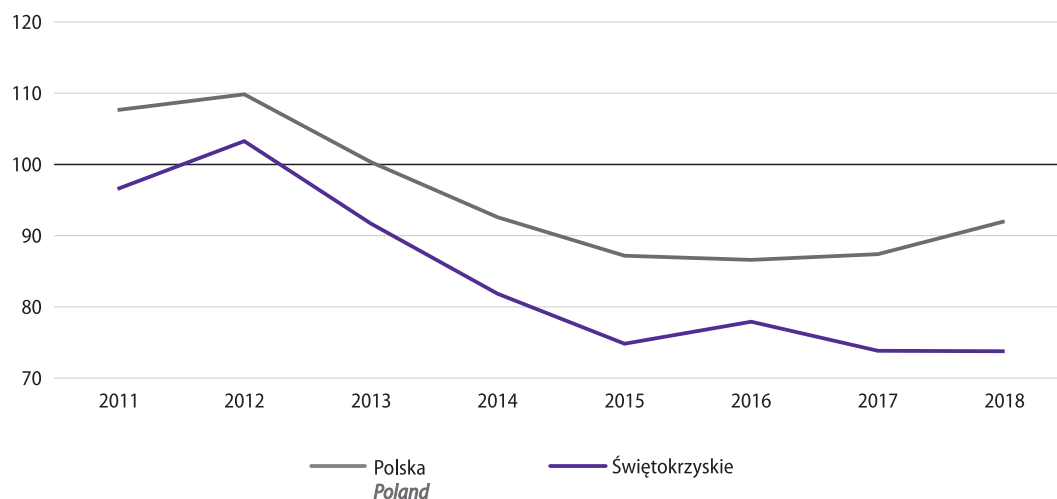
W 2018 r. rosnącej produkcji sprzedanej budownictwa towarzyszył spadek przeciętnego zatrudnienia w tej sekcji (o 0,1%, wobec 5,3% wzrostu w skali kraju).

Wartość produkcji sprzedanej budownictwa w przeliczeniu na 1 zatrudnionego w 2018 r. w województwie świętokrzyskim ukształtowała się na poziomie 441,1 tys. zł (w cenach bieżących), co oznacza wzrost o 15,4% w stosunku do roku poprzedniego.

Wykres 47. Dynamika przeciętnego zatrudnienia w budownictwie

Chart 47. Dynamics of average paid employment

2010 = 100

Dane prezentujące produkcję sprzedaną budownictwa w województwie świętokrzyskim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach udostępnionych na stronie internetowej Urzędu:

- „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa świętokrzyskiego” – opracowanie sygnałne dostępne co miesiąc w wersji elektronicznej na stronie internetowej Urzędu,
- „Biuletyn statystyczny województwa świętokrzyskiego” – publikacja dostępna co kwartał w wersji elektronicznej na stronie internetowej Urzędu,

jak również w Banku Danych Lokalnych.

Budownictwo mieszkaniowe

Housing construction

W województwie świętokrzyskim w 2018 r. wzrosła liczba mieszkań oddanych do użytkowania. W skali roku zwiększyła się również liczba mieszkań, których budowę rozpoczęto oraz liczba mieszkań, na realizację których wydano pozwolenia lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym. Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania oddanego do użytkowania w 2018 r. była natomiast mniejsza niż rok wcześniej.

Informacje o **mieszkaniach oddanych do użytkowania** dotyczą mieszkań w budynkach nowo wybudowanych i rozbudowanych (w części stanowiącej rozbudowę) oraz uzyskanych w wyniku przebudowy pomieszczeń niemieszkalnych lub mieszkań większych na mniejsze. Dane w zakresie prezentowanych form budownictwa dotyczą:

- budownictwa indywidualnego tj. mieszkań oddanych do użytkowania przez osoby fizyczne, fundacje, kościoły i związki wyznaniowe, z przeznaczeniem na użytek własny inwestora,
- budownictwa przeznaczonego na sprzedaż lub wynajem, tj. mieszkań oddanych do użytkowania przez różnych inwestorów w celu osiągnięcia zysku,
- budownictwa spółdzielczego, tj. mieszkań oddanych do użytkowania przez spółdzielnie mieszkaniowe, z przeznaczeniem dla osób będących członkami tych spółdzielni.

W 2018 r. w województwie świętokrzyskim oddano do użytkowania 3257 mieszkań, tj. o 3,4% więcej niż przed rokiem (43,0% więcej niż w 2010 r.). W kraju w odniesieniu do roku poprzedniego odnotowano wzrost liczby mieszkań oddanych do użytkowania na poziomie 3,8% (w stosunku do 2010 r. – wzrost o 36,2%).

Tablica 24. Budownictwo mieszkaniowe ^a
Table 24. Housing construction ^a

Wyszczególnienie Specification	2010	2015	2017	2018
POLSKA POLAND				
Mieszkania oddane do użytkowania na 1000 ludności <i>Dwellings completed per 1000 population</i>	3,5	3,8	4,6	4,8
Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania oddanego do użytkowania w m ² <i>Average useful floor area per dwelling completed in m²</i>	106,1	99,8	92,7	90,3
Mieszkania na realizację, których wydano pozwolenia lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym na 1000 ludności <i>Dwellings for which permits have been granted or which have been registered with a construction project per 1000 population</i>	4,5	4,9	6,5	6,7
Mieszkania, których budowę rozpoczęto na 1000 ludności <i>Dwellings in which construction has begun per 1000 population</i>	4,1	4,4	5,4	5,8
ŚWIĘTOKRZYSKIE				
Mieszkania oddane do użytkowania na 1000 ludności <i>Dwellings completed per 1000 population</i>	1,8	2,7	2,5	2,6
Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania oddanego do użytkowania w m ² <i>Average useful floor area per dwelling completed in m²</i>	107,1	109,1	120,6	111,4

^a Do przeliczeń danych przyjęto liczbę ludności opracowaną na bazie Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011.
a For the purpose of calculating data, it was assumed to use the number of population calculated on the basis of the results of the Population and Housing Census 2011.

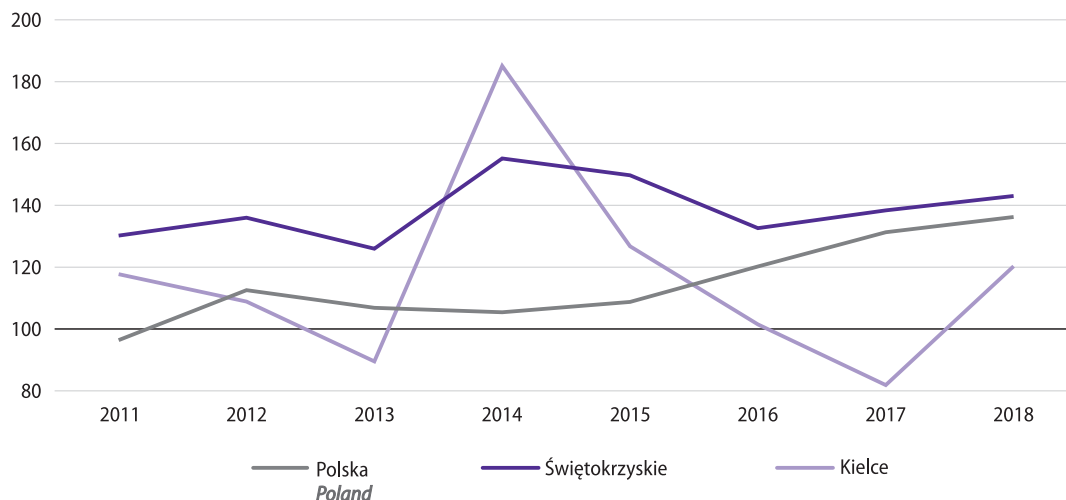
Tablica 24. Budownictwo mieszkaniowe ^a (dok.)
 Table 24. Housing construction ^a (cont.)

Wyszczególnienie Specification	2010	2015	2017	2018
ŚWIĘTOKRZYSKIE dok. cont.				
Mieszkania na realizację, których wydano pozwolenia lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym na 1000 ludności Dwellings for which permits have been granted or which have been registered with a construction project per 1000 population	3,5	2,4	3,4	4,3
Mieszkania, których budowę rozpoczęto na 1000 ludności Dwellings in which construction has begun per 1000 population	3,0	2,5	3,0	3,9
KIELCE				
Mieszkania oddane do użytkowania na 1000 ludności Dwellings completed per 1000 population	3,7	4,8	3,1	4,6
Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania oddanego do użytkowania w m ² Average useful floor area per dwelling completed in m ²	74,4	62,0	69,8	67,3
Mieszkania na realizację, których wydano pozwolenia lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym na 1000 ludności Dwellings for which permits have been granted or which have been registered with a construction project per 1000 population	4,4	3,6	5,9	10,8
Mieszkania, których budowę rozpoczęto na 1000 ludności Dwellings in which construction has begun per 1000 population	2,9	3,9	4,5	9,5

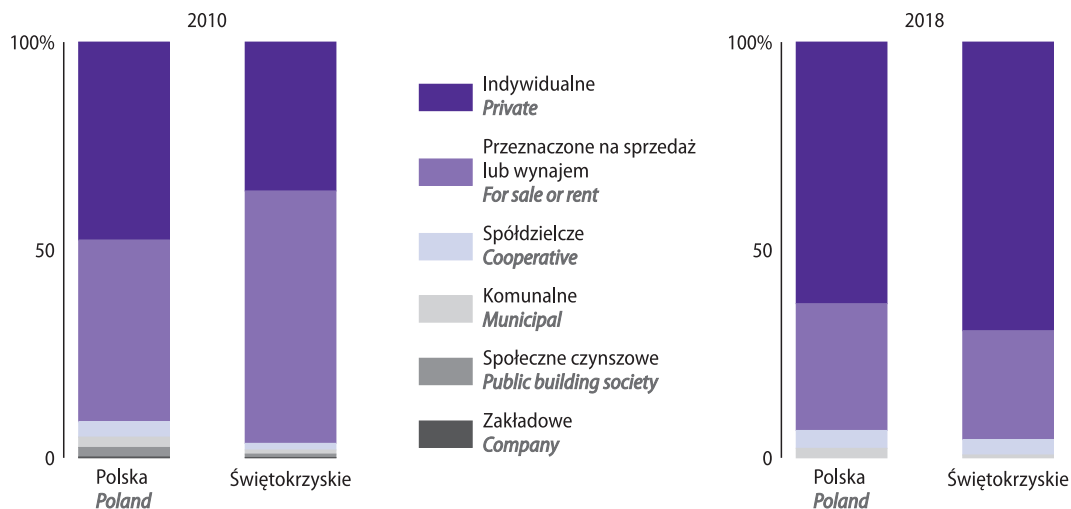
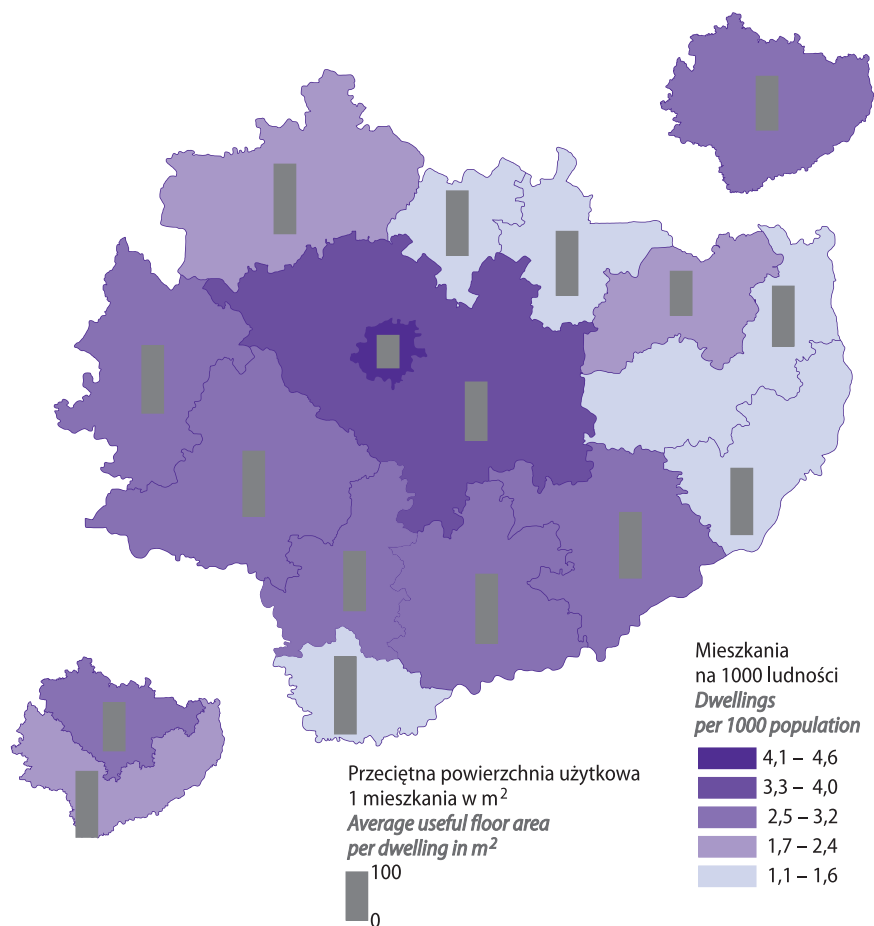
^a Do przeliczeń danych przyjęto liczbę ludności opracowaną na bazie Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011.
^a For the purpose of calculating data, it was assumed to use the number of population calculated on the basis of the results of the Population and Housing Census 2011.

Wykres 48. Dynamika liczby mieszkań oddanych do użytkowania

Chart 48. Indices of dwellings completed
 2010 = 100

W 2018 r. w województwie świętokrzyskim w ramach budownictwa indywidualnego odnotowano spadek liczby mieszkań oddanych do użytkowania (o 10,3%). Wzrosła natomiast liczba mieszkań przeznaczonych na sprzedaż lub wynajem (o 45,0%), spółdzielczych (o 230,6%) oraz komunalnych (o 228,6%). W badanym roku nie oddano do użytkowania żadnego mieszkania społecznego czynszowego.

Wykres 49. Struktura liczby mieszkań oddanych do użytkowania według form budownictwaChart 49. *Structure of dwellings completed by forms of construction***Mapa 9. Mieszkania oddane do użytkowania w województwie świętokrzyskim według podregionów i powiatów w 2018 r.**Map 9. *Dwellings completed in Świętokrzyskie voivodship by subregions and powiats in 2018*

Tablica 25. Mieszkania oddane do użytkowania w województwie świętokrzyskim
 Table 25. Dwellings completed in Świętokrzyskie voivodship

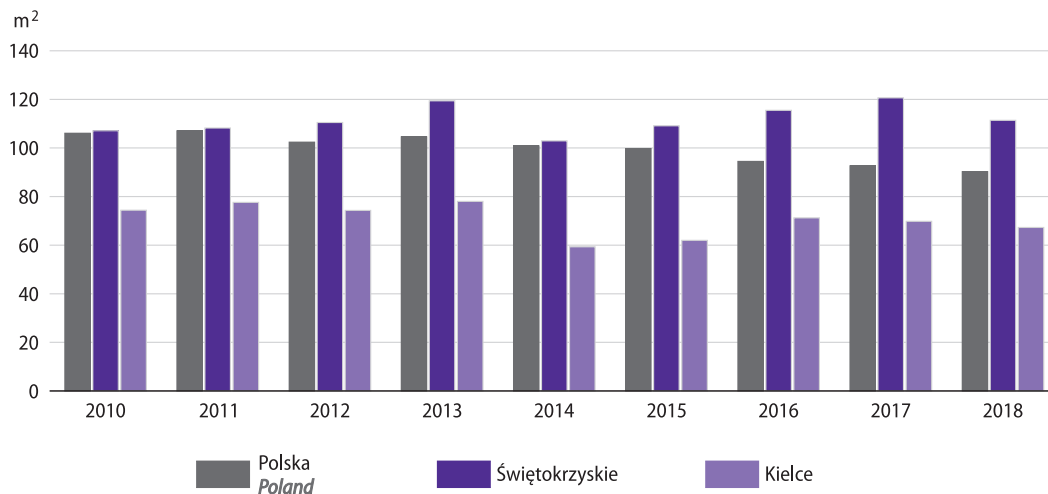
Formy budownictwa <i>Forms of construction</i>	2017				2018			
	w liczbach bezwzględnych <i>in absolute numbers</i>	w odsetkach <i>in percent</i>	2016 = = 100	przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w m ² <i>average useful floor area per dwelling in m²</i>	w liczbach bezwzględnych <i>in absolute numbers</i>	w odsetkach <i>in percent</i>	2017 = = 100	przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w m ² <i>average useful floor area per dwelling in m²</i>
Ogółem <i>Total</i>	3151	100,0	104,3	120,6	3257	100,0	103,4	111,4
Indywidualne <i>Private</i>	2519	80,0	109,3	136,5	2260	69,4	89,7	133,4
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem <i>For sale or rent</i>	589	18,7	103,7	58,0	854	26,2	145,0	62,6
Spółdzielcze <i>Cooperative</i>	36	1,1	36,7	52,0	119	3,7	330,6	58,2
Komunalne (gminne) <i>Municipal (gminas)</i>	7	0,2	14,3	37,0	23	0,7	328,6	36,3
Zakładowe <i>Company</i>	–	x	x	x	1	0,0	x	89,0
Spółeczne czynszowe <i>Public building society</i>	–	x	x	x	–	x	x	x

Powierzchnia użytkowa mieszkania jest to łączna powierzchnia pokoi, kuchni, przedpokoi, łazienek i wszystkich innych pomieszczeń wchodzących w skład mieszkania.

Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania oddanego do użytkowania w województwie świętokrzyskim w 2018 r. wyniosła 111,4 m² (w kraju 90,3 m²) i zmniejszyła się o 9,2 m² w stosunku do roku poprzedniego (w kraju o 2,4 m²). W porównaniu z 2010 r. uległa zwiększeniu o 4,3 m² (w kraju zmniejszyła się o 15,8 m²). Największe mieszkania wybudowali inwestorzy indywidualni. Średnia powierzchnia użytkowa mieszkania w budownictwie indywidualnym wyniosła 133,4 m² (3,1 m² mniej niż w roku poprzednim). Najmniejszą powierzchnią charakteryzowały się mieszkania komunalne – 36,3 m² (0,7 m² mniej niż w roku poprzednim). W województwie świętokrzyskim w 2018 r. największe mieszkania wybudowano w powiecie kazimierskim (przeciętna powierzchnia użytkowa – 159,6 m²), a najmniejsze w m. Kielce (67,3 m²).

Wykres 50. Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania oddanego do użytkowania

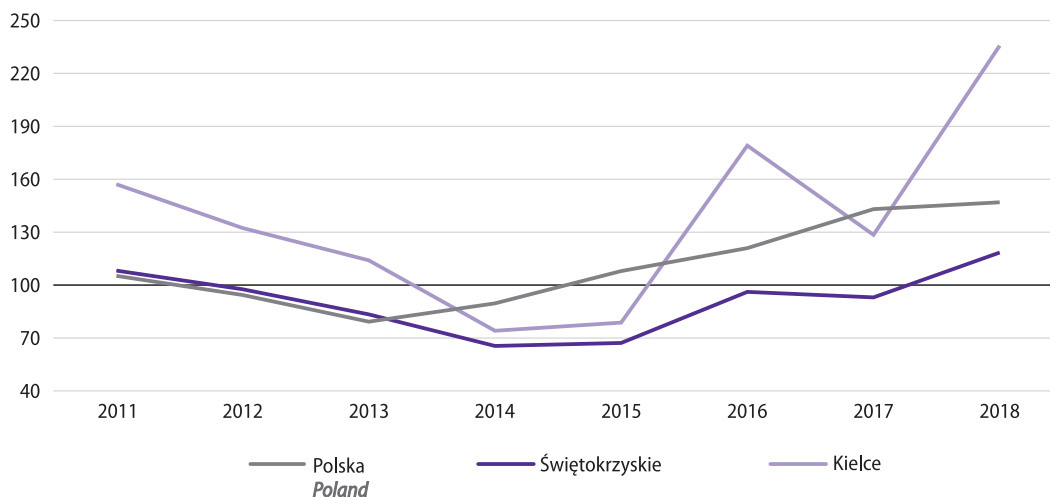
Chart 50. Average useful floor area per dwelling completed

W 2018 r. w regionie wydano pozwolenia lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym na realizację 5399 mieszkań, tj. o 27,4% więcej niż rok wcześniej i o 18,5% więcej niż w 2010 r. (w skali kraju nastąpił wzrost o 2,7% w stosunku do roku poprzedniego i o 47,0% w odniesieniu do 2010 r.).

Wykres 51. Dynamika liczby mieszkań, na realizację których wydano pozwolenia lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym (2010 = 100)

Chart 51. Indices of dwellings for which permits have been granted or which have been registered with a construction project (2010=100)

Wzrost liczby mieszkań na realizację, których wydano pozwolenia lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym odnotowano w dziewięciu powiatach, przy czym najwyższy w powiatach sandomierskim (o 77,9%) oraz jędrzejowskim (o 59,8%). Mniejszą niż przed rokiem liczbę mieszkań, na realizację których wydano pozwolenia lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym odnotowano w czterech powiatach regionu, przy czym najwyższy spadek wystąpił w powiecie ostrowieckim (o 54,0%). W m. Kielce wydano pozwolenia lub dokonano zgłoszenia na realizację 2129 mieszkań – o 83,5% więcej niż w 2017 roku.

Wśród powiatów w województwie świętokrzyskim najwięcej pozwoleń lub dokonanych zgłoszeń odnotowano w powiecie kieleckim – 1080, najmniej zaś w powiatach: kazimierskim – 57, pińczowskim – 82, opatowskim – 90 oraz skarżyskim – 96.

Tablica 26. Mieszkania, na realizację których wydano pozwolenia lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym w województwie świętokrzyskim

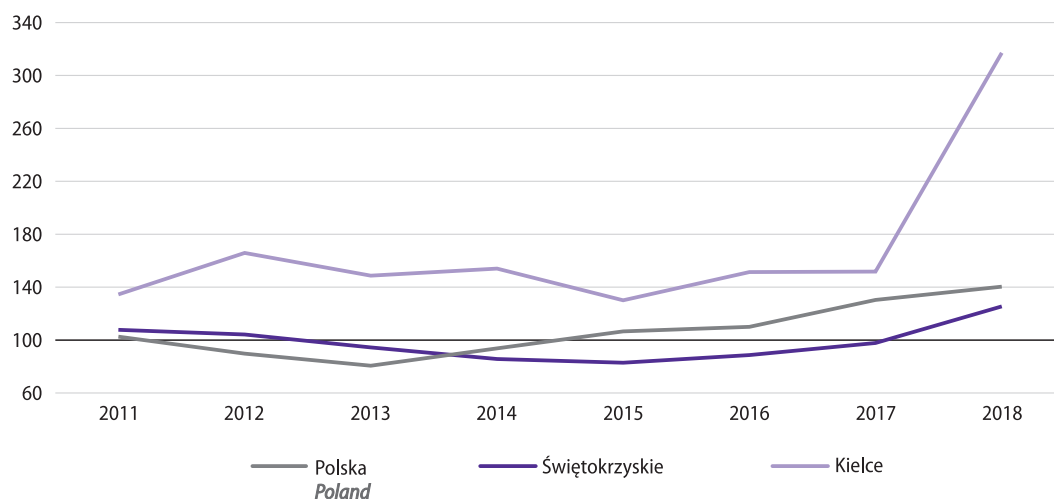
Table 26. Dwellings for which permits have been granted or which have been registered with a construction project in Świętokrzyskie voivodship

Formy budownictwa <i>Forms of construction</i>	2017			2018		
	w liczbach bezwzględ- nych <i>in absolute numbers</i>	w odsetkach <i>in percent</i>	2016 = 100	w liczbach bezwzględ- nych <i>in absolute numbers</i>	w odsetkach <i>in percent</i>	2017 = 100
Ogółem <i>Total</i>	4239	100,0	96,8	5399	100,0	127,4
Indywidualne <i>Private</i>	x	x	x	3025	56,0	x
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem wynajem <i>For sale or rent</i>	x	x	x	2056	38,1	x
Spółdzielcze <i>Cooperative</i>	–	x	x	–	x	x
Komunalne (gminne) <i>Municipal (gminas)</i>	54	1,3	33,3	80	1,5	148,1
Zakładowe <i>Company</i>	–	x	x	1	0,0	x
Spoleczne czynszowe <i>Public building society</i>	–	x	x	237	4,4	x

W 2018 r. rozpoczęto budowę 4795 mieszkań, tj. o 28,3% więcej niż w poprzednim roku (w skali kraju odnotowano wzrost o 7,7%). W porównaniu do 2010 r. liczba rozpoczętych budów mieszkań wzrosła w województwie o 25,5% (w kraju o 40,4%).

Wykres 52. Dynamika liczby mieszkań, których budowę rozpoczętoChart 52. *Indices of dwellings in which construction has begun*

2010=100

W województwie świętokrzyskim w 2018 r. wśród mieszkań, których budowę rozpoczęto 2778 stanowiły inwestycje indywidualne (57,9% z ogółem). Rozpoczęto również budowę: 1635 mieszkań przeznaczonych na sprzedaż lub wynajem (34,1%), 250 mieszkań spółdzielczych (5,2%) oraz 132 mieszkań komunalnych (2,8%).

W stosunku do 2017 r. w dziewięciu powiatach wystąpił wzrost liczby mieszkań, których budowę rozpoczęto, przy czym najwyższy wzrost wystąpił w powiatach jędrzejowskim (o 60,6%) oraz skarżyskim (o 45,5%). W m. Kielce rozpoczęto budowę 1868 mieszkań – o 108,9% więcej niż w 2017 r. W powiecie pińczowskim liczba rozpoczętych budów była taka sama jak przed rokiem. W trzech powiatach nastąpił spadek. Najwyższy odnotowano w powiecie ostrowieckim (o 50,3%). Najwięcej rozpoczętych budów mieszkań było w powiecie kieleckim – 1016. Najmniej zaś, w powiatach: kazimierskim – 52, pińczowskim – 81 oraz opatowskim – 94.

Dane prezentujące budownictwo mieszkaniowe w województwie świętokrzyskim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach udostępnionych na stronie internetowej Urzędu:

- „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa świętokrzyskiego”,
- „Biuletyn statystyczny województwa świętokrzyskiego”,
- „Budownictwo mieszkaniowe w województwie świętokrzyskim”,

jak również w Banku Danych Lokalnych.

Rynek wewnętrzny

Domestic market

Rok 2018 był trzecim z kolei, w którym zanotowano wzrost sprzedaży detalicznej (po spadku w 2015 r.). W porównaniu z 2017 r. zwiększyła się również sprzedaż hurtowa towarów.

Dane o sprzedaży detalicznej towarów obejmują sprzedaż towarów konsumpcyjnych i niekonsumpcyjnych dokonywaną w punktach sprzedaży detalicznej, placówkach gastronomicznych oraz innych punktach sprzedaży (np. sklepy, magazyny), w ilościach wskazujących na zakupy dla potrzeb indywidualnych nabywców.

Wartość sprzedaży detalicznej (w cenach bieżących) zrealizowanej przez jednostki handlowe i niehandlowe w 2018 r. zwiększyła się w relacji do poprzedniego roku o 11,7% (wobec wzrostu o 6,7% w 2017 r.). Wzrost ten był znacznie wyższy niż w skali kraju, gdzie wyniósł 7,5%.

Tablica 27. Dynamika sprzedaży detalicznej^a (ceny bieżące)
Table 27. Indices of retail sales^a (current prices)

Wyszczególnienie Specification	2010	2015	2017	2018
	rok poprzedni = 100 previous year=100			
POLSKA POLAND				
Ogółem Total	105,5	100,9	108,4	107,5
w tym of which				
Pojazdy samochodowe, motocykle, części Motor vehicles, motorcycles, parts	107,9	108,4	105,1	102,3
Paliwa stałe, ciekłe i gazowe Solid, liquid and gaseous fuels	113,1	89,7	112,2	115,8
Żywność, napoje i wyroby tytoniowe Food, beverages and tobacco products	101,2	102,3	107,0	103,3
Pozostała sprzedaż detaliczna w niewyspecjalizowanych sklepach Other retail sale in non-specialized stores	113,6	109,3	105,4	105,4
Farmaceutyki, kosmetyki, sprzęt ortopedyczny Pharmaceuticals, cosmetics, orthopaedic equipment	117,2	106,3	112,7	112,5
Tekstylia, odzież, obuwie Textiles, clothing, footwear	113,1	108,2	112,8	108,3
Meble, RTV, AGD Furniture, radio, TV and household appliances	123,0	104,3	109,9	107,9
Prasa, książki, pozostała sprzedaż w wyspecjalizowanych sklepach Newspapers, books, other sale in specialized stores	83,6	115,9	109,4	101,5
Pozostałe Others	95,9	87,7	105,0	111,5

^a Grupowania przedsiębiorstw dokonano na podstawie Polskiej Klasyfikacji Działalności 2007 (PKD 2007), zaliczając przedsiębiorstwo do określonej kategorii według przeważającego rodzaju działalności, zgodnie z aktualnym w omawianym okresie stanem organizacyjnym. Odnotowane zmiany (wzrost/spadek) wartości sprzedaży detalicznej w poszczególnych grupach rodzajów działalności przedsiębiorstw mogą zatem również wynikać ze zmiany przeważającego rodzaju działalności przedsiębiorstwa oraz zmian organizacyjnych (np. połączenia przedsiębiorstw). Nie ma to wpływu na dynamikę sprzedaży detalicznej ogółem.

^a The grouping of enterprises was made on the basis of the Polish Classification of Activities 2007 (PKD 2007), classifying the enterprise to a specific category by predominating kind of activity, in accordance with its present organisational status. The recorded changes (increase/decrease) in the value of retail sales in particular groups of types of activity of enterprises may also result from changes in the predominating kind of activity and organizational changes (e.g. mergers of enterprises). This does not affect the indices of retail sales in general.

Tablica 27. Dynamika sprzedaży detalicznej^a (ceny bieżące) (dok.)
Table 27. Indices of retail sales^a (current prices) (cont.)

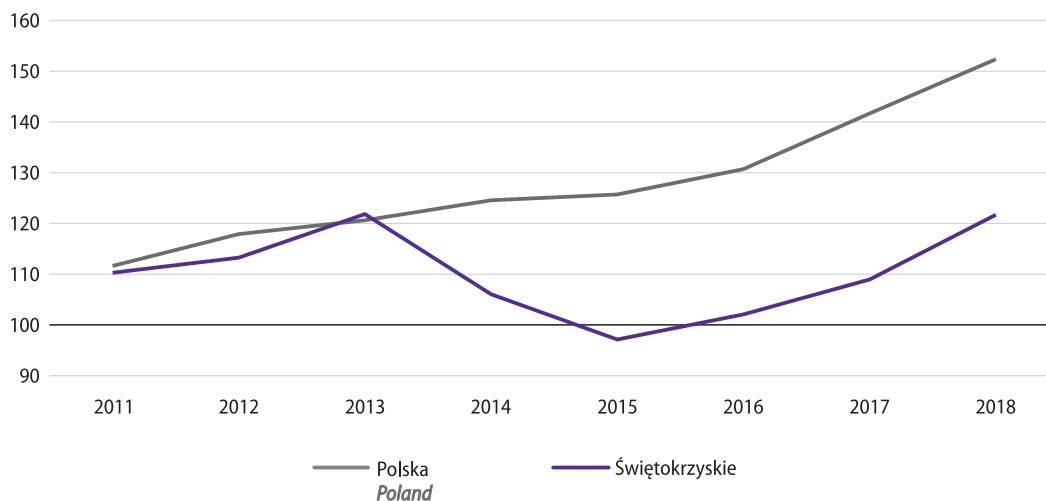
Wyszczególnienie Specification	2010	2015	2017	2018
	rok poprzedni = 100 previous year=100			
ŚWIĘTOKRZYSKIE				
Ogółem Total	111,5	91,6	106,7	111,7
w tym: of which				
Pojazdy samochodowe, motocykle, części Motor vehicles, motorcycles, parts	169,7	122,7	122,7	128,6
Paliwa stałe, ciekłe i gazowe Solid, liquid and gaseous fuels	122,3	78,2	118,3	106,6
Żywność, napoje i wyroby tytoniowe Food, beverages and tobacco products	98,1	111,3	96,9	106,6
Pozostała sprzedaż detaliczna w niewyspecjalizowanych sklepach Other retail sale in non-specialized stores	105,2	87,2	110,2	177,4
Farmaceutyki, kosmetyki, sprzęt ortopedyczny Pharmaceuticals, cosmetics, orthopaedic equipment	104,2	121,0	112,3	114,4
Tekstylia, odzież, obuwie Textiles, clothing, footwear	106,8	119,2	130,0	99,6
Meble, RTV, AGD Furniture, radio, TV and household appliances	126,0	32,1	317,0	113,9
Prasa, książki, pozostała sprzedaż w wyspecjalizowanych sklepach Newspapers, books, other sale in specialized stores	96,1	66,7	100,9	101,2
Pozostałe Others	122,3	89,5	83,3	105,4

a Grupowania przedsiębiorstw dokonano na podstawie Polskiej Klasyfikacji Działalności 2007 (PKD 2007), zaliczając przedsiębiorstwo do określonej kategorii według przeważającego rodzaju działalności, zgodnie z aktualnym w omawianym okresie stanem organizacyjnym. Odnotowane zmiany (wzrost/spadek) wartości sprzedaży detalicznej w poszczególnych grupach rodzajów działalności przedsiębiorstw mogą zatem również wynikać ze zmiany przeważającego rodzaju działalności przedsiębiorstwa oraz zmian organizacyjnych (np. połączenia przedsiębiorstw). Nie ma to wpływu na dynamikę sprzedaży detalicznej ogółem.

a The grouping of enterprises was made on the basis of the Polish Classification of Activities 2007 (PKD 2007), classifying the enterprise to a specific category by predominating kind of activity, in accordance with its present organisational status. The recorded changes (increase/decrease) in the value of retail sales in particular groups of types of activity of enterprises may also result from changes in the predominating kind of activity and organizational changes (e.g. mergers of enterprises). This does not affect the indices of retail sales in general.

Wykres 53. Dynamika sprzedaży detalicznej (ceny bieżące) 2010 = 100

Chart 53. Indices of retail sales (current prices) 2010=100

W województwie świętokrzyskim w kolejnych kwartalnych okresach następujących 2018 r. (I-III, I-IV, I-IX, I-XII) w porównaniu z analogicznymi okresami roku poprzedniego obserwowano wzrost sprzedaży detalicznej ogółem. W 2018 r. wśród grup o znaczącym udziale w sprzedaży detalicznej ogółem największy wzrost sprzedaży w odniesieniu do 2017 r. zaobserwowano w grupie „pojazdy samochodowe, motocykle, części” (o 28,6%). Zwiększyła się również sprzedaż w przedsiębiorstwach zgrupowanych w kategoriach: „farmaceutyki, kosmetyki, sprzęt ortopedyczny” (o 14,4%), „meble, RTV, AGD” (o 13,9%), „paliwa stałe, ciekłe i gazowe”, „żywność, napoje i wyroby tytoniowe” (wzrost po 6,6%) oraz „pozostałe” (o 5,4%).

Struktura sprzedaży detalicznej w 2018 r. w stosunku do roku ubiegłego nie uległa znaczącym zmianom. Nadal największy udział w wartości sprzedaży detalicznej ogółem miały przedsiębiorstwa prowadzące sprzedaż żywności, napojów i wyrobów tytoniowych (27,4% wobec 28,7% w 2017 r.), przedsiębiorstwa zgrupowane w kategorii „pozostałe” (21,7% wobec 23,0%) oraz przedsiębiorstwa zajmujące się handlem pojazdami samochodowymi, motocyklami, częściami (13,2 % wobec 11,5%).

Tablica 28. Dynamika sprzedaży detalicznej^a w województwie świętokrzyskim (ceny bieżące)
Table 28. Indices of retail sales^a in Świętokrzyskie voivodship (current prices)

Wyszczególnienie Specification	2017				2018			
	I-III	I-VI	I-IX	I-XII	I-III	I-VI	I-IX	I-XII
	analogiczny okres roku poprzedniego = 100 corresponding period of previous year=100							
Ogółem Total	109,2	107,7	106,1	106,7	112,8	111,4	110,8	111,7
w tym: of which:								
Pojazdy samochodowe, motocykle, części Motor vehicles, motorcycles, parts	117,8	123,6	115,6	122,7	156,8	131,3	130,9	128,6
Paliwa stałe, ciekłe i gazowe Solid, liquid and gaseous fuels	#	#	128,0	118,3	#	102,6	103,7	106,6
Żywność, napoje i wyroby tytoniowe Food, beverages and tobacco products	96,1	99,7	97,8	96,9	116,6	107,6	107,0	106,6
Pozostała sprzedaż detaliczna w niewyspecjalizowanych sklepach Other retail sale in non-specialized stores	#	#	#	110,2	204,2	#	#	177,4
Farmaceutyki, kosmetyki, sprzęt ortopedyczny Pharmaceuticals, cosmetics, ortho-paedic equipment	#	#	#	112,3	113,5	108,3	103,2	114,4
Tekstylnia, odzież, obuwie Textiles, clothing, footwear	121,0	122,8	137,3	130,0	88,3	86,7	89,7	99,6
Meble, RTV, AGD Furniture, radio, TV and household appliances	#	#	#	317,0	#	#	#	113,9
Prasa, książki, pozostała sprzedaż w wyspecjalizowanych sklepach Newspapers, books, other sale in specialized stores	97,8	96,1	102,7	100,9	99,9	110,2	100,6	101,2
Pozostałe Others	79,6	79,4	78,3	83,3	99,8	105,3	106,7	105,4

^a Patrz notka a do tabl. 27 na str. 99.

^a See note a to table 27 on page 99.

W 2018 r. w województwie świętokrzyskim wartość sprzedaży hurtowej towarów (w cenach bieżących) w przedsiębiorstwach handlowych ukształtowała się na poziomie o 10,5% wyższym niż w roku poprzednim, w tym w przedsiębiorstwach hurtowych zwiększyła się o 11,0% (wobec spadku odpowiednio po

1,8% w 2017 r.). W kraju sprzedaż hurtowa w jednostkach handlowych w omawianym roku była o 10,9% wyższa niż w 2017 r., w tym w jednostkach hurtowych – większa o 8,7% (wobec wzrostu odpowiednio o 12,9% i 11,9% w roku poprzednim). W 2018 r. w województwie świętokrzyskim wśród grup o znaczącym udziale w ogólnej wartości sprzedaży hurtowej największy wzrost w relacji do poprzedniego roku obserwowano w grupie „pozostała wyspecjalizowana sprzedaż hurtowa” (o 14,8%).

Dane prezentujące rynek wewnętrzny w województwie świętokrzyskim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach udostępnionych na stronie internetowej Urzędu:

- „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa świętokrzyskiego” – opracowanie sygnałne dostępne co miesiąc w wersji elektronicznej na stronie internetowej Urzędu,
- „Biuletyn statystyczny województwa świętokrzyskiego” – publikacja dostępna co kwartał w wersji elektronicznej na stronie internetowej Urzędu.

Wyniki finansowe przedsiębiorstw niefinansowych

Financial results of non-financial enterprises

W 2018 r. wyniki finansowe badanych przedsiębiorstw były słabsze niż uzyskane rok wcześniej. Odnotowano wprawdzie poprawę wyniku na sprzedaży produktów, towarów i materiałów oraz wyniku na pozostałej działalności operacyjnej, ale jednocześnie znacznemu pogorszeniu uległ wynik na operacjach finansowych, co skutkowało wyraźnym spadkiem wyniku finansowego netto. Pogorszeniu uległy podstawowe wskaźniki finansowe (poza rentownością ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów oraz płynnością). Wzrósł zarówno odsetek przedsiębiorstw wykazujących zysk netto, jak i udział przychodów przedsiębiorstw wykazujących zysk netto w ogólnej kwocie przychodów z całokształtu działalności.

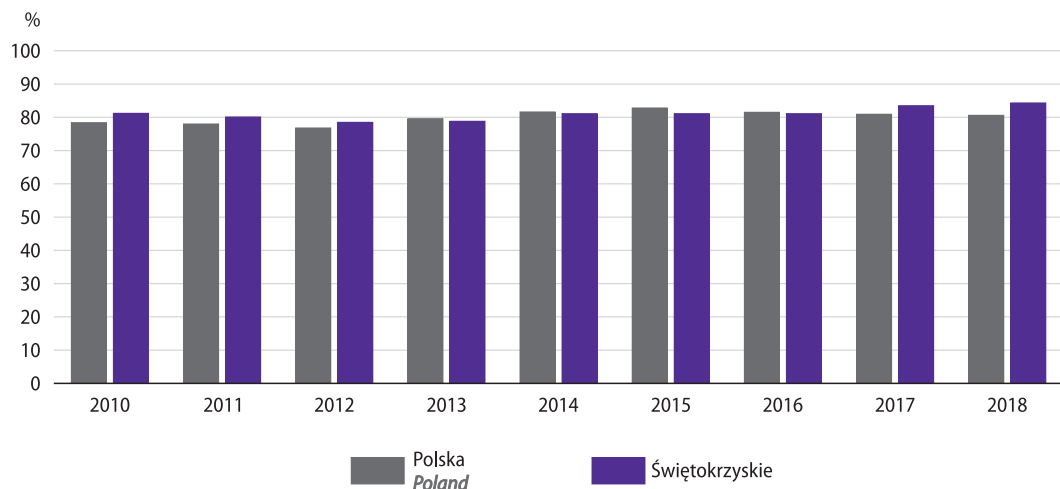
Dane dotyczące **wyników finansowych przedsiębiorstw** prezentuje się w dostosowaniu do nowelizacji ustawy z dnia 29 IX 1994 r. o rachunkowości (tekst jednolity Dz. U. 2019, poz. 351).

Wyniki finansowe uzyskane w 2018 r. przez badane przedsiębiorstwa w województwie świętokrzyskim były gorsze w porównaniu z osiągniętymi w roku poprzednim (poza rentownością ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów oraz płynnością), jak również słabsze w relacji do 2010 r. (poza płynnością i poziomem kosztów).

W kraju wyniki finansowe uzyskane w 2018 r. były gorsze od uzyskanych rok wcześniej, jak również mniej korzystne w relacji do osiągniętych w 2010 r.

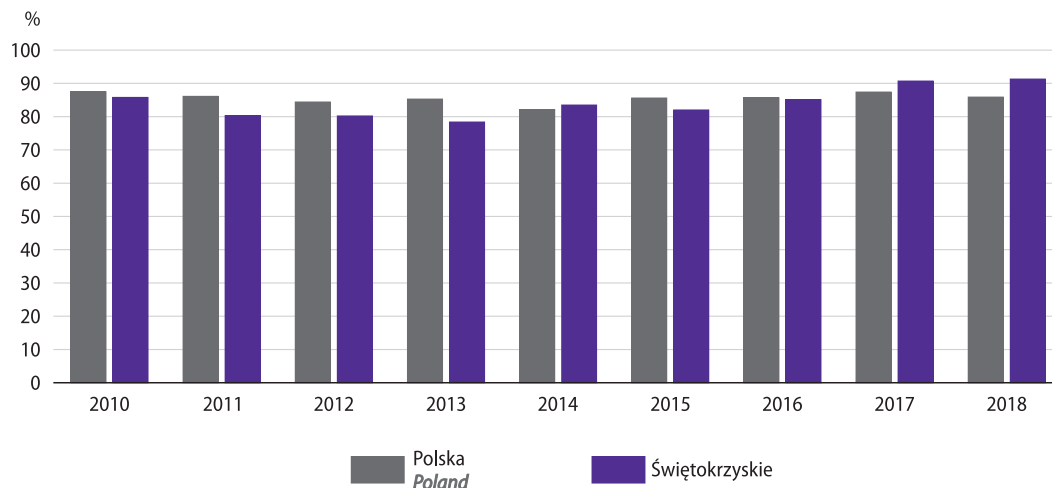
Wykres 54. Udział liczby przedsiębiorstw wykazujących zysk netto w ogólnej liczbie badanych podmiotów

Chart 54. Share of companies showing net profit in the total number of surveyed entities

Wykres 55. Udział przychodów przedsiębiorstw wykazujących zysk netto w przychodach z całokształtu działalności

Chart 55. Share of revenues of companies showing net profit in the revenues from total activity

Koszty uzyskania przychodów z całokształtu działalności obejmują:

- koszt własny sprzedanych produktów, towarów i materiałów związany z podstawową działalnością operacyjną, do którego zaliczono wartość sprzedanych towarów i materiałów oraz koszty ogółem, pomniejszone o koszt wytworzenia świadczeń na własne potrzeby jednostki i skorygowane o zmianę stanu produktów;
- pozostałe koszty operacyjne;
- koszty finansowe.

Wyniki finansowe:

- wynik finansowy brutto (zysk lub strata) jest to wynik na działalności gospodarczej – do końca 2015 r. korygowany o wynik zdarzeń nadzwyczajnych;
- obciążenia wyniku finansowego brutto obejmują podatek dochodowy od osób prawnych i fizycznych, a w 2013 r. również inne płatności wynikające z odrębnych przepisów;
- wynik finansowy netto (zysk lub strata) otrzymuje się po pomniejszeniu wyniku finansowego brutto o obowiązkowe obciążenia, które obejmują podatek dochodowy od osób prawnych i fizycznych, a od 2013 r. również inne płatności wynikające z odrębnych przepisów.

W 2018 r. zysk netto wykazało 84,3% badanych przedsiębiorstw wobec 83,5% przed rokiem, a ich udział w przychodach ogółem zwiększył się z 90,7% zanotowanych w 2017 r. do 91,3%.

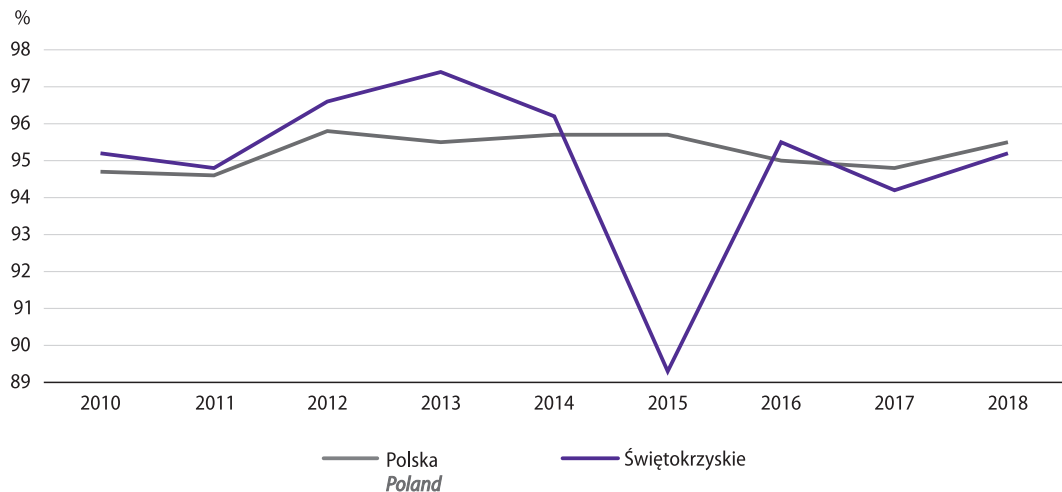
Przychody z całokształtu działalności wzrosły o 9,8% do 44440,4 mln zł, natomiast koszty ich uzyskania zwiększyły się o 11,0% do 42302,2 mln zł. Relacje te wpłynęły na pogorszenie wskaźnika poziomu kosztów w skali roku – wzrost o 1,0 p.proc. do 95,2% (w kraju zanotowano jego wzrost o 0,7 p.proc. do 95,5%).

W omawianym okresie odnotowano poprawę wyniku na sprzedaży produktów, towarów i materiałów oraz wyniku na pozostałej działalności operacyjnej, ale jednocześnie znacznemu pogorszeniu uległ wynik na operacjach finansowych, co skutkowało wyraźnym spadkiem wyniku finansowego netto (także w kraju odnotowano pogorszenie efektów).

Przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów w 2018 r. w województwie świętokrzyskim osiągnęły wartość 43172,3 mln zł (wzrost o 14,0% w stosunku do roku poprzedniego), a koszty ich uzyskania wyniosły 41102,8 mln zł (wzrost o 13,4%). Wynik ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów (na poziomie 2069,4 mln zł) był o 27,8% wyższy niż przed rokiem, przy równoczesnej poprawie wyniku na pozostałej działalności operacyjnej o 35,5% (do 191,7 mln zł) oraz znacznym pogorszeniu wyniku na operacjach finansowych (z 604,9 mln zł do minus 123,0 mln zł). W rezultacie, wynik finansowy brutto osiągnął wartość 2138,2 mln zł, tj. o 9,6% mniejszą niż w 2017 r. Po odliczeniu obciążeń, wynik finansowy netto ukształtował się na poziomie 1759,6 mln zł i zmniejszył się o 23,0% w stosunku do uzyskanego przed rokiem.

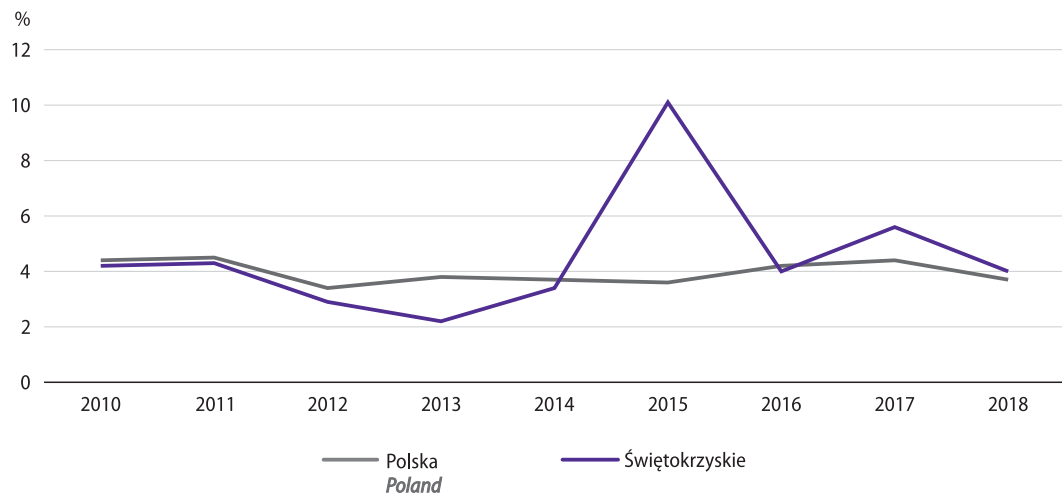
Wykres 56. Wskaźnik poziomu kosztów

Chart 56. Cost level indicator

Wykres 57. Wskaźnik rentowności obrotu netto

Chart 57. Net turnover profitability rate

Wskaźniki:

- wskaźnik poziomu kosztów jest to relacja kosztów uzyskania przychodów z całokształtu działalności do przychodów z całokształtu działalności;
- wskaźnik rentowności ze sprzedaży jest to relacja wyniku ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów do przychodów netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów;
- wskaźnik rentowności obrotu brutto jest to relacja wyniku finansowego brutto do przychodów z całokształtu działalności;
- wskaźnik rentowności obrotu netto jest to relacja wyniku finansowego netto do przychodów z całokształtu działalności;
- wskaźnik płynności I stopnia jest to relacja inwestycji krótkoterminowych do zobowiązań krótkoterminowych;
- wskaźnik płynności II stopnia jest to relacja inwestycji krótkoterminowych i należności krótkoterminowych do zobowiązań krótkoterminowych.

Pogorszyły się wskaźniki rentowności – za wyjątkiem rentowności ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów. Wskaźnik rentowności obrotu brutto zmniejszył się z 5,8% w roku 2017 do 4,8% w 2018 r., a obrotu netto odpowiednio z 5,6% do 4,0%. Wskaźnik rentowności ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów zwiększył się natomiast z 4,3% do 4,8%.

Lepsza niż w roku 2017 była zdolność do obsługi bieżących zobowiązań. Wskaźniki płynności finansowej I i II stopnia zwiększyły się odpowiednio z 42,7% do 46,8% oraz z 98,1% do 104,8%.

Podobnie w kraju w 2018 r. odnotowano spadek zarówno rentowności brutto, jak i netto. Zmniejszyła się ponadto rentowność ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów oraz spadła płynność finansowa zarówno I, jak i II stopnia.

Tablica 29. Wybrane wskaźniki ekonomiczno-finansowe w badanych przedsiębiorstwach niefinansowych

Table 29. *Selected economic and financial indicators in the surveyed non-financial enterprises*

Wyszczególnienie <i>Specification</i>	2010	2015	2017	2018
	w % <i>in %</i>			
POLSKA <i>POLAND</i>				
Wskaźnik poziomu kosztów <i>Cost level indicator</i>	94,7	95,7	94,8	95,5
Wskaźnik rentowności ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów <i>Profitability rate of sales of products, goods and materials</i>	5,2	4,5	4,9	4,6
Wskaźnik rentowności obrotu brutto <i>Gross turnover profitability rate</i>	5,3	4,3	5,2	4,5
Wskaźnik rentowności obrotu netto <i>Net turnover profitability rate</i>	4,4	3,6	4,4	3,7
Wskaźnik płynności I stopnia <i>First degree financial liquidity indicator</i>	39,7	38,3	38,4	36,2
Wskaźnik płynności II stopnia <i>Second degree financial liquidity indicator</i>	105,5	101,0	102,2	98,4

Tablica 29. Wybrane wskaźniki ekonomiczno-finansowe w badanych przedsiębiorstwach niefinansowych (dok.)

Table 29. Selected economic and financial indicators in the surveyed non-financial enterprises (cont.)

Wyszczególnienie <i>Specification</i>	2010	2015	2017	2018
	w % <i>in %</i>			
ŚWIĘTOKRZYSKIE				
Wskaźnik poziomu kosztów <i>Cost level indicator</i>	95,2	89,3	94,2	95,2
Wskaźnik rentowności ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów <i>Profitability rate of sales of products, goods and materials</i>	5,5	3,7	4,3	4,8
Wskaźnik rentowności obrotu brutto <i>Gross turnover profitability rate</i>	4,9	10,6	5,8	4,8
Wskaźnik rentowności obrotu netto <i>Net turnover profitability rate</i>	4,2	10,1	5,6	4,0
Wskaźnik płynności I stopnia <i>First degree financial liquidity indicator</i>	37,8	46,8	42,7	46,8
Wskaźnik płynności II stopnia <i>Second degree financial liquidity indicator</i>	93,9	104,6	98,1	104,8

Dane prezentujące wyniki finansowe przedsiębiorstw niefinansowych w województwie świętokrzyskim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach udostępnionych na stronie internetowej Urzędu:

- „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa świętokrzyskiego” – opracowanie sygnałne dostępne co miesiąc,
- „Biuletyn statystyczny województwa świętokrzyskiego” – publikacja dostępna co kwartał,

jak również w Banku Danych Lokalnych.

Nakłady inwestycyjne

Investment outlays

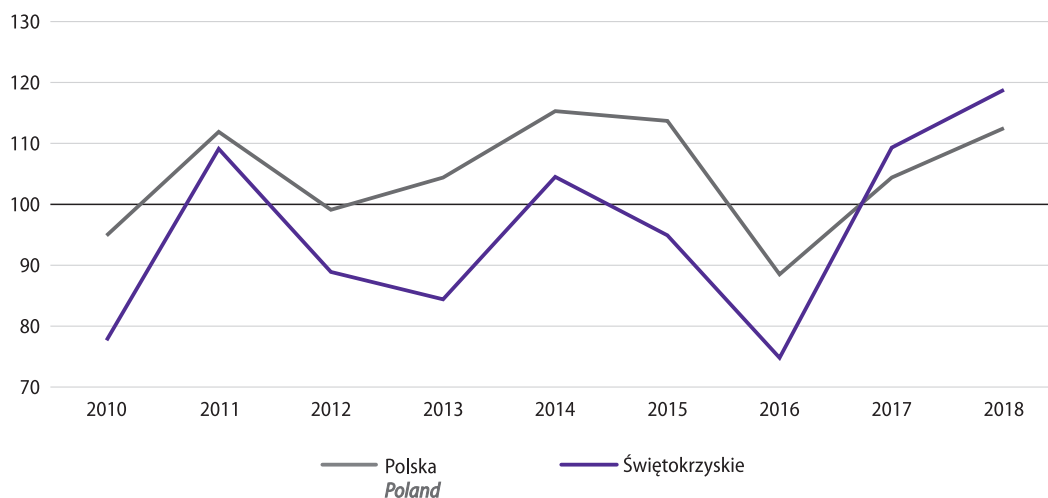
W 2018 r. drugi rok z rzędu zwiększyły się nakłady inwestycyjne poniesione przez badane przedsiębiorstwa z siedzibą na terenie województwa świętokrzyskiego. Znaczący wzrost dotyczył zarówno nakładów na budynki i budowle, jak i zakupy. Pomimo spadku liczby nowych inwestycji dynamicznie rosła wartość kosztorysowa inwestycji rozpoczętych, która o ponad $\frac{1}{4}$ przekroczyła poziom z roku poprzedniego.

Wykres 58. Dynamika nakładów inwestycyjnych ogółem (ceny bieżące)

Rok poprzedni = 100

Chart 58. Dynamics of total investment outlays (current prices)

Previous year = 100

Nakłady inwestycyjne (w cenach bieżących) na nowe obiekty majątkowe oraz ulepszenie istniejących, poniesione w 2018 r. przez badane przedsiębiorstwa w regionie, wyniosły 1440,0 mln zł i były większe niż rok wcześniej o 18,8%. Niższą dynamikę inwestycji odnotowano w skali kraju. W całej Polsce w odniesieniu do 2017 r. nakłady uległy zwiększeniu o 12,5%.

Nakłady inwestycyjne są to nakłady finansowe lub rzeczowe, których celem jest stworzenie nowych środków trwałych lub ulepszenie (przebudowa, rozbudowa, rekonstrukcja lub modernizacja) istniejących obiektów majątku trwałego, a także nakłady na tzw. pierwsze wyposażenie inwestycji. Nakłady inwestycyjne dzielą się na nakłady na środki trwałe oraz pozostałe nakłady.

Tablica 30. Nakłady inwestycyjne (ceny bieżące)
Table 30. Investment outlays (current prices)

Wyszczególnienie <i>Specification</i>	2010	2015	2017	2018
<i>Polska Poland</i>				
Ogółem w mln zł <i>Total in mln zł</i>	89236,8	136474,6	126186,5	141988,0
w tym – w % – nakłady na: <i>of which – in % – outlays on:</i>				
Budynki i budowle <i>Buldings and structures</i>	42,1	39,3	34,7	36,5
Zakupy <i>Purchases of</i>	56,8	59,4	64,3	62,6
maszyn, urządzeń technicznych i narzędzi <i>machinery, technical equipment and tools</i>	45,5	46,4	50,3	49,8
środków transportu <i>transport equipment</i>	11,3	13,0	14,1	12,8
<i>Świętokrzyskie</i>				
Ogółem w mln zł <i>Total in mln zł</i>	1824,3	1481,6	1211,6	1440,0
w tym – w % – nakłady na: <i>of which – in % – outlays on:</i>				
Budynki i budowle <i>Buldings and structures</i>	40,3	36,1	32,2	28,8
Zakupy <i>Purchases of</i>	59,5	62,8	67,7	70,8
maszyn, urządzeń technicznych i narzędzi <i>machinery, technical equipment and tools</i>	50,7	54,2	60,4	63,2
środków transportu <i>transport equipment</i>	8,8	8,6	7,2	7,6

Nakłady na środki trwałe są to nakłady na:

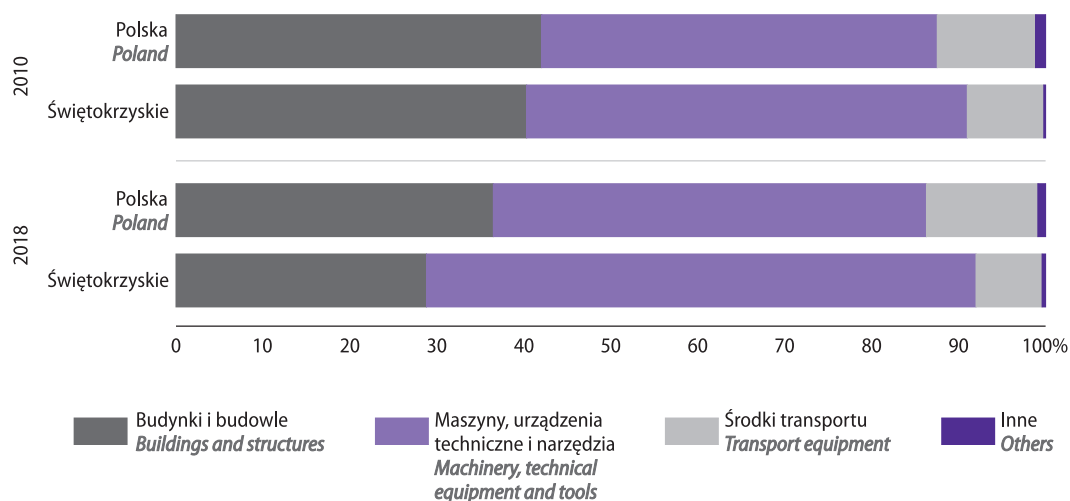
- budynki i budowle (obejmują budynki i lokale oraz obiekty inżynierii lądowej i wodnej), w tym m.in. roboty budowlano-montażowe, dokumentacje projektowo-kosztorysowe;
- maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia (łącznie z przyrządami, ruchomościami i wyposażeniem);
- środki transportu;
- inne, tj. melioracje szczegółowe, koszty ponoszone przy nabyciu gruntów i używanych środków trwałych oraz inwentarz żywy (stado podstawowe) i zasadzenia wieloletnie, a ponadto odsetki od kredytów i pożyczek inwestycyjnych za okres realizacji inwestycji (uwzględnione wyłącznie w danych wyrażonych w cenach bieżących), z wyjątkiem odsetek nieuwzględnionych w wartości nakładów na środki trwałe przez podmioty stosujące Międzynarodowe Standardy Rachunkowości (MSR), wprowadzone od 1 I 2005 r.

Pozostałe nakłady są to nakłady na tzw. pierwsze wyposażenie inwestycji oraz inne koszty związane z realizacją inwestycji. Nakłady te nie zwiększają wartości środków trwałych.

Do wzrostu nakładów w 2018 r. przyczyniło się znaczne zwiększenie wartości zakupów. W omawianym roku w województwie świętokrzyskim nakłady na maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia osiągnęły wartość 909,6 mln zł, a skala wzrostu wyniosła 24,2%. Zatrzymany został spadek nakładów na środki transportu. W 2018 r. na ten cel przeznaczono 109,6 mln zł (25,2% więcej niż w 2017 r.). Wolniej niż przed rokiem rosły natomiast wydatki na budynki i budowle. Ich kwota zwiększyła się o 6,4% – do 414,6 mln zł.

Wykres 59. Struktura nakładów inwestycyjnych na środki trwałe (ceny bieżące)

Chart 59. Structure of investment outlays for fixed assets (current prices)

Wartość zakupów inwestycyjnych osiągnęła 1019,2 mln zł i w porównaniu z rokiem 2017 zwiększyła się o 24,3%. Udział tych zakupów w nakładach ogółem wzrósł w skali roku o 3,1 p. proc.

Na uzyskanie większych niż w roku 2017 nakładów w największym stopniu wpłynął wzrost inwestycji w opiece zdrowotnej i pomocy społecznej (o 218,4%) oraz w dostawie wody; gospodarowaniu ściekami i odpadami; rekultywacji (o 116,0%). Kolejny rok z rządu większe nakłady odnotowano w górnictwie i wydobywaniu (o 58,2%). Po głębokim spadku przed rokiem środki przeznaczone na inwestycje ponownie zwiększyły się w budownictwie (o 30,1%) oraz transporcie i gospodarce magazynowej (o 24,4%). Wysoki, choć wolniejszy niż w 2017 r., wzrost nakładów wystąpił w przetwórstwie przemysłowym (o 17,4%). Spadek inwestycji utrzymał się natomiast m.in. w: informacji i komunikacji (o 70,4%), handlu; naprawie pojazdów samochodowych (o 9,5%) oraz administrowaniu i działalności wspierającej (o 1,5%).

W 2018 r. w regionie inwestorzy rozpoczęli realizację 831 nowych inwestycji. Była ona mniejsza niż przed rokiem (904 w 2017 r.). Pomimo to wzrosła wartość kosztorysowa nowych inwestycji, która wyniosła 793,0 mln zł (wobec 628,2 mln zł rok wcześniej). W kraju w omawianym okresie liczba rozpoczętych inwestycji uległa zwiększeniu o 8,8%, natomiast ich wartość kosztorysowa zmalała o 8,1%.

Dane prezentujące nakłady inwestycyjne w województwie świętokrzyskim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach udostępnionych na stronie internetowej Urzędu:

- „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa świętokrzyskiego” – opracowanie sygnałowe dostępne co miesiąc w wersji elektronicznej na stronie internetowej Urzędu,
- „Biuletyn statystyczny województwa świętokrzyskiego” – publikacja dostępna co kwartał w wersji elektronicznej na stronie internetowej Urzędu,

jak również w Banku Danych Lokalnych.

Uwagi ogólne

General notes

1. Dane zamieszczone w publikacji – jeśli nie zaznaczono inaczej – podano w **każdorazowym podziale administracyjnym kraju**. W opisie województwa informacje o liczbie podregionów, powiatów, miast na prawach powiatu, miastach ogółem oraz gminach podano według stanu w dniu 31 XII 2018 r.

2. Od 2009 r. dane prezentuje się w układzie Polskiej **Klasyfikacji Działalności – PKD 2007**, opracowanej na podstawie Statystycznej Klasyfikacji Działalności Gospodarczej we Wspólnocie Europejskiej – Statistical Classification of Economic Activities in the European Community – NACE Rev. 2. PKD 2007 wprowadzona została z dniem 1 I 2008 r. rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 24 XII 2007 r. (Dz. U. Nr 251, poz. 1885) ze zmianami, w miejsce stosowanej dotychczas klasyfikacji PKD 2004.

W „Raporcie o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa świętokrzyskiego w 2018 r.” publikuje się bieżące dane według PKD 2007 oraz dane przeliczone według tej klasyfikacji za okresy poprzednie.

3. W ramach PKD 2007 dokonano dodatkowego grupowania ujmując pod pojęciem „**Przemysł**” sekcje: „Górnictwo i wydobywanie”, „Przetwórstwo przemysłowe”, „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych” oraz „Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją”.

4. Dane w podziale według sekcji i działów PKD 2007 oraz w podziale terytorialnym opracowano **metodą przedsiębiorstw**.

5. Dane opracowano zgodnie z **każdorazowym stanem organizacyjnym gospodarki narodowej**.

6. Przez **podmioty gospodarki narodowej** rozumie się jednostki prawne, tj. osoby prawne, jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej oraz osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą.

7. Pod pojęciem **podmiotów gospodarczych** rozumie się podmioty prowadzące działalność gospodarczą (produkcyjną i usługową), na własny rachunek w celu osiągnięcia zysku.

1. Data in the publication, unless otherwise indicated, are presented according to **administrative division of the country in a given period**. In descriptions of voivodships information regarding number of subregions, powiats, cities with powiat status, towns and gminas is given as the date of 31 XII 2018.

2. Since 2009 onwards the data have been presented in accordance with the **Polish Classification of Activities – PKD 2007**, compiled on the basis of Statistical Classification of Economic Activities in the European Community – NACE Rev. 2. PKD 2007 was introduced on 1 I 2008 by the decree of the Council of Ministers dated 24 XII 2007 (Journal of Laws No. 251, item 1885) with amendment) to replace the formerly applied PKD 2004/ NACE Rev. 1.1.

In the publication “The Information on Socio-economic Situation of Świętokrzyskie Voivodship in 2018” the current data are published according to the NACE Rev. 2. Data for previous periods are also converted according to this classification.

3. The item “Industry” was introduced, as an additional grouping including NACE Rev. 2 sections: “Mining and quarrying”, “Manufacturing”, “Electricity, gas, steam and air conditioning supply” as well as “Water supply; sewerage, waste management and remediation activities”.

4. Data according to NACE Rev. 2 sections and divisions as well as to administrative division are compiled using the **enterprise method**.

5. Data are compiled according to the **respective organizational status of units of the national economy**.

6. The term **entities of the national economy** is understood as legal entities, i.e. legal persons, organizational entities without legal personality as well as natural persons conducting economic activity.

7. The term **economic entities** is understood as entities conducting economic activity (production and service), on their own account in order to earn a profit.

8. Dane prezentowane w publikacji obejmują podmioty gospodarki narodowej bez względu na charakter własności.

9. W publikacji dane w zakresie:

- 1) **przeciętnego zatrudnienia i przeciętnych miesięcznych wynagrodzeń** dotyczą podmiotów gospodarczych sektora przedsiębiorstw, w których liczba pracujących przekracza 9 osób;
- 2) **produkcji sprzedanej przemysłu i budownictwa** dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób;
- 3) **wyników finansowych przedsiębiorstw niefinansowych oraz nakładów inwestycyjnych i inwestycji rozpoczętych** dotyczą podmiotów gospodarczych prowadzących księgi rachunkowe (z wyjątkiem podmiotów, których podstawowym rodzajem działalności jest działalność zaklasyfikowana według PKD 2007 do sekcji „Rolnictwo, łowiectwo, leśnictwo i rybactwo” oraz „Działalność finansowa i ubezpieczeniowa”), w których liczba pracujących przekracza 49 osób.

10. Informacje odnoszące się do **sektora przedsiębiorstw** prezentuje się w oparciu o definicję przedsiębiorstwa wprowadzoną w rozporządzeniu Rady (EWG) Nr 696/93 z dnia 15 III 1993 r. w sprawie jednostek statystycznych do celów obserwacji i analizy systemu produkcyjnego we Wspólnocie. Zgodnie z ww. rozporządzeniem, przedsiębiorstwo jest traktowane jako jednostka organizacyjna produkująca wyroby lub świadcząca usługi, która osiąga korzyści z pewnego stopnia samodzielności w podejmowaniu decyzji, w szczególności w zakresie alokacji swoich bieżących zasobów. Przedsiębiorstwo prowadzi jedną lub kilka rodzajów działalności w jednym lub kilku miejscach i jest tworzone przez jednostkę prawną lub grupę jednostek prawnych. Sektor przedsiębiorstw obejmuje podmioty prowadzące działalność gospodarczą w zakresie: leśnictwa i pozyskiwania drewna; rybołówstwa w wodach morskich; górnictwa i wydobywania; przetwórstwa przemysłowego; wytwarzania i zaopatrywania w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych; dostawy wody; gospodarowania ściekami i odpadami oraz działalności związanej z rekultywacją; budownictwa; handlu hurtowego i detalicznego; naprawy

8. Data presented in publication cover entities of the national economy regardless of ownership.

9. In the publication data in regard to:

- 1) **average paid employment and average monthly gross wages and salaries** cover the economic entities of the enterprise sector in which the number of employed persons exceeds 9 persons;
- 2) **sold production of industry and construction** concern economic entities, in which the number of employed persons exceeds 9 persons;
- 3) **financial results of non-financial enterprises** as well as **investment outlays and newly started investments** refer to economic entities keeping accounting ledgers (with the exception of entities in which the principal activity is classified as “Agriculture, forestry and fishing” and “Financial and insurance activities” according to the NACE Rev. 2), in which the number of employed persons exceeds 49 persons.

10. Information relating to the enterprise sector is presented based on the definition of “enterprise” – introduced by the regulation of the Council (EEC) No. 696/93 of 15 III 1993 on the statistical units for the observation and analysis of the production system in the Community. In accordance with the above-mentioned Regulation the enterprise is the smallest combination of legal units that is an organizational unit producing goods or services, which benefits from a certain degree of autonomy in decisionmaking, especially for the allocation of its current resources. An enterprise carries out one or more activities at one or more locations and it may be a sole legal unit or a group of legal units. Enterprise sector includes those entities which carry out economic activities in the following areas: forestry and logging; marine fishing; mining and quarrying; manufacturing; electricity, gas, steam and air conditioning supply; water supply; sewerage, waste management and remediation activities; construction; wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles; transportation and storage; accommodation and food service activities; information and communication; real estate activities; legal and accounting activities; activities of head offices;

pojazdów samochodowych, włączając motocykle; transportu i gospodarki magazynowej; działalności związanej z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi; informacji i komunikacji; działalności związanej z obsługą rynku nieruchomości; działalności prawniczej, rachunkowo-księgowej i doradztwa podatkowego, działalności firm centralnych (head offices); doradztwa związanego z zarządzaniem; działalności w zakresie architektury i inżynierii; badań i analiz technicznych; reklamy, badania rynku i opinii publicznej; pozostałej działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej; działalności w zakresie usług administrowania i działalności wspierającej; działalności związanej z kulturą, rozrywką i rekreacją; naprawy i konserwacji komputerów i artykułów użytku osobistego i domowego; pozostałej indywidualnej działalności usługowej.

11. Od 2010 r. w badaniach rolniczych nie ujmuje się posiadaczy użytków rolnych nieprowadzących działalności rolniczej oraz posiadaczy poniżej 1 ha użytków rolnych prowadzących działalność rolniczą o małej skali (poniżej określonych progów).

12. Jako **ceny stałe** przyjęto w przypadku:

1) produkcji rolniczej – średnie krajowe ceny bieżące z roku poprzedzającego rok badany (dla sprzedaży targowiskowej – ceny uzyskiwane przez rolników na targowiskach, dla pozostałych elementów produkcji – średnie ceny skupu), z wyjątkiem ziemniaków, warzyw i owoców, w przypadku których przyjmuje się średnie ceny z dwóch kolejnych lat, tj. z roku poprzedzającego rok badany i z roku badanego, np. dla 2018 r. – z lat 2017 i 2018;

2) produkcji sprzedanej przemysłu:

- ceny stałe 2005 r. (średnie ceny bieżące 2005 r.) w latach 2006-2010,
- ceny stałe 2010 r. (średnie ceny bieżące 2010 r.) w latach 2011-2015,
- ceny stałe 2015 r. (średnie ceny bieżące 2015 r.) od 2016 r.

13. **Liczby względne (wskaźniki, odsetki)** obliczono z reguły na podstawie danych bezwzględnych wyrażonych z większą dokładnością niż podano w tablicach.

14. Do **przeliczeń na 1 mieszkańca (1000 ludności itp.)** danych według stanu w końcu roku przyjęto liczbę ludności według stanu na 31 XII, a przy przeliczaniu danych charakteryzujących wielkość zjawiska w ciągu roku – według stanu na 30 VI.

management consultancy activities; architectural and engineering activities; technical testing and analysis; advertising and market research; other professional, scientific and technical activities; administrative and support service activities; arts, entertainment and recreation; repair of computers and personal and household goods; other personal service activities.

11. Since 2010 in agricultural surveys data do not include owners of agricultural land who do not conduct agricultural activities, and owners of less than 1 ha of agricultural land who conduct agricultural activities on a small scale (under specified thresholds).

12. **Constant prices** were adopted as follows:

1) agricultural output – average national current prices for the year preceding the surveyed year (for market sales – prices received by farmers at market places, for other elements of production – average procurement prices), excluding potatoes, vegetables and fruit, for which the average prices from two consecutive years, i.e. from the year preceding the surveyed year and from the surveyed year, e.g. for 2018 – the prices from 2017 and 2018, are assumed;

2) sold production of industry:

- 2005 constant prices (2005 average current prices) in 2006-2010,
- 2010 constant prices (2010 average current prices) in 2011-2015
- 2015 constant prices (2015 average current prices) since 2016.

13. **Relative numbers (indices, percentages)** are calculated, as a rule, on the basis of absolute data expressed with higher precision than that presented in the tables.

14. When computing **per capita data (1000 population, etc.)** as of the end of the year, the population as of 31 XII was adopted, whereas data describing the magnitude of a phenomenon within a year – as of 30 VI.

15. Niektóre dane mają charakter tymczasowy i mogą ulec zmianie w następnych wydaniach publikacji.

16. Ze względu na zaokrąglenia danych, w niektórych przypadkach sumy składników mogą się różnić od podanych wielkości „ogółem”.

17. W publikacji zastosowano skróty niektórych nazw poziomów klasyfikacyjnych PKD 2007; skrócone nazwy zostały oznaczone w tablicach i wykresach znakiem „Δ”. Zestawienie zastosowanych skrótów i pełnych nazw podaje się poniżej:

skrót abbreviation	pełna nazwa full name
	sekcje sections
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę	Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych
x	Electricity, gas, steam and air conditioning supply
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja	Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją
x	Water supply; sewerage, waste management and remediation activities
Handel; naprawa pojazdów samochodowych	Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle
Trade; repair of motor vehicles	Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles
Zakwaterowanie i gastronomia	Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi
Accommodation and catering	Accommodation and food service activities
Obsługa rynku nieruchomości	Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości
x	Real estate activities
Administrowanie i działalność wspierająca	Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca
x	Administrative and support service activities
	działy divisions
Produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny	Produkcja wyrobów z drewna oraz korka, z wyłączeniem mebli; produkcja wyrobów ze słomy i materiałów używanych do wyplatania

15. Some data are provisional and may change in subsequent editions of the publication.

16. Due to the rounding of data, in some cases sums of components may slightly differ from the amount given in the item “total”.

17. The names of some classification levels of NACE Rev. 2 used in publication have been abbreviated, abbreviations are marked in the tables and graphs with the sign “Δ”. The list of abbreviations used and their full names are given below:

działy (dok.)	
divisions (cont.)	
Manufacture of products of wood, cork, straw and wicker	Manufacture of wood and of products of wood and cork, except furniture; manufacture of articles of straw and plaiting materials
Produkcja wyrobów z metali	Produkcja metalowych wyrobów gotowych, z wyłączeniem maszyn i urządzeń
Manufacture of metal products	Manufacture of fabricated metal products, except machinery and equipment
Produkcja maszyn i urządzeń	Produkcja maszyn i urządzeń, gdzie indziej niesklasyfikowana
x	Manufacture of machinery and equipments n.e.c.
Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i nacze	Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i nacze, z wyłączeniem motocykli
x	Manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers
Gospodarka odpadami; odzysk surowców	Działalność związana ze zbieraniem, przetwarzaniem i unieszkodliwianiem odpadów; odzysk surowców
x	Waste collection, treatment and disposal activities; materials recovery
Budowa budynków	Roboty budowlane związane ze wznoszeniem budynków
x	Construction of buildings
Budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej	Roboty związane z budową obiektów inżynierii lądowej i wodnej
x	Civil engineering
18. Szersze informacje oraz szczegółowe wyjaśnienia metodyczne publikowane są w zeszytach metodycznych oraz opracowaniach branżowych Głównego Urzędu Statystycznego.	18. Broader information and detailed methodological description are published in methodological volumes and branch statistical publications of Central Statistical Office.

I. Wybrane dane o województwie świętokrzyskim
Selected data on Świętokrzyskie voivodship

Wyszczególnienie	2005	2010	2011	2012	2013
Ludność ^a (w tys.)	1285,0	1282,5	1278,1	1274,0	1268,2
Na 1000 ludności:					
małżeństwa zawarte	5,5	6,1	5,4	5,4	4,6
urodzenia żywe	8,9	9,7	9,1	9,0	8,4
zgony	10,5	10,9	10,7	10,9	11,2
przyrost naturalny	-1,7	-1,2	-1,7	-1,9	-2,7
saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały	-1,7	-2,0	-1,8	-1,7	-2,2
Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw ^c (w tys.)	103,2	114,9	116,6	117,1	115,9
rok poprzedni = 100	.	101,3	101,5	100,5	98,9
udział sektora prywatnego (w %)	83,4	87,7	89,8	90,4	90,4
Bezrobotni zarejestrowani ^a (w tys.)	117,8	82,1	83,2	86,7	90,1
Stopa bezrobocia rejestrowanego ^a (w %)	20,6	15,2	15,2	16,0	16,6
Udział bezrobotnych bez prawa do zasiłku w ogólnej liczbie bezrobotnych ^a (w %)	88,6	83,3	82,8	82,5	86,7
Bezrobotni na 1 ofertę pracy ^a	1070	190	213	218	149
Współczynnik aktywności zawodowej według BAEL ^d (w %)	54,3	56,7	57,1	57,1	55,2
Wskaźnik zatrudnienia według BAEL ^d (w %)	44,0	49,9	49,8	49,6	48,0
Stopa bezrobocia według BAEL ^d (w %)	19,0	12,0	12,9	13,1	13,0
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw ^c (w zł)	2130,23	2900,21	3022,12	3158,25	3194,24
Przeciętna miesięczna liczba emerytów i rencistów (w tys.)	318,4	310,9	307,4	306,0	302,5
rok poprzedni = 100	98,9	98,1	98,9	99,5	98,9
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto wypłacana przez ZUS (w zł)	1010,88	1416,62	1494,87	1583,00	1675,09
rok poprzedni = 100	103,1	106,7	105,5	105,9	105,8
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto rolników indywidualnych (w zł)	736,04	930,42	960,41	1029,82	1094,62
rok poprzedni = 100	102,2	104,8	103,2	107,2	106,3
Wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych (rok poprzedni = 100):					
ogółem	102,4	102,6	104,7	104,0	100,8
żywność i napoje bezalkoholowe	102,3	102,8	104,6	104,4	101,6
odzież i obuwie	93,5	95,4	97,5	97,0	95,0
mieszkanie	104,1	103,2	107,1	105,5	101,6
Płony zbóż podstawowych (z mieszkami zbożowymi) z 1 ha w dt	27,1	26,0	28,4	28,8	28,4
Obsada zwierząt gospodarskich na 100 ha użytków rolnych w szt.:					
bydło ^e	34,7	35,1 ^f	34,1	34,1	33,1
trzoda chlewna ^g	81,6	74,0 ^f	62,1	48,1	45,5

a Stan w końcu roku. b W przypadku migracji zagranicznych – dane dotyczą 2014 r. c Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących i nowej podstawy uogólniania danych. e Stan w czerwcu. f Dane Powszechnego Spisu Rolnego według stanu w dniu 30 VI. g Stan w końcu lipca.
a As of the end of the year. b In case of the international migration - data for 2014. c Data concern economic entities employing more than 9 persons. d Annual average of the results. e As of June. f Data of Agricultural Census as of 30 June. g As of the end of July.

2014	2015	2016	2017	2018	Specification
1263,2	1257,2	1252,9	1247,7	1241,5	Population ^a (in thous.)
					Per 1000 population:
4,8	4,7	4,8	4,7	4,7	marriages contracted
8,5	8,4	8,5	8,7	8,6	live births
10,8	11,4	11,1	11,5	11,7	deaths
-2,3	-3,0	-2,7	-2,7	-3,1	natural increase
-2,0	-1,9 ^b	-1,4	-1,8	-2,0	internal and international net migration for permanent residence
113,0	109,8	111,8	118,4	123,1	Average paid employment in the enterprise sector ^c (in thous.)
97,6	97,2	101,8	105,9	104,0	previous year = 100
91,3	91,0	90,4	90,5	90,6	private sector participation (in %)
75,4	66,1	57,1	46,6	44,1	Registered unemployed persons ^a (in thous.)
14,1	12,5	10,8	8,8	8,3	Registered unemployment rate ^a (in %)
87,2	86,4	85,2	83,9	83,3	Unemployed persons without benefit rights in total number of unemployed persons ^a (in %)
114	87	35	38	38	Unemployed persons per job offer ^a
55,3	56,0	55,1	54,9	53,5	Activity rate by LFS ^d (in %)
49,0	50,4	50,2	51,1	50,3	Employment rate by LFS ^d (in %)
11,3	10,1	8,9	7,0	5,8	Unemployment rate by LFS ^d (in %)
3303,05	3470,67	3579,30	3821,36	4088,80	Average monthly gross wages and salaries in enterprise sector ^c (in zł)
299,8	300,4	302,0	303,0	311,1	Average monthly number of retirees and pensioners (in thous.)
99,1	100,2	100,5	100,3	102,7	previous year = 100
1732,48	1786,10	1818,86	1866,45	1943,25	Average monthly gross retirement pay and pension paid by SII (in zł)
103,4	103,1	101,8	102,6	104,1	previous year = 100
1118,10	1154,09	1157,75	1179,50	1210,85	Average monthly gross retirement pay and pension of farmers (in zł)
102,1	103,2	100,3	101,9	102,7	previous year = 100
					Price indices of consumer goods and services (previous year = 100)
99,7	98,3	99,4	102,2	101,9	total
98,8	97,6	100,0	104,5	102,7	food and non-alcoholic beverages
95,4	94,0	95,9	94,0	93,7	clothing and footwear
100,7	99,8	99,6	102,7	102,7	dwelling
33,2	30,8	29,8	32,2	29,9	Basic cereals (including mixed cereals) yields per 1 ha per dt
					Farm animals stock per 100 ha agricultural land:
32,8	34,7	33,9	33,8	32,7	cattle ^e
50,1	48,0	42,9	45,9	49,0	pigs ^g

przekracza 9 osób. d Przeciętna w roku. Dla lat 2010-2018 dane nie są w pełni porównywalne z wynikami badań z poprzednich lat, z powodu zmian metodologii

For 2010-2018 data are not fully comparable with the results of the surveys for previous years due to methodological changes and a new base for generalization

I. Wybrane dane o województwie świętokrzyskim (dok.)

Selected data on Świętokrzyskie voivodship (cont.)

Wyszczególnienie	2005	2010	2011	2012	2013
Wskaźnik cen skupu (rok poprzedni = 100):					
ziarna zbóż (bez siewnego)	66,9	119,5	152,1	105,6	95,8
żywca rzeźnego wołowego (bez cieląt)	115,2	108,0	123,7	119,0	99,9
żywca rzeźnego wieprzowego	92,6	82,2	119,9	115,3	97,5
Relacje cen skupu ^a 1 kg żywca wieprzowego do cen targowiskowych:					
1 kg żyta	12,3	8,4	6,4	7,1	7,4
1 kg jęczmienia	10,0	7,3	5,6	6,6	6,4
Produkcja sprzedana przemysłu ^b (rok poprzedni = 100; ceny stałe)	.	108,5	108,6	100,6	102,0
Przeciętne zatrudnienie w przemyśle ^b (w tys.)	61,0	59,7	60,9	60,7	60,1
rok poprzedni = 100	.	98,1	102,0	99,6	99,1
Produkcja sprzedana budownictwa ^b (rok poprzedni = 100; ceny bieżące)	.	113,3	117,4	109,1	90,1
Produkcja budowlano-montażowa ^b (rok poprzedni = 100; ceny bieżące)	.	108,1	116,8	112,6	78,2
Przeciętne zatrudnienie w budownictwie ^b (w tys.)	8,5	13,1	12,7	13,6	12,1
rok poprzedni = 100	.	106,6	96,6	106,9	88,8
Mieszkania oddane do użytkowania	2121	2277	2965	3097	2868
rok poprzedni = 100	107,2	120,3	130,2	104,5	92,6
na 1000 ludności	1,6	1,8	2,3	2,4	2,3
przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania (w m ²)	104,4	107,1	108,2	110,5	119,4
Sprzedaż detaliczna towarów ^b (rok poprzedni = 100; ceny bieżące)	.	111,5	110,3	102,7	107,6
Podmioty gospodarki narodowej ^c	104416	108715	105906	108068	109882
rok poprzedni = 100	101,3	102,9	97,4	102,0	101,7
w tym spółki handlowe	3970	4760	4934	5206	5641
rok poprzedni = 100	103,0	104,6	103,7	105,5	108,4
w tym z udziałem kapitału zagranicznego	500	563	570	583	608
rok poprzedni = 100	101,0	101,8	101,2	102,3	104,3
Wskaźnik poziomu kosztów w przedsiębiorstwach niefinansowych ^d (w %)	.	95,2	94,8	96,6	97,4
Wskaźnik rentowności obrotu w przedsiębiorstwach niefinansowych ^d (w %):					
brutto	.	4,9	5,2	3,4	2,6
netto	.	4,2	4,3	2,9	2,2
Nakłady inwestycyjne w przedsiębiorstwach ^d (w mln zł; ceny bieżące)	1211,6	1824,3	1989,8	1768,8	1493,3
rok poprzedni = 100 (ceny bieżące)	.	77,7	109,1	88,9	84,4

a Ceny bieżące bez VAT. b Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. c W rejestrze REGON; bez osób przekracza 49 osób.

a Current prices excluding VAT. b Data concern economic entities employing more than 9 persons. c In the REGON register; excluding persons tending private farms

2014	2015	2016	2017	2018	Specification
81,7	90,2	97,7	110,2	109,2	cereal grain (excluding sowing seed)
98,6	98,6	103,0	102,6	101,5	cattle for slaughter (excluding calves)
91,0	85,0	115,2	104,5	92,0	pigs for slaughter
					Procurement price ^a per kg of pigs for slaughter to market-place prices:
7,5	7,3	8,6	8,3	7,3	per kg of rye
6,4	6,2	7,3	7,0	6,2	per kg of barley
106,8	102,5	100,7	114,4	106,0	Sold production of industry ^b (previous year = 100; constant prices)
59,5	57,9	58,6	64,2	66,2	Average paid employment in industry ^b (in thous.)
99,0	97,3	101,1	109,5	103,2	previous year = 100
100,2	93,0	82,0	100,7	115,3	Sold production of construction ^b (previous year = 100; current prices)
87,2	94,3	95,8	102,9	112,8	Construction and assembly production ^b (previous year = 100; current prices)
10,8	9,8	10,2	9,7	9,7	Average paid employment in construction ^b (in thous.)
89,3	91,4	104,4	94,8	99,9	previous year = 100
3533	3409	3020	3151	3257	Dwellings completed
123,2	96,5	88,6	104,3	103,4	previous year = 100
2,8	2,7	2,4	2,5	2,6	per 1000 population
102,9	109,1	115,5	120,6	111,4	average useful floor area per dwelling completed (in m ²)
87,0	91,6	105,1	106,7	111,7	Retail sale of goods ^b (previous year = 100; current prices)
110130	110574	111128	112296	113717	Entities of the national economy ^c
100,2	100,4	100,5	101,1	101,3	previous year = 100
6014	6514	7044	7528	6563	of which commercial companies
106,6	108,3	108,1	106,9	87,2	previous year = 100
641	632	671	741	535	of which with foreign capital participation
105,4	98,6	106,2	110,4	72,2	previous year = 100
96,2	89,3	95,5	94,2	95,5	Cost level indicator in non-financial enterprises ^d (in %)
					Turnover profitability rate in non-financial enterprises ^d (in %):
3,8	10,6	4,5	5,8	4,8	gross
3,4	10,1	4,0	5,6	4,0	net
1561,0	1481,6	1108,2	1211,6	1440,0	Investment outlays in enterprises ^d (in mln zł; current prices)
104,5	94,9	74,8	109,3	118,8	previous year = 100 (current prices)

prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie; stan w końcu roku. d Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących w rolnictwie; as of at the end of the year. d Data concern economic entities in which the number of employed persons exceeds 49 persons.

II. Wybrane dane o województwie świętokrzyskim według miesięcy
Selected data on Świętokrzyskie voivodship in months

Wyszczególnienie a – 2017 b – 2018		I	II	III	IV	V	VI
Ludność ^a (w tys.)	a	1249,7
	b	1244,4
Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw ^b (w tys.)	a	115,2	115,6	118,3	118,2	118,4	118,8
	b	121,9	121,8	122,2	122,3	122,8	123,1
poprzedni miesiąc = 100	a	102,3	100,3	102,4	99,9	100,2	100,3
	b	102,3	100,0	100,3	100,1	100,4	100,3
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	a	103,3	103,3	105,7	105,4	105,4	105,3
	b	105,8	105,4	103,2	103,5	103,7	103,6
Bezrobotni zarejestrowani ^a (w tys.)	a	59,6	58,7	55,4	52,1	50,3	47,9
	b	49,6	49,6	48,4	46,4	44,7	43,1
Stopa bezrobocia rejestrowanego ^a (w %)	a	11,1	10,9	10,4	9,8	9,5	9,1
	b	9,3	9,3	9,1	8,7	8,4	8,1
Oferty pracy zgłoszone w ciągu miesiąca	a	3267	4532	4542	3735	3866	4025
	b	2733	3655	3379	4066	3761	2635
Bezrobotni na 1 ofertę pracy ^a	a	30	22	20	22	19	15
	b	22	19	20	13	14	17
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw ^b (w zł)	a	3545,43	3548,11	3821,97	3764,97	3776,96	3835,01
	b	3825,53	3813,57	4064,27	4026,22	4041,82	3971,94
poprzedni miesiąc = 100	a	94,5	100,1	107,7	98,5	100,3	101,5
	b	95,7	99,7	106,6	99,1	100,4	98,3
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	a	105,8	103,9	107,0	106,3	107,6	108,5
	b	107,9	107,5	106,3	106,9	107,0	103,6
Wskaźnik cen:							
towarów i usług konsumpcyjnych							
analogiczny okres poprzedniego roku = 100	a	.	.	102,3 ^c	.	.	102,2 ^d
	b	.	.	101,6 ^c	.	.	101,9 ^d
skupu ziarna zbóż:							
poprzedni miesiąc = 100	a	103,0	101,1	102,9	100,7	105,2	102,4
	b	97,1	98,7	98,4	102,5	101,8	99,7
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	a	101,6	105,1	111,4	113,0	115,9	115,9
	b	104,2	101,8	97,4	99,1	95,9	93,4
skupu żywca rzeźnego wołowego (bez cieląt):							
poprzedni miesiąc = 100	a	100,4	97,1	101,9	101,6	101,2	98,9
	b	96,3	99,5	104,6	99,3	98,0	98,2
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	a	93,4	94,5	93,3	101,6	100,1	99,2
	b	107,7	110,4	113,3	110,8	107,3	106,5
skupu żywca rzeźnego wieprzowego:							
poprzedni miesiąc = 100	a	95,5	99,9	101,8	109,6	103,5	101,3
	b	92,7	102,4	105,2	98,2	97,1	104,9
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	a	119,3	117,9	116,6	131,2	119,5	116,0
	b	89,8	92,1	95,2	85,2	80,0	82,9

a Stan w końcu okresu. b Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.
c-f Dane dotyczą okresów (miesiący): c I-III, d IV-VI, e VII-IX, f X-XII.

VII	VIII	IX	X	XI	XII	Specification a – 2017 b – 2018	
.	1247,7	a	Population ^a (in thous.)
.	1241,5	b	
119,1	118,5	118,6	118,9	119,1	119,1	a	Average paid employment in the enterprise sector ^b (in thous.)
123,3	123,1	123,3	123,9	124,0	123,7	b	
100,2	99,5	100,0	100,3	100,1	100,0	a	previous month = 100
100,2	99,9	100,1	100,5	100,1	99,8	b	
105,6	105,8	106,0	105,7	105,6	105,8	a	corresponding month of previous year = 100
103,5	103,9	104,0	104,1	104,1	103,8	b	
47,9	47,9	46,8	45,1	45,5	46,6	a	Registered unemployed persons ^a (in thous.)
43,4	43,4	42,9	41,9	42,8	44,1	b	
9,1	9,1	8,9	8,6	8,6	8,8	a	Registered unemployment rate ^a (in %)
8,2	8,2	8,1	7,9	8,1	8,3	b	
3497	3433	3362	3161	2465	1716	a	Job offers declared during a month
3323	2969	2915	2364	2126	1171	b	
17	16	19	21	21	38	a	Registered unemployed persons per job offer ^a
15	14	16	21	19	38	b	
3900,66	3834,96	3832,74	3922,11	4020,77	3 996,64	a	Average monthly gross wages and salaries in the enterprise sector ^b (in zł)
4141,78	4070,52	4011,85	4138,95	4261,50	4260,11	b	
101,7	98,3	99,9	102,3	102,5	99,4	a	previous month = 100
104,3	98,3	98,6	103,2	103,0	100,0	b	
108,1	107,8	107,2	108,9	109,9	106,5	a	corresponding month of previous year = 100
106,2	106,1	104,7	105,5	106,0	106,6	b	
							Price indices of:
							consumer goods and services
.	.	102,2 ^e	.	.	102,1 ^f	a	corresponding period of previous year = 100
.	.	102,3 ^e	.	.	101,6 ^f	b	
							procurement of cereal grain:
96,6	90,2	101,6	99,2	105,5	102,7	a	previous month = 100
99,6	107,9	108,9	97,1	107,6	99,9	b	
116,1	113,4	115,6	113,4	114,5	110,6	a	corresponding month of previous year = 100
96,3	115,2	123,5	120,9	123,3	119,9	b	
							procurement of cattle for slaughter (excluding calves):
105,3	98,2	102,5	100,5	101,4	102,8	a	previous month = 100
100,1	103,8	98,5	99,3	98,6	102,5	b	
105,2	116,2	106,9	110,1	109,2	112,2	a	corresponding month of previous year = 100
101,2	107,0	102,8	101,5	98,8	98,4	b	
							procurement of pigs for slaughter:
97,5	98,7	97,5	93,1	96,6	98,3	a	previous month = 100
101,0	106,9	94,7	94,0	95,6	98,3	b	
110,0	102,8	100,1	96,4	96,2	92,6	a	corresponding month of previous year = 100
85,9	93,0	90,4	91,3	90,3	90,2	b	

a As of the end of the period. b Data concern economic entities employing more than 9 persons.
c–f Data concern periods (months): c I-III, d IV-VI, e VII-IX, f X-XII.

II. Wybrane dane o województwie świętokrzyskim według miesięcy (dok.)

Selected data on Świętokrzyskie voivodship in months (cont.)

Wyszczególnienie a – 2017 b – 2018		I	II	III	IV	V	VI
Relacja ceny skupu ^a 1 kg żywca wieprzowego do ceny targowiskowej 1 kg żyta	a	8,8	8,2	8,5	9,3	9,1	10,1
	b	7,6	7,5	8,1	7,4	7,4	7,9
Produkcja sprzedana przemysłu ^b (ceny stałe):							
poprzedni miesiąc = 100	a	93,6	97,6	142,1	87,0	107,2	104,3
	b	100,4	100,1	110,1	96,6	103,6	108,3
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	a	109,6	94,9	121,2	108,9	117,8	109,3
	b	118,3	121,9	96,3	106,8	103,4	107,2
Produkcja budowlano-montażowa ^b (ceny bieżące):							
poprzedni miesiąc = 100	a	31,1	116,2	125,8	88,6	125,8	125,9
	b	43,0	83,7	111,0	91,0	148,6	123,4
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	a	106,6	107,6	113,1	98,5	97,4	103,2
	b	133,7	96,3	84,9	87,2	103,0	101,0
Mieszkania oddane do użytkowania (od początku roku)	a	324	517	732	911	1299	1563
	b	364	705	1042	1239	1447	1716
analogiczny okres poprzedniego roku = 100	a	116,5	92,8	95,3	92,3	101,0	104,3
	b	112,3	136,4	142,3	136,0	111,4	109,8
Sprzedaż detaliczna towarów ^b (ceny bieżące):							
poprzedni miesiąc = 100	a	80,1	102,1	116,8	94,3	108,2	101,4
	b	91,0	101,6	115,9	93,4	104,3	103,3
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	a	111,0	106,0	109,9	103,9	110,6	109,8
	b	114,0	113,3	112,4	111,3	107,3	109,3
Podmioty gospodarki narodowej ^c	a	110770	110822	111137	111378	111671	112021
	b	111971	112166	112419	112629	113279	113654
w tym spółki handlowe	a	7083	7119	7140	7170	7212	7258
	b	7548	7603	7613	7655	7705	7751
w tym z udziałem kapitału zagranicznego	a	673	673	674	679	684	694
	b	744	744	768	767	768	770
Wskaźnik rentowności obrotu w przedsiębiorstwach niefi- nansowych ^d :							
brutto (w %)	a	.	.	2,9	.	.	5,1
	b	.	.	3,6	.	.	4,3
netto (w %)	a	.	.	2,4	.	.	4,6
	b	.	.	3,0	.	.	3,6
Nakłady inwestycyjne w przedsiębiorstwach ^d (w mln zł; ceny bieżące)	a	.	.	232,5	.	.	554,6
	b	.	.	220,4	.	.	527,5
analogiczny okres poprzedniego roku = 100 (ceny bieżące)	a	.	.	114,5	.	.	119,3
	b	.	.	94,8	.	.	95,1

a Ceny bieżące bez VAT. b Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. c W rejestrze REGON; bez osób prowadzących są narastająco. e W lipcu 2018 r. wystąpił spadek liczby podmiotów, na skutek wykreślenia z rejestru REGON podmiotów, które pozostawały wpisane do rejestru których wpisy nie zostały odnalezione w zbiorach KRS.

a Current prices excluding VAT. b Data concern economic entities employing more than 9 persons. c In the REGON register; excluding persons tending private farms in cumulatively. e In 2018 the decrease in number of entities occurred due to the deletion of entities (covered by the court registers on the basis of Laws valid until the date of

VII	VIII	IX	X	XI	XII	Specification a – 2017 b – 2018	
8,9	8,7	8,9	8,4	7,9	8,0	a	Procurement price ^a per kg of pigs for slaughter to marketplace price per kg of rye
8,1	8,3	7,1	6,9	6,5	6,3	b	
							Sold production of industry ^b (constant prices):
96,3	102,1	104,5	109,0	96,5	83,4	a	previous month = 100
101,2	97,1	100,9	107,9	96,1	88,7	b	
117,5	116,4	106,8	118,8	114,5	113,8	a	corresponding month of previous year = 100
112,4	107,0	104,2	103,1	103,0	109,6	b	
							Construction and assembly production ^b (current prices):
105,0	95,4	100,4	103,9	112,2	129,3	a	previous month = 100
99,6	90,2	126,1	118,7	98,5	119,2	b	
125,5	111,5	104,9	93,0	110,3	96,7	a	corresponding month of previous year = 100
95,8	90,6	113,8	130,0	114,2	105,3	b	
1785	2106	2322	2548	2745	3151	a	Dwellings completed (since the beginning of the year)
2045	2228	2609	2789	2972	3257	b	
103,5	112,1	110,2	108,2	104,5	104,3	a	corresponding period of previous year = 100
114,6	105,8	112,4	109,5	108,3	103,4	b	
							Retail sale of goods ^b (current prices):
96,1	100,7	101,9	99,9	99,4	103,5	a	previous month = 100
98,2	100,7	96,0	108,4	92,7	103,4	b	
107,7	101,0	103,9	105,6	110,9	100,4	a	corresponding month of previous year = 100
111,6	111,7	105,2	114,1	106,5	106,4	b	
112092	112357	112328	112322	112323	112296	a	Entities of the national economy ^c
111886 ^e	112430	112849	113022	113227	113717	b	
7297	7356	7394	7444	7495	7528	a	of which commercial companies
6449 ^e	6467	6500	6503	6533	6563	b	
698	698	698	731	735	741	a	of which with foreign capital participation
531 ^e	534	534	533	530	535	b	
							Profitability rate of turnover in non-financial enterprises ^d :
.	.	5,0	.	.	5,8	a	gross (in %)
.	.	4,8	.	.	4,8	b	
.	.	4,5	.	.	5,6	a	net (in %)
.	.	4,1	.	.	4,0	b	
.	.	822157	.	.	1211,6	a	Investment outlays in enterprises ^d (in mln zł; current prices)
.	.	878,1	.	.	1440,0	b	
.	.	109,1	.	.	109,3	a	corresponding period of previous year = 100 (current prices)
.	.	106,8	.	.	118,8	b	

gospodarstwa indywidualne w rolnictwie; stan w końcu okresu. d Dane dotyczą podmiotów w których liczba pracujących przekracza 49 osób; dane prezentowane w oparciu o wpisy dokonane w rejestrach sądowych na podstawie przepisów obowiązujących do dnia wejścia w życie ustawy o Krajowym Rejestrze Sądowym

agriculture; as of at the end of the period. d Data concern economic entities in which the number of employed persons exceeds 49 persons; data are presented entry into force of the Law on National Council of the Judiciary) which were not found in the records of National Court Register from the REGON register.